

Golden Jubilee Souvenir

(Reflections of Ex teaching faculty & Alumnae of Women's College, Nizamabad)

Book Published: January-2017

Copies: 1000

logo design : * 1160

Dr. AMRUTHALATHA

image design:

BABU

With Best Compliments from:

M. NARAYAN REDDY

President, Women's College,
Nizamabad-503002

Cell: 7702941017

ESTD. 1965

NZAMA

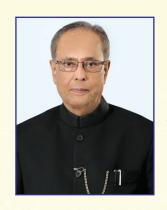
WOMEN'S COLLEGE

Kanteshwar, Nizamabad - T.S Printed at:

RAGHAVENDRA GRAPHICS Vidya Nagar, Hyderabad.

राष्ट्रपति भारत गणतंत्र PRESIDENT REPUBLIC OF INDIA

MESSAGE

I am happy to learn that the Women's College, Nizamabad is celebrating its Golden Jubilee on 10th December, 2016.

The importance of women's education in any society cannot be overemphasized. Since its establishment in 1965, the College has been meeting the educational needs of women with the objective to make education accessible to all women in the district. The services of the College in creating academically sound and professionally competent women graduates is laudable. I am also happy that the College is empowering its students to meet contemporary challenges.

I extend my greetings and felicitations to the staff and students of the College. I wish the Golden Jubilee celebrations all success.

(Pranab Mukherjee)

France Mushiga

New Delhi November 24, 2016 E.S.L. Narasimhan

RAJ BHAVAN HYDERABAD-500 041

GOVERNOR ANDHRA PRADESH AND TELANGANA

30.11.2016

Message

I extend my warm greetings and felicitations to all those associated with the **Women's College, Nizamabad** on the occasion of its Golden Jubilee being celebrated this year.

The event is historic and noteworthy as it marks the completion of 50 fruitful years of praiseworthy services being rendered for empowerment of women in the society.

I am sure the **Women's College, Nizamabad** would grow in strength as well as in stature and continue to be an inspiring icon in the domain of community & voluntary service.

I wish the Golden Jubilee celebrations all success.

E.S.L. NARASIMHAN

ESC Recu

EDITORIAL

Women's College Nizamabad, has been a second home for many of us. It has also been a turning point for most of us. This is where we learnt to love ourselves, take pride in who we are and what we do. It is where most of us grew from young adolescents to strong, confident women and loving nurturers.

Besides the academics, the experience of being a part of this revered institution is unparalleled and memorable for many of us.

That is essentially what motivated us to take on this initiative of publishing a souvenir. To walk down that memory lane again and relive that experience is priceless.

Our hope is for you to reconnect with old friends, revel in the camaraderie, and savor the experiences of many that sent their testimonials for this souvenir.

We sincerely hope this brings a lot of joy and happiness to you.

Souvenir Committee

Sri Pattom Thanu Pillai, Hon'ble Governor, A.P, addressing after laying the foundation stone on 9-11-1964

Prof. D.S. Reddy, Vice-Chancellor, Osmania University at the time of Inauguration of the college in 1965

Visit of Sri P.V. Narsimha Rao, the then Hon'ble minister for Law & Endowments, Govt. of A.P in 1967

Sri M. Narayana Reddy speaking in the meeting of Congress Legislature Party at Raj Bhavan in the presence of

Smt. Indira Gandhi, the then Prime Minister and Sri P.V. Narsimha Rao, the then Chief Minister of A.P

Sri. B.N. RAMAN IAS Retd. Founder President & Patron,

Women's College, Nizamabad.

Reminiscences and Reflections

M. NARAYAN REDDY

college has completed '50 years' since its inception in 1965 and it is now celebrating Golden Jubilee in December, 2016. On this historic occasion I extend my warm greetings and felicitations to the past and present students, staff and my colleagues and wish the 'Golden Jubilee' a grand success.

I am of the view that Golden Jubilee is a proper occasion to review the notable events that occurred in the past 50 years which contributed to the progress and development of the college. In this context I may also refer to the historical background under which I conceived the IDEA for a Women's College in Nizamabad in 1965.

RULE OF SATAVAHANAS

It is well known that the earliest Rulers of Telangana were 'Satavahanas' who began their Rule in 230 BC in 'Kotilingala' on the banks of Godavari in Karimnagar district of Telangana and built a great empire in Deccan. The first Satavahana King was SIMUKA who ruled from Kotilingala which was his capital. Their rule continued up to 225 AD for a period of 455 years. For this reason Telangana is

It gives me great pleasure to say that our known as the 'Land of Satavahanas'. After them it was Kakathiya kings who unified Telangana as a major kingdom which prospered under their benevolent rule until 1323 AD when Delhi Sultanate annexed Telangana defeating Pratapa Rudra-II, the last ruler of Kakathiya dynasty as described below:

> The Alien Rule of 5 Muslim Dynasties continued in Telangana for 624 years which was a 'world record'. During this long period our Ancestors lived under the oppressive rule of Muslim Rulers as SERFS and 2nd grade locals in their own land. These Rulers colonized Telangana for exploitation of its resources to expand their kingdoms. The Rule of 5 Muslims Kingdom is shown in Table-I.

S.No	Dynasty	Period	Years
1	Delhi Sultanate	1323 to 1347	24 years
2	Bahamani Dynasty	1347 to 1512	165 years
3	Qutubshahis	1512 to 1687	175 years
4	Moghuls	1687 to 1723	36 years
5	Asaf Jhahi Dynasty	1724 to 1948	224 years

Total: 624 years

In 1724 A.D. Nizam-ul-Mulk Asaf Jha-I annexed Telangana by conquest and made it a part of Hyderabad state. Thereafter Asaf Jahi Dynasty ruled Telangana for 224 long years from 1724 to 1948.

These Rulers imposed Persian language in Telangana as an official language in place of Telugu. They never provided education in native language as they imposed only Persian as the medium of instruction in schools located in towns and there were no schools in villages. In Hyderabad State also Persian Language continued as official language until 1885 when Salar Jung-II, the then Prime Minister introduced Urdu in 1885 in place of Persian.

Osmania University

In 1918 Osmania University was established in Hyderabad with URDU as the medium of instruction upto post-graduation. This had proved disastrous to the graduates of Osmania University in later years resulting in the import of many English knowing Muslims from North India. In this situation I was compelled to study in Urdu Medium upto S.S.C. till 1948 AD.

Female Literacy in Nizamabad

As regards literacy rate of women in Nizamabad after Police Action in 1948 according to 1951 and 1961 census the literacy rate of women was very LOW as noted below:

Year	1951	1961
Percentage	1.90	5.73

The above figures clearly show that in 1951 female literacy rate in Nizamabad was only 1.9%. This indicates how much female education was neglected by the rulers of Hyderabad state. In this context it may be stated that Kerala State in 1951 had 36.43% female literacy as against 1.9% in Nizamabad. After merger of Telangana in

Andhra State in 1956 there was no improvement in female literacy as seen from the 1961 census which shows 5.73% female literacy in Nizamabad as against 45.56 in Kerala State which was also a princely state like Hyderabad ruled by Raja of Travancore. The Muslim Rulers had denied education to local people to keep them as their slaves and serfs. This must be realized by the present and future generations of Telangana State.

Influx of Andhras

For a proper appreciation of conditions in those days I may also refer to the INFLUX of Andhra Settlers who came from coastal districts in large numbers between 1947 to 1958 and settled under Nizamsagar Project areas like Banswada, Bodhan and Nizamabad taluks. These enterprising farmers and their womenfolk seemed more educated and enlightened unlike our people. This I came to know when I Contested Parliament elections in 1962 which provided me the opportunity to visit their camps. Then I realized that local people particularly women were no 'match' to them due to their lack of knowledge and illiteracy. Besides I also felt that education for our women was a MUST for a change in their mindset and attitudes. This kind of experience also I gained in 1957 when I contested Assembly elections from Armur Assembly constituency when I had visited many villages and noted the unawareness and lack of knowledge among rural women.

It is strange but true that the Andhra Rulers never thought of establishing any college in Nizamabad district for boys or girls for many years. This situation continued for many years when some of our elders organized a committee for establishing a college with the support of the then Collector. And this college was established in the campus of the District Jail on Quilla Road under private

management.

Girraj College, Nizamabad

In a couple of years it became "Girraj College" as Sri. Girrajmal, a noted philanthropist gave a large donation for the college. In view of the apathy of the then Andhra rulers the need for more private colleges was felt among all sections of the people.

Genesis of Women's College

In the above circumstances I took the initiative in 1964 for the establishment of a Women's College in Nizamabad. At that time Sri. B. N. Raman, I.A.S., was the Collector and also the President of Nizamabad Officers Club. I was then the Secretary of the Club, so I used to meet him often in the club and discuss topical issues including educational needs. In course of these discussions I told him about the need for a Women's College to encourage young girls to take up college education. He asked me whether a college exclusively for women will be a successful venture. Then I convinced him that it will be a great success as it will be the FIRST Women's College in Nizamabad as well as in Telangana districts. He then readily agreed to support the project and asked me to go ahead with the plans for establishment of the college. Soon after a committee was organized under the name of Women's Education Society, Nizamabad with Sri. B.N. Raman, the then Collector as the President and myself as the Secretary and Z.P. Chairman as the Vice-President and Sri. B. Kishanlal, Ex-Mayor of Hyderabad as the Treasurer, and Sri. M. Ganga Reddy, Advocate and few other prominent persons as members of the committee. Hon'ble Sri. Pottam Thanu Pillai, the then Governor of A.P. laid the foundation stone for the college building in November, 1964 while the college was inaugurated by Dr. D.S. Reddy, the then

Vice-Chancellor, Osmania University in August, 1965. In the first batch 69 girls sought admission which was beyond our expectations. As a 'generous gesture' the committee exempted 1st batch from payment of all kinds of fee. Many other notable features were engraved on granite slabs attached to PYLON which was erected as monument of the Golden Jubilee.

Aided College

The college is a Government Aided College from the inception of the college in 1965. Sri. K. Brahmananda Reddy, the then Chief Minister of A.P., not only sanctioned Aid but also assured that college will continue to get aid and every assistance from the Government in the development of the college. But in later years his successors had not kept up his assurances and they drastically reduced the grant-in-aid.

In the above circumstances the following posts remain vacant for last many years:

- (a) Teaching staff-29 posts vacant out of 37 sanctioned
- (b) Non-teaching staff-

44 posts vacant out of 49 sanctioned

In view of the above the Management is compelled to take lecturers from outsourcing by bearing heavy financial burden.

G.O.Ms.No.35 of 2006 on Grant-in-Aid

The G.O.Ms.No.35 of 2006 of the Higher Education Dept. imposed BAN on recruitment in Aided Colleges. This G.O. was issued to prevent Aided Colleges in Telangana from making any recruitment. But Andhra Aided Colleges had done recruitment in violation of the G.O. and also received much enhanced grant-in-aid in their Aided Colleges as shown below.

The total grant-in-aid in 2011-12 for Aided Colleges in Coastal Districts and colleges in Telangana districts was Rs.345.56 crores as

noted below:

- (a) 9 Coastal districts Rs.301.25 crores
- (b) 9 Telangana districts Rs. 34.31 crores

These figures reveal a shocking situation that colleges in Coastal Andhra received '10 times more' AID than Telangana colleges. This indicates a DUAL POLICY adopted by Andhra Rulers. In another glaring discrimination the Andhra Rulers provided Rs.105.00 crores to a single district like Guntur which is 3 times of the total grant given to Telangana colleges. This unjust discrimination occurred when Telangana minister was holding Education portfolio. What a PITY. In all 2 Telangana Ministers from Nizamabad district held Education Portfolio (one from Congress and another from TDP), but they could not give any help to our college against the wishes of Andhra C.M.,

In the above circumstances we were compelled to file a Writ Petition, W.P. No.33121 of 2015 in the High Court for revocation of G.O. and it is pending for last 18 months.

I am very happy to see the 'articles' contributed by the past students (Alumnae) to the 'Golden Jubilee Souvenir'. They are very excellent as they refer to the memories of their study in college and in the hostel. According to them the study in the college was a great BOON and blessing to them and whatever progress and achievements they made in life they mainly owe to the college and college life. Their vivid memories are a source of great inspiration to me and my colleagues. In this context I extend my felicitations to all of them and hope they will continue to extend every help for betterment of the college in future.

Since Telangana state of our dreams has been achieved, I appeal to all ex-students

(Alumnae) to evince keen interest in the progress and development of the state. We propose to have a Alumnae Cell on a permanent basis to have rapport with our Alumnae wherever they are.

Deemed Universities

It is a 'good news' that Telangana Government has taken a historic decision on 10th December, 2016 to permit 'Deemed Universities' under Private Management. The significant decision will open the doors for many 'deemed universities' under competent and resourceful entrepreneurs like Birlas, Gitam, VIT, SRM and TATA. In this context our college is an ideal place with its vast campus and infrastructure for the establishment of a **Deemed University for WOMEN** under private sector.

The Women's College has the distinction of admitting about 24000 students till July, 2016 which is an inspiring figure for a rural based institution while the number of girls graduating from this premier college is more than 5700 including post-graduates. These figures are highly satisfying as well as exceeding our expectations. Hence I deem it a great privilege on my close association with the college since its inception. And I look forward to a very bright future for this unique institution in future under the enlightened Rule of Telangana Government. I once again convey my warm greetings and good wishes to the past and present students and staff and my own colleagues and all others who were connected with this premiere college in its long journey of 50 years.

I conclude with a celebrated quotation of NELSON MANDELA on Education.

"Education is the most powerful weapon which you can use to change the world."

SECRETARY'S MESSAGE

G.V. KRUPAKAR REDDY

It is a proud moment for us, we are celebrating the golden jubilee of our college, ours was the first women's college of rural Telangana, I am very thankful to the visionary Sri.M.Narayan Reddy garu (popularly known as Pandit) who was instrumental in establishing the College for women & late. Sri. M.Ganga Reddy garu founder member for extending his support and service for the cause of education of women from rural background.,

In the span of 50 years the college has supported its students by providing them opportunities and challenges that have enabled them to inculcate in themselves values of concern, commitment and service, together with intellect, knowledge and understanding.

From the last few years, the college is facing several problems, such as aided posts are not being filled up, whenever a lecturer or ministerial staff retires, the place has to be filled by outsourcing and college management has to bear the salaries. If the aid is not extended it is very difficult to run the college, by 2017 when 6 lecturers will remain in aided

posts, the rest have to be filled up by outsourcing by management, due to which quality of education is being affected. Recruiting lecturers and staff is a huge burden to the management and there are no sources for the management to bear such huge expenditure. Seeing these difficulties a writ petition is also filed in The Hon'ble High Court to direct the Government to extend full aid and the same is pending.

We are aware that the Government of Telangana is committed to improve education particularly women education, I hope and trust that the Government will take note of the problems and extend full aid to revive the college to gain its past glory and impart quality education to the rural women.

If the Government of Telangana extends its support and grants full aid our college will continue to flourish and prosper in the years to come and students who emerge from this college will be able to hold their heads high and serve the society.

With Best Wishes

REPORT OF THE PRINCIPAL

Dr. SADIA BEGUM

I am extremely happy and profoundly privileged to head this great institution while it is celebrating its golden jubilee. It gives me pride and contentment that the college has completed fifty glorious and eventful years in its history dedicating its yeomen service towards educating the privileged and the underprivileged girl students of the society.

Women's college is one of the premier educational institutions in the district, established in the year 1965 under the aegis of Women's Education Society with the then Collector Mr. B.N. Raman, I.A.S., Sri M. Narayan Reddy, Ex-MP, and Late: Sri M. Ganga Reddy, Ex-MLC as the founder members.

This college was established with the sole objective and vision to promote literacy and make education accessible and affordable to the women in and around Nizamabad. It also aims at bringing cultural, social and economic progress of the women to make them empowered in the society for their betterment and wellbeing.

This college is the first of its kind in the entire region of Telangana meant for women education. It has created its own identity being

built brick by brick. It is located in the heart of the city, spread in the sprawling campus of nine acres, giving a picturesque, natural environment added with scenic beauty, greenery and rosary with landscape gardens giving an artistic, academic ambience. It is located near the abode of Lord Neela Kanteshwara temple, just a few yards away from NH16.

The institution has fully equipped laboratories, and good ventilated classrooms, with PG and UG sections functioning in separate blocks. There is a huge library with 27000 books on various subjects, with an internet resource centre. A reading room to accommodate 50 students is provided in the library. Forty (40) journals and many magazines are subscribed. Two seminar halls, a vast playground and a well-maintained hostel with all the amenities and security facilitate the students for a hassle-free stay in the college.

This institution has a strength of 950 students, with UG and Intermediate sections offering varied courses in English and Telugu media. The students are groomed with an aim and objective to provide an indepth

13

knowledge to pursue higher education, leading to scientific research. The college provides an opportunity for the students to inculcate the scientific temperament in the society and motivates them to become the best citizens in the country as a whole.

The backbone of every educational institution is its committed teachers who ignite the minds of their students and give wings to their dreams. This institution has 30 (thirty) such highly qualified and richly experienced teaching faculty, who impart excellent education, coaching and training, along with 24 non-teaching staff to look after the administrative matters. There is a hostel facility with security for the underprivileged.

The college was affiliated to the Osmania University and presently to the Telangana University duly recognized by the University Grants Commission (UGC), New Delhi under Section 2(f) and 12(B).

Adding a feather in the cap our college has been accredited with "B" grade by the NAAC.

This college has grown from strength to strength and year after year and emerged as one of the leading colleges in the district as the students are topping in the university exams and proving their mettle with a score of 90% to 100% in the groups of Arts and Science.

As per UGC guidelines, a Career Guidance Cell, Placement Cell, UGC Cell, Internal Quality Assurance Cell (IQAC), NCC, NSS Units, Anti Ragging Cell, Mineral Water Plant, Cafeteria etc. have been established to enhance the quality of education .The college aims at moulding the students as eligible and competent human resource in the country's job market.

When we look back and retrospect, in the earlier days though the amenities and facilities were minimal, due to the potential of the teaching faculty, the non-teaching staff and the fabulous support of the Management,

more than 5000 students have graduated and emerged as doctors, engineers, judges, educationalists and professionals holding good positions in many government and private organizations. A few of them have become I.A.S Officers.

Today this Institution has provided all the basic facilities to the students with good infrastructure. Everything is accessible at their door step. The highly qualified teaching faculty, the experienced non-teaching staff and the best Management with its Governing Council Members with their unstinted and tremendous support have contributed a lot to enhance the quality of education. They ensure that the students come out with flying colours to become empowered in the society. The students and parents appreciate the meticulously prepared and religiously followed schedule of classes. Continuous evaluation of the students is done and the results are communicated to their parents. A regular feedback on teacher's performance is gathered and the required modifications in teaching methods are adopted.

This college has a time tested Administration and Management to safeguard the institutional interest and student's progress.

I appeal to all the students to strive hard to excel in their pursuits and become good human beings with moral values and best citizens of the society.

I express my profound thanks to the Management, teaching faculty and the non-teaching staff for their hard work, continuous and sincere effort in making our college a unique and unparalleled one in the district.

Lastly, I would like to thank one and all for giving their best in making this institution a 'Temple of Learning' for the children of all sections of the society in the district.

Jai Telangana!

ನಿವಾಕ...

Late. K.R. RAJA REDDY (Ex-Chairman, Zilla Parishad) Founder Vice-President (Demise: 9-3-1981)

Late. B. KISHAN LAL Ex-Mayor, Hyderabad Founder Treasurer

Late. M. GANGA REDDY, Ex.MLC
Founder Member
(Born:29.09.1928 Demise:10.10.2014)

Late: RANGLAL GOVERDHAN

Founder Member
(Demise: 9.8.1972)

Founder Member
(Born:18.4.1930 Demise: 18.11.1990)

Late. ALOOR MALLA REDDY

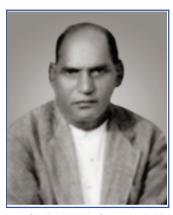
Founder Member

(Demise: 11.3.1991)

Late.ONNAJIPET GANGA GOUD

Founder Member
(Demise: 03.9.2002)

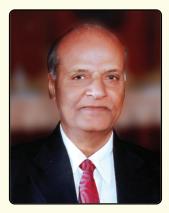

Late. SRIRAMPUR CHINNA REDDY

Founder Member

(Demise: 9.2.1983)

A TRIBUTE

Late: M. GANGA REDDY

Sri. M. Ganga Reddy, Advocate passed away on 10-10-2014 after a brief illness. In his death I lost a good friend and wise counselor. He was closely associated with Women's College and Women's Education Society as a Founder Member and later as Asst. Secretary. He was the Chairman of Indur High School which is under the Management of Women's education Society. I had attended both his funeral and the 12th Day Ceremonial Meeting in a function hall near Dharmaram. In this meeting I naturally wanted to pay my TRIBUTE to the departed soul. But I did not get any opportunity to pay my TRIBUTE in the presence of friends, relatives and many prominent personalities many of whom came from Hyderabad and many of them are my good friends. It was a strange and incredible experience for me as I could not explain the reasons for the omission of my name from the speakers list. It was a mystery not only to me but many others also.

In the circumstances I had recorded my 'Tribute' to Ganganna in a two-page document and framed it and presented to the senior advocates bar where he used to sit with his colleagues and another I gave to his

family members and 3 more unframed papers to his close relatives. After reading the 2-page Tribute many friends paid high compliments to me for writing an unforgettable Tribute. This exercise helped me to overcome my anguish and a feeling frustration.

Late Ganga Reddy was an acknowledged leader of Nizamabad Bar and a 'Courtroom' Genius'. He continued active law practice for 60 years. I had the privilege of enjoying his friendship and intimacy for over 60 years from the University days to law practice in Hyderabad High Court and later in Nizamabad courts. We both worked under the same senior Advocate, Sri. Appa Rao in Hyderabad for a couple of years and thereafter he shifted to Nizamabad. His tenure as P.P. and G.P. in Nizamabad District Court was a notable period for him as he earned a good name as a capable Law Officer. Holding these prestigious posts simultaneously in early period of his practice, he became a person of status and influence in the district. His father Sri. M. Venkat Reddy was a reputed lawyer in Armoor before Independence. So he was a 2nd generation lawyer in his family and he proved himself worthy of his 'legacy'. He groomed his son, Rajender, for legal profession who is now a 3rd generation lawyer in the family. And with this background he developed into a leading lawyer in the district in later years. In that period I had the privilege of appearing as a defense lawyer in almost all major criminal cases opposite P.P. Ganga Reddy.

He was a scholar in Urdu and well versed in Muslim Law. He liked Ghalib's Gazals and Birbal's wit. These qualities earned him many friends and followers among Muslims.

He was an avid reader of books in

particular historical and biographies. He had a keen sense of humor and enjoyed subtle jokes. He loved laughter and at times on himself. He believed in the dictum that 'laughter is the best medicine'.

As an advocate and his close associate I had all the opportunities to observe his legal acumen and court-craft. We together worked in different fields like a 'team' and earned high regard from friends and well-wishers. He was 'Ganganna' for me while he endearingly called me as 'Pandit'. He was simple in his habits and modest in his manners and a true gentleman. He was always ready to give and take advice when it is most needed. He was a caring husband, doting parent to his children and grandchildren.

His aim to advance education for youngsters particularly for girls from rural areas was an ardent wish which he cherished till the last days of his life. He was closely associated with the institutions under the Women's Education Society. He was a wise counselor to the officials in the Management.

A unique feature of his character was that he used to praise my performance whether it was in Parliament, Assembly or High Court or Supreme Court. Many a time he did this after seeing my performance in newspapers and then he used to share his admiration with common friends.

I conclude with the inspiring lines of 'Longfellow', a famous poet of America:

"Lives of great men all remind us We can make our lives sublime, And, departing, leave behind us Footprints on the sands of time".

(M. Narayan Reddy)
President,
Women's College, Nzb.

First Governing Council Members with Prof. D.S. Reddy the then Vice-Chancellor, O.U and Teaching Staff -1965

1.	Shri.	B.N.	Raman,	I.A.S.

Shri. Jayakar P. Johnson, I.A.S. 2.

3. Shri. K.R. Raja Reddy (Z.P. Chairman) - Vice-President

4. Shri. M. Narayan Reddy, Advocate

Shri. B. Kishanlal **5**.

6. Shri. M.S. Veera Raghavan, I.A.S.

7. Shri. M. Ganga Reddy, Advocate

8. Shri. Ranglal Goverdhan

9. Shri. V.K. Reddy

10. Shri. Alur Malla Reddy

11. Shri. Onnajipet Ganga Goud

12. Shri. Srirampur Chinna Reddy

13. Smt. Indu Dixit, Principal

14. Shri. P. Nagabhushan Rao

(Commissioner, Muncipal Council)

15. The Dist. Educational Officer

- Founder - President and Patron

- President

- Secretary

- Treasurer

- Collector - Member

- Member

- -do-

- -do-

- -do-

- -do-

- -do-

- Ex-Officio Member

- -do-

- -do-

Present Governing Council Members - 2016

L to R: K. Anil Reddy, Dr. Sharad Joshi, G. Narsimha Reddy, P. Abbanna, G.V. Krupakar Reddy, M. Narayana Reddy, D.P. Shanthi Kumari, B.N. Reddy, K. Kishan Reddy, G. Padmanabh Reddy, D. Venkat Ramana, Sri. P. Chandra Shekhara Reddy

1	Sri. M. Narayana Reddy	President
2	Dr. B.N. Reddy	Vice President
3	Sri. G.V. Krupakar Reddy	Secretary
4	Sri. K. Kishan Reddy	Joint Secretary - 1
5	Sri. G. Narsimha Reddy	Joint Secretary - 2
6	Sri. P. Abbanna	Treasurer
7	Sri. D. Venkat Ramana	Member
8	Dr. S. Prakash	Member
9	Dr. Sharad Joshi	Member
10	Sri. P. Chandra Shekhara Reddy	Member
11	Sri. G. Padmanabh Reddy	Member
12	Sri. K. Anil Reddy	Member
13	Dr. E. Chandrashekhar Reddy	Member
14	Smt. D.P. Shanthi Kumari	Principal
15	Prof. B. Vidya Vardhini, Telangana l	Jniversity
	Representative on Governing Body	

SUCCESSION LIST OF PRINCIPALS

Mrs. Indu Dixit

July 1965 - May 1966

Dr. T. Chako

June1966-March1967

Mrs. G. Laxmi Narasamma

April1967-Jan1976

Mrs. Mary Jaya Kumari

Feb1976-Nov1978

Dr. Meera

Dec1978-Aug 2003

Dr. G. Satya Jayapradha

Sep 2003-May 2005

Mrs. T. Chaya

June2005-June2006

Dr. N. Sumathi

June 2006-Sep2008

Mr. G. Gnaneshwar

Sep2008-Feb2010

Dr. K. Vijaya Kumari

Mar 2010 - Jul 2013

Mrs. Kowser Zareen

Aug 2013-June 2014

Dr. G. Sujani

Juy2014-Jun2015

Mrs. D. P. Shanthi Kumari

July 2015 to till date

The members of Teaching Staff who rendered their services

The members of Non-Teaching Staff who rendered their services

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13	Sri. S. Limba Reddy Sri. K. Prasad Rao Sri. B. Laxman Smt. K. Shyamala Smt. P. Bala Vitha Bai Sri. G. Sailu Sri. Shyamlal Sri. T. Gangaram Smt. Vinodini Pandit Sri. B. Vankatesh Varma Smt. Shamshad Begum Kum. Meherunnissa Begum Sri. D. Linguram	Supdt. Supdt. Sr. Asst. Sr. Asst. Sr. Asst. Jr. Asst.	25 26 27 28 29 30 31 32 33 34 35 36 37	Sri. Y. Gangadhar Smt. M. E. Sarojini Sri. Prabhakar Joshi Smt. K. Devi Sri. K. Shanker Sri. M.A. Gaffer Sri. G. Rajaiah Sri. J.C. Arthur Sri. Sripathi Sri. Md. Hussain Sri. Shaik Mahaboob Sri. Abdullah Khan Sri. P. Bhoomaiah Smt. Mallamma	Rec. Asst. Rec. Asst. Rec. Asst. Rec. Asst. Rec. Asst. Rec. Asst. Lab. Boy Lab Boy
14 15 16	Smt. T. Pushpa Smt. Pullamma Sri. K. Narayana	Jr. Asst. Asst. Libr. Store Keeper	39 40	Sri. K. Narayana Sri. M. Balaiah	Peon Peon
17 18 19	Sri. G. Mallaiah Sri. M. Mallaiah Smt. G. Snehalatha	Store Keeper Store Keeper Store Keeper	41 42 43	Smt. Nagamma Smt. Laxamma Smt. Narasamma	Sweeper Sweeper Sweeper
20 21 22	Sri. Abdul Hameed Sri. Gangadhar Sri. K. Satyanandam	Her. Keeper Mus. Keeper Rec. Asst.	44 45 46 47	Smt. Rajamani Sri. Narsaiah Sri. Komaraiah	Sweeper Mali Mali
23 24	Smt. P. Vedavathi Devi Sri. E. Janaradhan	Rec. Asst. Rec. Asst.	48	Late Sri. Lachaiah Sri. Syed Hameed	Watchman Watchman

స్వర్ణోత్సవ కళాశాలకు శతమానం భవతి

అధ్యక్షులు, తెలంగాణ రాష్ట్ర అధికార భాషా సంఘం

రెండువందల ఇరవైఐదు సంవత్సరాల ఆసఫ్ జాహి పాలనలో హైదరాబాదు అక్షరాస్యతలో తెలంగాణ ప్రాంతం చాలా వెనుకబడింది. తమ రాచరిక వ్యవస్థలో ప్రాథమిక అనధికార సంస్థలు లేవనే చెప్పాలి. హైదరాబాద్ సంస్థానం తెలంగాణ ప్రాంత ప్రజలతో ప్రారంభమైంది. తెలంగాణ ఆంధ్ర మహాసభ మొదటి వార్షిక మహాసభ 1930లో మెదక్ జిల్లా సమావేశానికి నడింపల్లి సుందరమ్మ అధ్యక్షత వహించారు. నాడు తొంభై సంవత్సరాల కిందట తెలంగాణ ప్రజలు ఎదు ర్కొంటున్న సామాజిక, ఆర్థిక సమస్యలమీద జోగిపేట వార్షిక మహాసభ ముఫ్పై రెండు తీర్మానాలను చేసి నిజాం సర్కారుకు నివేదించింది. అందులో ఆరవ తీర్మానం అవ్పటి తెలంగాణ 1స్త్రీల విద్యకు సంబంధించింది. ఆ తీర్మానం - స్త్రీలలో 'ఉన్నత విద్య' ను ప్రవేశ పెట్టుటకై కార్వేగారి విశ్వ విద్యాలయం పద్ధతిని అనుసరించి, ఆంధ్రభాష మూలమూలన విజ్ఞానం వ్యాపింపజేయునట్టి స్త్రీల కొరకు ఒక కళాశాలను ప్రభుత్వం వారు త్వరలో స్థాపించాలని కోరుకుంటున్నారు' అని విజ్ఞప్తి చేయడం జరిగింది. తొంభై సం။ల కిందటనే తెలంగాణ స్త్రీల విద్యార్జనకు ఒక కళాశాల అవసరాన్ని గుర్తించడం విశేషం.

తరువాత 1943లో హైదరాబాదులో స్థాపితమైన తెలంగాణ అంతటా క్రమంగా ఎన్నో శాఖలుగా విస్త రించిన తెలంగాణ ఆంధ్ర సారస్వత పరిషత్తు ఏటా

తెలుగు పరీక్షలు నిర్వహించి, తెలంగాణ _lస్త్రీలకు విద్యార్జన పట్ల ఆసక్తిని రేకెత్తించింది. ఏమైనప్పటికీ 1948 సెప్టెంబర్లో హైదరాబాద్ సంస్థానంలో రాచరిక పాలన (ఆసఫ్ జాహి పాలన) అంతమై ప్రజా ప్రభు త్వాలు ఏర్పడినప్పటికీ, అనంతరం 1956 నవంబర్ నుంచి 2014 మే నెల చివరి వరకు యాభై ఏడు సంవత్సరాలు ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్రం కొనసాగినప్పటికీ తెలంగాణ ప్రాంత వికాసాన్ని ఘోరంగా విస్మరించారు. ఆంధ్రపాలకులు తమ ఒక్క జిల్లా విద్యారంగం అభివృద్ధికి కేటాయించిన నిధులను వెమత్తం తెలంగాణకు కేటాయించలేదు. తత్పలితంగా తెలంగాణ పురుషుల అక్షరాస్యత రేటు చాల తక్కువగా వుంది; ఈ రేటుతో పోల్చినపుడు తెలంగాణ స్త్రీల అక్షరాస్యత రేటు ఇంకా తక్కువగా వుంది. డెబ్బై నంవత్సరాల స్వాతంత్ర్యం తరువాత కూడా ಮನದೆ ಕಂಲ್, ತಲಂಗಾಣ ತದಿತರ ರಾಷ್ಟ್ರಾಲಲ್ ಸ್ತ್ರಿಲ అక్షరాస్యతా రేటు తక్కువ స్థాయిలో వుండటం విచారకరం. 2011 జనాభా లెక్కల ప్రకారం తెలంగాణ రాష్ట్రంలో అక్షరాస్యతా రేటు 66.54% మాత్రమే (కేరళ రాష్ట్రంలో అక్షరాస్యతా రేటు దాదాపు 100%) ఇందులో పురుషుల అక్షరాస్యతా రేటు దాదాపు 75.4% కాగా, స్త్రీల అక్షరాస్యతా రేటు 57.99% మాత్రమే.

తెలంగాణ పట్టణ ప్రాంతాలతో పోల్చినపుడు తెలం గాణ గ్రామీణ ప్రాంతాలలో పురుషుల, స్ట్రీల అక్ష రాస్యత శాతం ఇంకా తక్కువగా వుంటుంది. తెలంగాణ మొత్తం జనాభా 3 కోట్ల 50 లక్షలు కాగా అందులో చదువుకున్న, విద్యావంతులైన స్ట్రీల సంఖ్య కేవలం 90 లక్షలు మాత్రమే. స్ట్రీలు విద్యావంతులు, చైతన్య వంతులు అయినవ్పడే వారి పిల్లలు విద్యా వంతులవుతారు, లేనట్లైతే అనేక సామాజిక అనర్థాలు, దుష్పరిణామాలు సంభవిస్తాయి. మొత్తం మీద మరణాల రేటు, బాలింత మరణాలరేటు, శిశు మరణాలరేటు గణనీయంగా తగ్గాలంటే స్ట్రీలు విద్యా వంతులు కావడం చాలా ముఖ్యం. దేశంలో కోట్లాది కుటుంబాలు అశాంతి పాలవుతున్నాయి. గృహహింస పెరుగుతున్నదే గాని తగ్గడం లేదు - స్ట్రీలు విద్యా వంతులైతే ఈ దుస్థితి ఉండదు. స్ట్రీకి 'విద్య ఇవ్వండి అన్ని సమస్యలు పరిష్కారమవుతాయి' అని స్వామి వివేకానందుడు ప్రబోధించారు.

డ్రజలు ఎన్నుకుంటున్న నేటి ద్రభుత్వాలు వారి వార్షిక బడ్జెట్లలో, అభివృద్ధి ద్రణాళికలో, సంక్షేమ పథ కాలలో ద్రజల విద్యకు, ముఖ్యంగా స్ర్టీ విద్యకు అత్యధిక ద్రాధాన్యం ఇవ్వాలి. కానీ ఇవ్వడం లేదు. విద్యారంగం పైన కేంద్ర, రాష్ట్ర ద్రభుత్వాల పెట్టు బడులు, కేటాయింపులు ఇటీవల తగ్గుతున్నాయి. ద్రభుత్వాలతో పాటు స్వచ్ఛంద సేవా సంస్థలు అనధి కార సంస్థలు తెలంగాణ రాష్ట్రంలో స్ర్టీ విద్యాసంస్థల స్థాపనకు, స్రీలలో విద్యావ్యాప్తికి అత్యధిక ద్రాధాన్యత ఇవ్వాలి.

ఈ సందర్భంగా నిజామాబాద్లోని ఉమెన్స్ ఎడ్యు గ్రాంటును ఆంధ్ర కేషన్ సొసైటీ గత యాభై సంవత్సరాల నుంచి జరుపు అక్షరాస్యత రేట తున్న కృషిని ప్రత్యేకంగా ప్రశంసించాల్సిన అవసరం రోజుల్లో నిజామా ఎంతైనావుంది. నిజామాబాద్లో 1965లో అప్పటి జిల్లా ఆధ్వర్యాన ఉవె కలెక్టర్ బి.ఎన్.రామన్ అధ్యక్షులుగా ఉమెన్స్ ఎడ్యు అభినందనీయం.

కేషన్ సొసైటీ స్థాపితమయింది. పార్లమెంట్ మాజీ సభ్యులు ఎమ్. నారాయణరెడ్డిగారు ఉమెన్స్ ఎడ్యు కేషన్ సొసైటీ ఆధ్వర్యాన 1965లో స్థాపించిన విమెన్స్ కాలేజ్ స్వర్లోత్సవ ప్రారంభోత్సవాలు 2016 డిసెంబర్ 21 తేదీన జరుగనున్నవి. నిజామాబాద్లోని ఉమెన్స్ ఎడ్యుకేషన్ సొసైటీ లాభార్జనకు దూరంగా ఉన్న స్వచ్చంద సమాజ సేవాసంస్థ. ప్రస్తుతం నిజామాబాద్ ఉమెన్స్ కాలేజీ విద్యార్థినుల సంఖ్య వెయ్యి కంటే ఎక్కువే. కాలేజీలో చదువుతున్న విద్యార్థినుల కోసం ప్రత్యేకంగా ఒక హాస్టల్ కూడా వుంది. నిజామాబాద్ పట్టణ మధ్యలో పది ఎకరాల విశాల ఆవరణలో ఉమెన్స్ కాలేజీ విలువ రూ॥ వందకోట్ల కంటే ఎక్కువ. ప్రారంభంలో ఉమెన్స్ కాలేజికి వున్న సహాయ గ్రాంటును ఆంధ్ర పాలకులు కొంత తగ్గించారు. స్త్రీల అక్షరాస్యత రేటు కేవలం 5% మాత్రమే అయిన రోజుల్లో నిజామాబాదులో ఒక స్వచ్చంద సేవా సంస్థ ఆధ్వర్యాన ఉమెన్స్ కాలేజీ స్థాపించడం ఎంతో

Late Dr. MEERA

The longest served principal from Dec 1978 to Aug 2003 (The College witnessed the heights of glory during her tenure)

MESSAGE

M. Narayan Reddy, Ex-M.P., President, Women's College, Nizamabad.

I Congratulate Dr. Amrutha Latha and her colleagues for organizing a Alumnae Meeting on 9-1-2017 on the occasion of Golden Jubilee of the Women's College, Nizamabad. It is a sort of Reunion for the past students of the college on a memorable occasion. The organizers also propose to issue a 'Souvenir' to highlights the achievements of Alumnae living here and abroad.

2. In the above connection it is important to note that this conference is being held after the "formation of Telangana State in 2014" and Golden Jubilee of the Women's College

in December, 2016. Hence there is a need for discussion on the role of Alumnae in the changed situation. In this context the agenda of the conference may include several items for discussion such as:

- (a) The Role of Alumnae in the development of the college.
- (b) To provide help and assistance to deserving students in pursuing higher education including P.G. courses.
- (c) To extend support and cooperation to the Government in the implementation of some of the schemes relating to education in general and girl education in particular.
- (d) To review the present status of women with regard to their representation in Parliament and Legislature.

In my view the above issues deserve earnest consideration by the 9th January Conference for taking such action as may be deemed fit in the present circumstances. For this purpose there is a need for constitution of 2 subjects committees for examination of some of these issues and submit report to the conference for an in-depth discussion.

I wish the 9th January Conference a great success.

Beti Bachao, Beti Padhao

Scheme of Govt. of India launched in 2015

by

Sri NARENDRA MODI, Prime Minister of India.

INDEX-1

★ Experiences of Ex teaching faculty				
1.	జ్హాపకాలు (డా బి. విజయభారతి)	25-28		
2.	కాలేజీ లైఫ్ నాకో తీపి జ్హాపకం (డా॥ బి. విజయభారతి)	29		
4.	Down the memory lane (Ms. Uma Garimella)	30		
5.	Pucca Hydarabadi (Dr. Satya Jaya Pradha)	31-32		
6.	My Golden days (Premalatha Raj)	33		
7.	It's an iconic institution (Ms. G. Pushpa Reddy)	34		
8.	Alma mater (Dr. K. Vijaya Kumari)	35		
9.	Sri K. Rajendra Kumar, DGP	36		
★ Articles of Present Teaching Faculty				
	(Alumnae)			
	అనుభవజ్ఞులైన (డా။ వి. వసుంధరాదేవి)	37-38		
2.	స్వర్ణాక్షర మాలిక (బి. నీరజ)	39		
3.	నా కాలేజీ అనుభవాలు (హేమలత)	40		
4.	My Women's College (Habeebunnisa Begum)	41		
5.	Our College (Dr. Sadia Begum)	42		
6.	Memorable days (S. Aparna)	43		
	Liminto al to Liminto o			
5.	(Shajiya Samreen)	44		
5. 6.		44 45		
	(Shajiya Samreen)			

జ్ఞాపకాలు

డా॥ బి.విజయభారతి పూర్వ లెక్చరర్ (తెలుగు) (1965-78) మాజీ డైరెక్టర్, తెలుగు అకాడమీ, హైదరాబాదు.

నిజామాబాదు మహిళా కళాశాలలో నేను పదకొండు సంవత్సరాలు తెలుగు లెక్చరర్గా పనిచేశాను. 1965లో కళాశాల మొదలైన రోజునుంచి 1978 వరకు లెక్చరర్గా, వైస్ ట్రిన్సిపాల్గా, ఇన్చార్జి ట్రిన్సిపాల్గా ఎన్ని బాధ్యతలు నిర్వహించినా అవన్నీ నాకు మధురమైన స్మృతులుగా - నిత్యనూతనంగా - స్ఫూర్తినిస్తూనే వచ్చాయి.

1965లో అంటే యాభై సంవత్సరాల క్రితం సమాజం ఎలా ఉండేదో - ఆడపిల్లల విద్యావకాశాలు వారి జీవన స్థితిగతులూ ఎలా ఉండేవో ఊహించుకోవటం కష్టమేమీ కాదు. ఆడపిల్లలు చదువుకోవటానికి గడపదాటి, ఊరు దాటి రావటం ఎంత కష్టంగా ఉండేదో చదువుకున్న యువతులు ఊరుదాటి, నగరం దాటి చదువు చెప్పడా నికి రావటమూ అంత కష్టంగానూ ఉండేది. 'అది ఆడపిల్లల కాలేజీ - హాస్టలు సదుపాయం ఉంది' అని చెప్పినప్పటికీ తల్లులు తమ కూతుళ్ళను బయటి ఊళ్ళకు ఉద్యోగాలకు పంపటానికి ఇష్టపడే వారు కాదు. నా విషయమూ అంతే.

నిజామాబాదు కాలేజీలో ఉద్యోగం కోసం ఇంట ర్వ్యూకి వెళ్తానంటే మా అమ్మ ఒప్పకోలేదు. 'హైదరా బాదులోనే ఏదో చూసుకోవచ్చు' అన్నది. పైగా నాకు తోడుగా ఎవరినీ వెళ్ళవద్దని ఇంట్లో ఆజ్ఞ జారీ చేసింది. ఒంటరిగానే నేను నిజామాబాదు ఇంటర్వ్యూకి వచ్చాను. అలా వచ్చిఉండకపోతే ఎంత కోల్పోయేదానినో ఇప్పడు ఊహించటానికి కూడా ఇష్టపడను. అదొక గొప్ప అనుభవం - ఆ వివరాలు పాఠకులకు విసుగు అనిపించినా నేను చెప్పకుండా ఉండలేను.

నిజామాబాదు గురించీ, కాలేజి గురించీ నా శ్రేయోభిలాషులతో చర్చించటమూ, వాళ్ళు నిరుత్సాహ్హ పరచటమూ జరిగాక మా నాన్నగారు మహాకవి బోయి భీమన్నగారు (పద్మశీ, కళాడ్రపూర్ణ, పద్మ భూషణ్ వంటి వన్నీ ఆయనకు అప్పటికి రాలేదు). వారు నన్ను కొంచెం ఉత్సాహపరుస్తూ 'వెళ్ళిరా, అనుభవం వస్తుంది' అన్నారు. 'దేవులపల్లి రామానుజరావు గారిని ఒకసారి చూడు, జిల్లాలలోని కాలేజీల గురించి వారికి బాగా తెలుసు' అని సలహా ఇచ్చారు.

'జిల్లాలలో పెట్టబోయేది కొత్త కాలేజీ కాబట్టి యాజమాన్యం వారికి ఎవరో అభ్యర్థులు ఉండే ఉంటారు. అంత దూరం ఎందుకమ్మా' అన్నారు రామానుజరావుగారు. అయినా నేను ఒంటరిగా బయల్దేరి నిజామాబాదు అని రాసి వున్న బస్సు ఎక్కాను. తీరా అది పాసెంజరు బస్. తీరిగ్గా రాత్రి ఎనిమిది గంటలకు నిజామాబాదు చేరింది. వర్షం... కాలేజీ ఆఫీసు బస్స్టాండ్ కు రైల్వే స్టేషన్ కూ దగ్గరే అనీ, తాముఎవరినైనా అక్కడ ఉంచుతామనీ ముందే చెప్పారు. కానీ నా బస్సు ఆలస్యం అవడం వల్ల వారు అంతవరకూ చూసి వెళ్ళిపోయారట. కాలేజీ కంఠేశ్వర్లో వుందని తెలుసు. కాబట్టి ఒక రిక్షాలో కంఠేశ్వర్ వెళ్ళాను. చీకటీ - వర్షం - అక్కడ వాచ్మన్ తప్ప ఎవరూలేరు. రాత్రికి ఉండే పరిస్థితి లేదు. అదే రిక్షాలో తిరిగి వచ్చి రైల్వే స్టేషన్ ఎదురుగా ఉన్న ఒక చిన్న లాడ్జీలో ఒక గది తీసుకుని భయంతో గది తలుపులు బిగించుకుని లైటు వేసివుంచి రాత్రంతా జాగారం చేశాను. కాలేజీ వారు నాలాంటి అభ్యర్థుల కోసం మునిసిపల్ గెస్ట్హ్హ్హ్ స్లో గదులు తీసి పెట్నారట. గెస్ట్హ్హ్హ్ కాలేజీ ఆఫీసూ అక్కడే ఎదురెదురు గానే ఉన్నాయి.

ఇంటర్వ్యూలో నేను సెలెక్ట్ కావటమూ విచిత్రంగానే జరిగిందని తర్వాత ఎప్పడో తెలిసింది. ఇంటర్వ్యూ బోర్టులో కళాశాల యాజమాన్య సంఘం సభ్యులు శ్రీయుతులు నారాయణరెడ్డిగారు, గంగారెడ్డిగారు, వివిధ శాస్ర్రాల నిపుణులూ అప్పటి ప్రభుత్వ విద్యాశాఖ కార్యదర్శి శ్రీ రామన్ ఐఏఎస్గారూ తదితరులూ ఉన్నారు. తెలుగు సబ్జెక్టుకు వచ్చిన అభ్యర్థులలో మల్లాది వసుంధర ఉన్నది. అమె విశ్వనాథ సత్యనారాయణ గారి శిష్యురాలు. అప్పటికీ 'తంజావూరు పతనము' అనే నవల రాసి ఉన్నది. ఇంటర్వ్యూ అయ్యాక వసుంధర, మరొక హిందీ అభ్యర్థి ఇద్దరూ తాము ఎక్కడ ఉండాలో చర్చించుకుంటున్నారు. నేను అప్పటికి, 'దక్షిణాంధ్ర వాఙ్మయంలో ప్రతిబింబించే సాంఘిక వ్యవస్థ' అనే అంశంపై పరిశోధన చేస్తున్నాను. విషయసేకరణ పూర్తి అయింది. రాయటం మిగిలివుంది. అప్పట్లో తెలుగు

26

బైపు ఎక్కువ వాడుకలోకి రాలేదు. కార్బన్ పేపరు పెట్టి కాపీలు రాయవలసివచ్చేది. నేను ఆ పనిలో ఉన్నాను. అప్పటికి హైదరాబాదులోని రోజరీ కాన్వెంటు స్కూలులో 12వ తరగతి వారికి ఒక ఏడాది పాటు తెలుగు పాఠాలు చెప్పాను. మూడు నెలలు ప్రభుత్వ సమాచార శాఖలో అనువాదకురాలిగా పనిచేశాను. వసుంధర అప్పటికి ఏదో కాలేజీలోనే చేస్తున్నది కాబట్టి ఇంటర్వ్యూ బాగా చేసి ఉంటుందనిపించింది. ఆ తర్వాత నియామక ప్రతాలు అందుకుని నేను సంతోషపడ్డాను. అంతకు పూర్వం విజయవాడలో ఒక (పైవేటు కాలేజీకి అప్లికేషన్పెట్టి ఇంటర్స్యూకి పిలిస్తే వెళ్ళాను. ఇంటర్వ్యూలో బాగా చేయటం అనేది నాకు చేతనైన వాటిలో ఒకటి. విజయవాడకు పంపటానికి మా అమ్మ అభ్యంతరం పెట్టకపోగా పక్కింటి వారికి విజయవాడలో బంధువులున్నందున వారి అబ్బాయిని నాకు తోడుగా పంపే ఏర్పాటు చేసింది. సదరు కాలేజీ నుంచి నియామక పత్రం తర్వాత అందింది. నాకెందుకో నిజామాబాదు నచ్చింది. వాతావరణం స్నేహ పూరితంగా ఉంది. నిజామాబాదులో చేరటానికే నిర్ణయించుకు న్నాను.

ఆ తర్వాత ఎప్పడోనాకు తెలిసిన విషయమేమంటే - ముందు మల్లాది వసుంధరనే సెలెక్ట్ చేశారనీ - ఆమె అప్పటికే ఒక కాలేజీలో చేస్తున్నందువల్లనూ ఆ ఉద్యోగం అవసరం ఉంది గనుక నేను ఇక్కడ నాల్తు రోజులు స్థిరంగా ఉండగలనని ఆలోచించి, చివర్లో నా పేరు ఖాయపరచారని ఎజుకేషన్ సొసైటీకి సన్సిహితులైన లక్ష్మణ రావుగారు (స్థానిక గిరిరాజ్ కళాశాల అధ్యాప కులు) నాకు ఈ సంగతి చెబుతూ, 'రికమండేషన్ లేకుండా వచ్చినది నీవేనమ్మా' అన్నారు. దివాకర్ల వెంకటావధానిగారూ, దేవులపల్లి రామానుజరావుగారూ చెప్పినా కూడా వారి మాట పట్టించుకోనందుకు అప్పటి ఇంటర్వ్యూబోర్డులో సబ్జెక్ట్ ఎక్స్ పర్ట్ గా వచ్చిన స్థానిక గిరిరాజ్ కళాశాల తెలుగు ఆచార్యులు ఒక సందర్భంలో నాతో చెప్పి బాధపడ్డారు. ఇదంతా ఎందుకు చెబుతున్నా నంటే, రికమండేషన్ లేకపోవటమే - 'ఒక ప్లస్ పాయింట్ అని చెప్పటానికి.

నిజామాబాదులో కళాశాల అనుభవాలూ, హాస్టలు జీవితంలో సహాధ్యాపకుల (పేమానురాగాలూ, యాజ మాన్యం వారి ఆదరణా నేను ఎప్పటికీ మరిచిపోలేనివి.

కాలేజీలో నేనూ, (పేమ్సీత (జువాలజీ), క్రిస్టబెల్ (రాజనీతిశాస్త్రం) ఒకేరోజు చేరాం. కాలేజీ బిల్డింగులో గదులన్నీ తయారయ్యే వరకూ మునిసిపల్ గెస్ట్ హౌస్లో ఒక నెల ఉన్నాం. తర్వాత కాలేజీలోనే ఒక గదిలో ఉండేవాళ్ళం. అప్పడు లీలాజ్యోతి (హిందీ), మాయ (ఎకనామిక్స్) ఇంకా మరెందరో మాతో ఉండేవారు.

భోజనం శ్రీ జోషిగారి ఇంటి నుండి వచ్చేది. ఆయన కాలేజీ భవనాల ఇంజనీర్. తర్వాత విద్యార్థినులకూ, మాకూ కలిపి ఒక ఇల్లుతీసుకున్నారు. వంట విషయంలో లీలాజ్యోతి (హిందీ)కి శ్రద్ధ ఎక్కువ. కొత్త కొత్త వంటలు వంటాయనకు నేర్పిస్తుండేది. ఆరిఫా (ఉర్దూ)కు నాన్వెజ్ అలవాటు. తన గదిలో ప్రత్యేకంగా వండుకోవడానికి అనుమతి తీసుకున్నది. ఎప్పుడైనా టిఫిన్ ఆలస్యమైతే పోయ్యిదగ్గరకూ వెళ్ళి ఎవరి దోసెలు వాళ్ళే వేసుకునే వాళ్ళం. జానకి (పబ్లిక్ అడ్మిని(స్టేషన్) నాకు దోసె బాగా వేయటం నేర్పించింది.

సినిమాలు తరచుగా చూసేవాళ్ళం. టికెట్లు ముందే తెప్పించుకుని ఒక అబెండర్ని వెంటబెట్టుకుని వెళ్ళాలని నారాయణరెడ్డిగారు చెప్పేవారు. వరుసగా నాలుగైదు రిక్షాలు సినిమా హాలువైపు వెళ్తుంటే ఆ వెళ్ళేది విమెన్స్ కాలేజీవాళ్ళేనని అందరికీ తెలిసిపోయేది.

అప్పట్లో సినిమా హాళ్ళలో స్త్రీలకు పరదా వెనక స్రుత్యేక స్థలం ఉండేది. సాధారణంగా అక్కడి బెంచీల్లో మేమే ఉండేవాళ్ళం. భగవతి (ఎకనామిక్స్) దగ్గర ఎప్పుడూ అమృతాంజనం ఉండేది. కాళ్ళకు దోమలు కుడుతూంటే అమృతాంజనం రాసుకుంటూ ఆనందంగా సినిమా చూసేవాళ్ళం.

ఊళ్ళ్ళ్ - బట్టలషాపుల దగ్గర్నుంచీ - ఉన్న ఒకే ఒక హోటలు (తాజ్మహల్ అనుకుంటాను - లేదా క్వాలిటీనో) వారి దగ్గర్నుంచి అందరూ మమ్మల్ని మహా గౌరవంతో చూసేంవారు. అదంతా మా కాలేజీ యాజమాన్యం ప్రభావమే. నారాయణరెడ్డిగారు, గంగారెడ్డిగారు అపూర్వ సహోదరులలాగా ఉండేవారు. కొత్త కొత్త లెక్చరర్లు వస్తున్నప్పడల్లా వారిని బాగా చూసుకోవాలని మాకు (సీనియర్లకు) అప్పగింతలు పెట్టేవారు. మాలో క్రిస్టబెల్ స్నేహశీలి. కొత్తవాళ్ళతో తనే ముందు వెళ్ళి మాటలు కలిసేది. వాళ్ళు ముఖావంగా ఉండిపోతే (పేమ్ సీత 'బాగైందా' - అంటూ క్రిస్టబెల్ని ఆట పట్టించేది.

ఒకసారి ఏదో బంద్ సందర్భంగా రెండురోజులు సెలవు వచ్చింది. అప్పటికప్పడు ఆరుగురం కలిసి అజంతా ఎల్హోరా గుహలు చూడటానికి వెళ్ళిపోయాం. ఔరంగాబాద్లో ఒకేరూం తీసుకుని ఆరుగురం సర్దుకున్నాం. ఆ సంతోష ఘడియలు మరుపురానివి. తిరిగి వచ్చేటప్పడు నిజామాబాద్లో రైలు దిగి, బంద్

27

మూలాన ఎవరి లగేజీ వాళ్ళు మోను కుంటూ స్టేషన్నుంచి అడ్డదారిన కాలేజీ చేరుకున్నాం. 'పిల్లలను ఎక్స్ కర్షన్ కు తీసుకెళ్ళే ప్లాన్ ఉండగా... మీరే ముందు వెళ్ళిపోయారా?' అంటూ మా ట్రిన్సిపాల్ శ్రీమతి చాకో మా మీద అలిగారు. ఇలాంటివెన్నో రాసుకుంటూపోతే తరగనన్ని జ్ఞాపకాలున్నాయి.

ఒకసారి మా హాస్టలులో దొంగలు పడ్డారు. సెలవుల తర్వాత ఆ రోజే వచ్చి సామానంతా ఎక్కడికక్కడ పడేసి కబుర్లు చెప్పుకుంటూ చాలా రాత్రివరకూ మెలకువగానే ఉన్నాం. ఒకే హాల్లో మంచాలు దగ్గర వరకూ వేసుకున్నాం. ఒక రాత్రి వేళ ఏదో అరికిడి అయితే, 'ఇంకా ఏమీ చెప్పకు - పడుకో' అంటూ లీలాజ్యోతి నిద్దట్లోకి జారుకున్నదట. తెల్లవారి పోలీసులొచ్చి మమ్మల్ని లేపి "అమ్మా మీ ఇంట్లో దొంగలు పడ్డారు -వారిని పట్టకున్నాం" అంటూ సమాచారం ఇచ్చారు.

దొంగలిద్దరూ వరంగల్ జైలులో మిత్రులయ్యారట. దొరికినవేవో మూటకట్టుకుని పోతూంటే గస్తీ పోలీసులు అనుమానించి పట్టుకున్నారట. క్రిస్టబెల్ బుల్లి ట్రాన్సిస్టర్ ఆ మూటలోంచి పైకి కనబడుతూ వారిని పట్టి ఇచ్చిందట. ఆ వస్తువుల రికవరికీ మేము ఏమి కష్టపడ లేదు. లాయరు గంగారెడ్డిగారే అన్సీ చూసుకున్నారు.

1968లో నాకు వివాహముయ్యాక మావారు బొజ్జాతారకంగారు లాయురుగా ఇక్కడే (పాక్టీసు ఆరంభించారు. నిజామాబాదు ఆయన రాజకీయ, సామాజిక కార్యకలాపాలకు మంచి కార్యరంగం అయింది. 'తారకం గారు మన కాలేజికీ పెద్దల్లుడు' అనేది లలిత (కెమిస్ట్రీ). ఆయన 'మీసా' కింద అరెస్టు అయినప్పడు మా అధ్యాపక వర్గమూ, యాజమాన్యమూ నన్ను కంటికిరెప్పలా చూసుకున్నారు. ఒకసారి అప్పడూ, నేను ఊళ్ళోలేనప్పడు మరోసారీ మా వంటసామాన్లు దొంగలు ఎత్తుకు పోయారు. మాకు విషయం తెలిసేటప్పటికే వాళ్ళు దొరికిపోయారు. నిందితులను కొట్టవద్దని తారకంగారు చెబుతారు. 'మరి ఒక దెబ్బయినా పడకపోతే నిజాలు బయటపడతాయా' అన్నారు పోలీసులు. అక్కడా పాతకథే. 1978లో నేను నిజామాబాదు వదిలి వెళ్ళటానికి చాలా బాధపడ్డాను. ఇప్పడు వెనక్కి తిరిగి చూసుకుంటే ఈ అనుభవాలన్స్ నా ఎదుగుదలకు అనివార్యమయ్యాయనిపిస్తుంది.

ఇక్కడ కాలేజీలో సహాధ్యాపకులతో నా స్నేహం ఇంకా కొనసాగుతూనే ఉంది. మా ట్రిన్సిపాల్ వాళ్ళు శ్రీమతి దీక్షిత్, శ్రీమతి చాకో, లక్ష్మీనరసమ్మగారు, శ్రీమతి మేరీ జయు కుమారిగారు మమ్మల్పి ఆప్యాయంగా చూసుకునేవారు. విద్యార్థినులు సరేసరి. నాకు ఇంకా చాలామంది పేర్లు గుర్తున్నాయి. మల్లెమొగ్గల్లాగా ఉండేవారంతా చిన్న చిన్న ఆందోళనలతో బాధపడు తుంటే ఉమ (కెమిస్ట్రీ), శ్రీలత (పబ్లిక్ అడ్మిని(స్టేషన్), పద్మ (పొలిటికల్ సైన్స్), సుగుణ (ఎకనామిక్స్) జయప్రద (జూవాలజీ), లలిత , డ్రిస్టబెల్, జ్యోతి - అంతా విద్యార్థులకు సలహాలు చెబుతుండే వారు.

మా విద్యార్థినుల్లో అమృతలత చాలా ధైర్యంగా వుండేది. కథలు రాస్తుండేది, తర్వాతి రోజుల్లో ఆమె రచయిత్రిగా పేరు తెచ్చుకుంది.

ఒకసారి 'అమృతలత రాసింది చూడండి' అంటూ ఒక కథ లలిత నాచేతికి ఇచ్చింది. అందులో లెక్చరర్ల పాత్రలున్నాయి. 'ఈ అమ్మాయి మన మీదనే రాస్తున్నదా' అంటూ నేను చికాకు పడ్డాను. అప్పడు, 'ఆ అమ్మాయినేమీ అనకండి, ఇది నేనే రాశాను - మీ అభిప్రాయం ఎలా ఉంటుందోనని అమృత పేరు చెప్పాను" - అన్నది లలిత. లలిత కథలు చాలా రాసింది - అచ్చు వేయకుండానే పోయింది.

నేను నిజామాబాదులో ఉండగా ఒకసారి కామారెడ్డి ఏదో ఫంక్షన్కి పిలిచారు. మీటింగు ఆలస్యమైంది. నేను, ఆరిఫా ఉన్నాం. నిజామాబాదు వెళ్ళే మార్గం లేక ఆ రాత్రి అక్కడే మా పూర్వ విద్యార్థినుల ఆతిధ్యంలో పున్నాం. ఒకసారి నా ఛెండ్ నిజామాబాదు వస్తే అదే బస్సులో ఉన్న అమృతలత మా యింటి వరకూ దిగబెట్టి వెళ్ళింది. 'కాలేజీ లెక్చరర్లు అదృష్టవంతులు' - శిష్యులు వారిని ఆప్యాయంగా పలకరిస్తారు. మా లాయర్ల పరిస్థితి వేరు. క్లయింట్లు మమ్మల్ని చూడగానే ప్రక్కవీధిలోకి జారుకుంటారు' అన్నారు పోతుకూచి సాంబశివరావు గారు నాయని కృష్ణకుమారి గారితో. ఆవిడ నా గురువు గారు. ఆయన మా నాన్నగారి మిత్రులు. కార్యస్థలం నిజామాబాదు.

ఇలాంటి ఎన్నో మధుర స్మ్మతులు నా నిజామా బాదు జీవితం చుట్టూ అల్లుకుని ఉన్నాయి. ఇప్పటికీ అప్పటికీ వారితో స్నేహాలు కొనసాగుతున్నాయి. ఈ మహిళా కళాశాలను 'నిర్భయ కళాశాల'గా తీర్చి దిద్దుతున్న ఎజుకేషనల్ సొసైటీ తొలితరం సభ్యుల సంకల్పబలం ఎందరో బాలికల జీవితాలను తేజో మయం చేసింది, చేస్తున్నది. ఆ వెలుగు దారిలో మేమూవున్నాం.

కాలేజీ లైఫ్ నాకో తీపి జ్ఞాపకం!

Prof. V. SHOBHA, Emeritus Professor Ex. teaching faculty in Civics (1976-77) Dept. of Public Administration & HRM Kakatiya University, Warangal

ర్స్త్ విద్యపట్ల అంతగా ఆసక్తి లేని రోజుల్లో స్త్రీ విద్యావ్యాప్తికై కృషిచేసిన గొప్ప వ్యక్తుల్లో శ్రీ యం. నారాయణరెడ్డిగారు ప్రముఖులని చెప్పవచ్చు.

నేను నిజామాబాదు ప్రభుత్వ పాఠశాలలో 8వ తరగతి వార్షిక పరీక్షల్లో క్లాసులో ఫస్టు వచ్చినందుకు గాను 1965లో ఆనాటి నిజామాబాదు జిల్లా కలెక్టరు గారి సతీమణి, ఆనాటి రాష్ట్రపతి డాక్టర్ సర్వేపల్లి రాధాకృష్ణన్గారి మనవరాలి చేతుల మీదుగా కోడూరి కౌసల్యాదేవి రాసిన, 'చక్రభమణం' నవలను నేను మైజుగా అందుకున్నాను. ఆ కార్యక్రమాన్ని నిజామా బాదు విమెన్స్ కాలేజీలో ఏర్పాటుచేశారు. అదిగో సరిగ్గా ఆరోజే నాకు ఆ కాలేజీలో చదువుకోవా లన్న కోరికి కలిగింది.

నేను పదవ తరగతి చదవకుండానే H.S.C పరీక్షలు ప్రైవేటుగా రాసి పాసయ్యాను. 1967లో నాకు పెళ్ళయింది. కనీసం పెళ్ళినాటికి స్కూల్ ఫైనల్ పాస య్యానన్న తృప్తి ఉంటుందనిపించింది. కాని విద్యపట్ల మా నాన్నకు గల ఆసక్తి, మా అత్తింటివారి సహృదయ త నన్ను పెళ్ళైన తరువాత కూడా విమెన్స్ కాలేజీలో చేరేలా చేసింది.

1967 నుండి 1972వరకు నేను ఆ కాలేజీ స్టూడెంట్నే. తెలంగాణ తొలివిడత ఉద్యమ కారణంగా నేను బి.ఏ. నాలుగు సంవత్సరాలు చదవాల్సి వచ్చింది. ఒక సంవత్సరం ఉద్యమ ఫలితంగా నష్టపోయాం. పీయూసీలో చాలామంది స్నేహితులుండేవారు. అమృతలత, ఆదిలక్ష్మి, షీలా, రజిమా, వేల్పూర్ అమృత మంచి మిత్రులు. అమృతలతది ఆర్ట్స్ గ్రూప్ నేను ఎన్సీసీలో కూడా చేరాను.

మా ఎన్సీసీ ఆఫీసర్ మీరామేడమ్ చాలా బాగా ఎన్సీసీ కార్యక్రమాలు నిర్వహించేవారు. కాలేజీలో రేమ నటరాజన్, క్రిస్టఫర్ ఆండ్ర్యూస్ మేడమ్స్ శాంత, లీలాజ్యోతి, విజయభారతిగారు నిబద్ధత, చిత్తశుద్ధి క్రమశిక్షణ నన్ను బాగా ప్రభావితం చేసాయి. నాకప్పటికే పెళ్ళయింది. మా మేడమ్స్టకింకా పెళ్ళి కాలేదు. హాస్టల్లో ఉండేవాళ్ళు. వాళ్ళు పాఠాలు చెప్పేతీరు, మాట్లాడేతీరు మాకెంతో నచ్చేవి. వాళ్ళ ఆదరాభి మానాలు మమ్మల్ని ఆకట్టుకునేవి. మాకు తెలియని ఎన్పో విషయాలు వారినుంచి తెలుసుకునేవాళ్ళం.

మాకు జీ.కే క్లాస్ కూడా ఉండేది. అయితే ఈ రోజుల్లో లాగా అప్పడు టీవీలు, సెల్ఫోన్లు, ఇంటర్నెట్ వంటి సౌకర్యాలు లేనందు వల్ల మా మేడమ్స్ మాకు అన్ని సబ్జెక్ట్ఫ్ల్ నూ మంచి నోట్స్ ఇచ్చేవారు. ఆదే మాకు ప్రధానాధారం అయ్యేది.

నేను బీ.ఏలో ఉన్నప్పడు - మా చెల్లెలు ప్రభ, పీయూసీలో చేరింది. నాకు మంచి కంపెనీ ఇచ్చేది. తరువాత తను బీకాం చేయడానికి హైదరాబాదు వెళ్ళింది. నేను బీ.ఏ చివరి సంవత్సరంలో వున్నప్పడు మాకు బాబు పుట్టాడు. అందువల్ల ఆ సంవత్సరం కాలేజీకి రెగ్యులర్గా వెళ్ళలేకపోయాను.

19786లో నేను వరంగల్ పీజీ సెంటర్ నుండి ఎం.ఏ పబ్లిక్ అడ్మిన్సిస్టేషన్ పూర్తిచేసి - నేను చదువుకున్న నిజామాబాదు విమెన్స్ కాలేజీలో లెక్చ రర్గా చేరాను. అది నాకు ఒక మధురమైన జ్ఞాపకం. అక్కడ నేను ఒకటిన్నర సంవత్సరాలు పనిచేశాక కాకతీయ విశ్వవిద్యాలయం ఆహ్వానం మేరకు నేను మళ్ళీ కాకతీయ విశ్వవిద్యాలయంలో లెక్చరర్గా అపాయింట్ అయ్యాను. విమెన్స్ కాలేజీతో నా చిరకాల అనుబంధం, మేనేజ్మెంట్కి కాలేజీ మీద వున్న శ్రధ్ధ, మేడమ్స్ నిరంతరకృషి, అమృతలత వంటి వాళ్ళతో స్నేహం, నాకీ కాలేజీ మిగిల్చిన మధురమైన జ్ఞాప కాలు. అందుకు నేనెంతో సంతోషిస్తున్నాను.

Batch: 1967-71

(ప్రత్యేక తెలంగాణ రాష్ట్ర మలి ఉద్యమంలో తెలంగాణ వచ్చేదాకా తను బ్లాక్జాకెట్ మాత్రమే ధరిస్తానని ప్రతినబూని ప్రత్యేక రాష్ట్రం సిద్ధించే వరకూ తను అన్నమాట నిలబెట్టుకున్నారు డా॥వి.శోభ)

DOWN THE MEMORY LANE

Ms. Uma Garimella
Ex-teaching faculty (Chemistry) (1966-74)

My association with Women's College, Nizamabad commenced in July 1966, when it was newly established. First I worked under Mrs. Chacko and then Mrs. Lakshmi Narsamma. There was never any interference either by the principal or any member of the managing committee in the discharging of our duties. I was free to order the required material for the lab and suggestions for the improvement of lab facilities which were immediately attended. A semi micro lab was also started as per the university mandate.

The UGC generously granted reference books for the enhancement of science teaching and thus we had a departmental library too! The students were from modest backgrounds and sincere. Unlike these days we never had any disciplinary problems either in the college or hostel. The going thus was smooth. My amicable colleagues made my stint more enchanting. During my tenure I had the privilege of being the hostel warden and Students' Union Advisor.

I also served as the In-charge principal whenever the situation demanded.

I had the opportunity to interact closely with the staff, office bearers, students and the support staff and was fortunate to have enjoyed their cooperation. The inaugural and valedictory functions of the Students' Union and hostel day were eagerly awaited events, and the college wore festive look on these occasions. The cultural programmes put up by the students were well appreciated.

I vividly remember..one year our Ex Prime Minister Sri P.V. Narasimha Rao, the then Hon'ble Minister for Law and Endowments was the chief guest for the inaugural function of the student's Union. There was a heavy downpour just before the programme began. We had to shift the venue to the corridors of the college and were very much disheartened. Despite the mishap, with every one's cooperation the event was a success and highly appreciated.

We conducted a science exhibition and invited students from nearby schools and colleges and elite of the town. There was a huge turnover and the exhibition was the talk of the town.

Once during the university practical examination I entered the zoology lab to convey some message to the concerned lecturer. The external examiner took objection assuming I was a student! Since then the staff members were required to put up their hair so that they could be differentiated from the students.

Needless to say I enjoyed my work at the college and at the hostel and was fortunate to have experienced the warmth and affection from every quarter.

The highlight of my job was the life at the hostel. We all lived like a family. We would sometimes skip going home just to be with friends. Wherever we went, we went together be it for a movie or shopping or a restaurant. The hostel was a second home.

The picnics to Ali sagar and Nizam sagar overnight trips to Nagarjunasagar, Ajanta and Ellora Caves, study tours to alcohol and sugar factories etc., added spice to our lives. The long evening walks along the sugarcane fields were something which I always cherish.

I signed off my association with the college in 1974 as I relocated to Mumbai where I continued teaching and achieved a lot but I consider my stay at Nizamabad as one of the most memorable phases of my life.

Thank you for giving me an opportunity to express myself and I sincerely wish the college to win many more laurels.

PUCCA HYDERABADI TURNED HAPPY NIZAMABADI !!

Dr. G. Satya Jaya Pradha
Ex-Teaching faculty (Zoology) (1967-2003)
Ex-Principal (2003-05)

I am a 'Pucca Hyderabadi'. My entire education was in institutions within Secunderabad. 31st August 1967, was a horrifying day for me since I had to travel around 167 kms away from home. I was brought up in such a way that I never crossed a circumference of 10 kms in any direction from my home in Secunderabad.

The thought of staying away from my parents for the sake of a job, after my post graduation in zoology, confused me. I was convinced by my father Late G. Seetharamaiah garu and I prepared to travel to Nizamabad by train accompanied by him. Directly I reached the college and confirmed my destiny by seeing the board of Women's College, Nizamabad, run by Women's Education Society established in 1965. It was all because of my father's encouragement which motivated me to work at a far off place. He valued woman's education that much! I was educated by him with a strong intention, whereas in those days, 90% of people didn't want girls to be educated.

We were then, directed towards a big gate and as I entered the gate I was spellbound to see a big rose garden with fully blooming and colourful roses. I stopped for a while to admire them. A few minutes later I was asked to wait in the Principal's chamber. I was expecting an aged and a very serious lady to be present but to my pleasant surprise I saw a very young lady with a long hair neatly braided, tall and delicate to look at. She was also very soft spoken. She was none other than Dr. Ms. Vizia Bharathi, the In-charge principal. She welcomed us with a smile and conversed with my father. We both were much impressed. Without much delay she proceeded with all the formalities with the consent of the secretary Mr. M. Narayana Reddy garu and finalised my appointment that day itself.

Now my father left me, in the new place, where I had to stay in a hostel attached to the college campus and the very feeling brought nausea to me. But, I had to respect my father's words. Soon I was introduced to another young lady Ms. Meera Raju, the Head, Department of Zoology, who joined the college fifteen days earlier to me. I was guided by her to the Department and was made to feel comfortable. Soon we both were friends. From then onwards, for many more years, we worked with devotion, for the progress of the students.

The ever green mango trees, the tall ornamental palms, bushy tamarind trees, a well planned botanical garden, the beautiful rose garden and the green sugarcane fields around the college reminded me of Tagore's Shantiniketan which I read about in books. The pleasant environment slowly soothed my feelings of staying away from home. I am a staunch lover of nature hence I compromised.

Zoology lab where I had to work was then established to the required extent with sufficient museum specimens and necessary equipment. I started teaching degree students as a nervous fresher and also playing the role of a friend among students. In a very short time all my colleagues made me feel one

among them. We would play shuttle in the well built court and we used to move together in groups to places of short distances. The management members, Sri.M.Narayan Reddy garu and Sri.M.Ganga Reddy garu were very committed and respectable who took special care of all the matters and issues related to the college. We were given free hand to improve and develop our laboratories. Added to this a good library was already established with hundreds of reference books related to all subjects. It was an adorable place for me. I loved to enhance my knowledge.

I made use of all the facilities provided by the college and taught hundreds of students to my satisfaction. I loved the college, its environment and completed my tenure of 38 years of teaching and administration too. Moreover I feel proud to say my students have joined the college as my colleagues to make a mention, Mrs. Habeebunnisa, Dr. Sadia, Mrs. Aparna and to make a special mention Dr. A. Rama Devi from Andhra University is also our colleague who devoted their time and knowledge to raise the standards of the students.

Finally, I wish to conclude my memoir with a memorable incident. One evening a banded krait, a poisonous snake, crawled towards the zoology lab corridor from the fields around. The night watchman luckily saw it and killed it. The next morning we had fun and discussion over the snake, for it recognised the correct place to crawl in and to join the other animals inside. How did it come to zoology lab was analysed later. The results of the analysis were something like this. The tube light in the corridor attracted insects, insects in turn attracted the frogs and toads, to prey upon these creatures the snake crawled, unfortunately killed by watchman to be preserved in our lab. So, at last it took a permanent place in the college museum.

The students of the college since the inception were very active and disciplined. Women's college, Nizamabad has a special agenda of conducting various activities every year to bring out the talent in the students. Many of them have represented the college in various fields. They also have settled down in good jobs and showing their abilities in handling elite positions and portfolios.

The staff and students used to work together to celebrate the grand college day function every year to make it a memorable event marking the uniqueness of the college. The college attained a good reputation. Students, who passed out, became mothers and encouraged their daughters and granddaughters to join the college as it inspired a feeling of safety and security in them. The ideal for which this institution has worked was realised through all our efforts!

Alumna-2004-07

Dr. SUMMAYYA KAUSER

Ph.D in Physics, Jawaharlal Nehru Centre for Advanced Scientific Research, Bangalore.

Presently pursuing Post Doctorate Research, Indo Korean Institute of Science & Technology, Bangalore, India.

Visiting Scholar to Royal Melbourne Institute of Technology, Melbourne, Australia.

MY GOLDEN DAYS

Ms. Premalatha Raj Ex-Teaching Faculty (English) (1970-80)

It was on a cold winter morning in November 2016, that I received a call from Dr. Amruthalatha, Alumna, Women's College, Nizamabad, asking me to pen a few words about our college on the occasion of its Golden Jubilee.

This took me back to that day in 1971, the 10th of August, when I entered the precincts of our college with joy in my heart and dreams in my eyes. It was my first job and I, was really excited to be a teacher.

I had just completed my M.A. exam and was thrilled to get the appointment letter. My journey was from a small village in Palghat, Kerala to Nizamabad about which I had had no ideas. I was happy because it was a Women's college. When I saw the Shiva temple and the sacred tank, I was sure that things are going to work for me, and definitely it was an auspicious beginning to my more than 3 decade long career as an English Professor.

Our College at that time was an E shaped small tiled building, with around 10 class rooms, 4 labs and a wonderful library. It was augmented by a beautiful rose garden with

60 varieties of roses and a green botanical garden with exotic plants and trees. I remember seeing the strawberry trees there for the first time.

Women's College, Nizamabad was my Shantiniketan. I enjoyed taking classes under the trees with the chirping of birds and the poems of Wordsworth, Shelly and Byron.

We the members of the staff were all young, in our early twenties and Mr.Narayan Reddy and Mr.Ganga Reddy used to guide us in all our activities. We had our College Day celebrations, with competitions in various fields, with dances and skits in English, Telugu and Urdu. We had our Sports days and had Courts where we played Shuttle and Table tennis.

We had our hostel, and as a hostel warden, I think I was very strict. I remember our cook Rajaiah, peons Mallamma and Narsamma. We always looked forward to our Hostel Days, when we could eat our favourite Mutton Biriyani.

During weekends, with my friends - Aruna, Bhanu, Savitha, Arifa, Jaya, Chaya I used to go to the movies, dressed up like Hindi movie heroines! I remember our Urdu Lecturer Mrs Arifa, was a real movie buff.

I treasure these sweet memories and I feel very proud to have been a part of that great institution.

It was literally a heaven on Earth for me for those wonderful 10 years, that I spent there from 1970-1980. May God Bless my Womens' College with many more grand years of service.

IT IS AN ICONIC INSTITUTION

Ms. G.Pushpa Reddy,USA Ex-Teaching faculty, Department of English (1976-77)

Women's College in Nizamabad is an iconic institution. Fifty years ago it came into existence primarily through the pioneering spirit and vision of the then young and idealistic lawyer and Member of Parliament, namely Sri M.Narayan Reddy.

Sri Narayan Reddy is a champion and advocate for women's education, he realized that educated women can contribute not only for their family's well being but also to the society at large.

Education is empowerment to stand on your own feet, to earn a living and freedom from oppression. When you educate a woman you educate the whole family. Educated women also become enlightened citizens, and hence partake more in their government.

Many thousands of young women would not have had the opportunity for higher education without this Women's College and Women's Hostel. Today it may seem quaint, when there is a college at every street corner, but this Women's College in Nizamabad was a beacon of hope for a lot of young women when

it was started 50 years ago.

I attended this college for three years and later taught here for a year after obtaining an M.A.

When I was a student here, it was a small college so it gave me an opportunity to participate in Student Govt., debating competitions and English Language plays.

Two of my aunts, two sisters and some cousins also attended college here. Being a place just for women, with women lecturers proved a safe environment for the young women who came to learn here and a relief to their parents.

It can be unequivocally stated that at least two generations of women from Nizamabad district would not have attended college if it were not for this Women's College. Many have pursued careers and jobs.

The college campus is also very beautiful, with rose gardens and shade trees. A serene place conducive to learning. My favorite was the long verandas with iconic women's portraits. There was Sarojini Naidu, Kasturba Gandhi, Durgabai Deshmukh, Nayantara Sahgal, all these famous women so inspiring to anyone who walked on these verandas everyday.

Congratulations on this Golden Jubilee Celebrations! May we celebrate many more!

Batch: 1970-72

ALMA MATER

Dr. K. Vijaya Kumari
Ex Teaching Faculty (English) 1980-2010
Ex-Principal 2010-13

I fondly cherish the memories of my Alma Mater, the Shanthi Nikethan like abode. The pride it gives me to belong, the days spent and the moments of joy flash in my mind as a whiff of fragrance. My second mothers, so many of them and each did I love and respect, kind by heart and intelligent in mind, my very solution to every problem.

Today I leave and bid "Au revoir" to this lovely and wonderful place, tears from my eyes, roll trickling down! They remind me of joyous and naughty teen days. I take pride being the alumna of this glorious college. The torch bearer heralding the path of wisdom and light.

Now we as loyal daughters hold our heads high in praise of you my Alma Mater. We will cherish you forever; keep the goals you set before us. We will forever be faithful, loyal to you my dear Women's College the Alma mater, the home of learning.

Beneath the trees within the halls, dear college we give praise to you, and pledge unfailing loyalty. we honour you not for our gain, but to make known your majesty the truth and the courage that remain, We shall not mar your shining name, whose gleam our songs will ever renew, as your fame will never

cease but each new year rejoices to see.

Right in the heart of the town stands our college in the vicinity of serene surrounding, near the shrine of Lord Shiva. We love the green environs with its awesome beauty; like Shanti niketan. We love its winding corridors and ivied walls where the portraits of women of eminence are hung to glance, reflect and to emulate. Many happy hours had we spent here. Here friendships were made from all walks of life and different cultures. These friendships will be enduring. We shall never forget those we have met here. Memories we cherish of this college will never perish. When on life's hard stones you stumble, pray to God to be your guide, think of Women's college and your stride is right.

When we are young and when we are old wherever we may be; our hearts and minds will always hold and cherish the thought of you.

The hours are flying, the college days are dying and we praise of the days gone by and sing to a fleeting hurrah. The queen she is, first in the hearts, all our praises to you pure as the mountain snow, deep as blue sea, clear as crystal fountain, cedar strong our love shall be. The time is not long, rest from your search of knowledge; join us in the last hurrah. We came to you to learn and search and learn to reach beyond.

As first years, we adore, as second years we explore and carve our names on the ancient walls, as finals we patrol her and as seniors we extol her and weep to leave forever her sacred halls.

With a sigh I realize the close of a long lasting relation, the end of the best part of our lives. Our Women's college we bid you an "Au Revoir". This is not the end but rather beginning of the next stage of our life.

Batch:1973-76

INSTITUTION HONOURS YOUR SERVICES

Sri K. Rajendra Kumar was born and brought up in Nizamabad.

He completed his schooling at Sri Nutana Vysya School, Nizamabad. He worked as a Lecturer at Women's College in Nizamabad, before getting selected to the IPS in 1984.

He was appointed as the Director General of Police (DGP) for the state of Jammu & Kashmir.

Sri K. RAJENDRA KUMAR, IPS, DGP (Jammu & Kashmir) Served as Lecturer in Zoology (1981 - 84)

Principal & Members of Teaching Staff - 1968-69 Women's College, Nizamabad.

అనుభవజ్ఞులైన అధ్యాపకుల నీడలో...

ढि॥ ఏ. వసుంధరాదేవి, ఎం.ఏ;ఎం.ఫిల్; పి.హెచ్డి. అసోసియేట్ ప్రొఫెసర్ ఇన్ పొలిటికల్ సైన్స్ (Alumna)

నేను టెన్త్ చదువుతున్నప్పడే నాకు తెలుసు-ఇంటర్మీడియట్లో నేను విమెన్స్ కాలేజీలో చేరబోతున్నానని. కారణం - మా ఇద్దరు అక్కయ్యలూ, మా పక్కింటి అక్కయ్యలూ అందరూ కూడా అదే కాలేజీలో చదివారు. అదీగాక - మీరామేడం మా ఫ్యామిలీ (ఫెండ్. మా నాన్నగారిని ఆవిడ 'డాడీ' అని పిలిచేవారు. అలా మా నాన్నగారికి ఇంకో కాలేజీకి పంపాలన్న ఆలోచనే వుండేదికాదు.

అలా నేనూ, మా స్కూల్లో నాతో పాటే టెన్త్ చదువుకున్న మా ఛెండ్స్ - విమెన్స్ కాలేజీలోనే జాయినయ్యాం. కొందరు ఆర్ట్ఫ్, మరికొందరు సైన్స్ గ్రూపులు తీసుకున్నాం. ఇంగ్లీష్, తెలుగు క్లాసెస్లో మాత్రం మా పాత ఛెండ్స్ అందరం కలుసుకునేవాళ్ళం.

ఇంటర్ ఫస్టియర్లో ఎన్.సీ.సీ, ఎన్.ఎస్.ఎస్లో జాయిన్ అయ్యాను. కాలేజీలైఫ్, కాలేజీ ఎజుకేషన్ అంతా బావుండేదిగానీ పాలిటెక్నిక్ కాలేజీ గ్రౌండ్ దాటడమే మాకు గగనమయ్యేది. మాలో కనీసం పదీ, పదీహేను మంది జిల్లా పరిషత్ కార్యాలయం ముందు చేరిన తర్వాతే - అందరం కల్సి గ్రౌండ్ దాటేందుకు సాహసించేవాళ్ళం. మేము తెల్ల లంగా ఓణిలతో వస్తుంటే - 'చెల్లెమ్మా! బావెప్పడు పోయా డమ్మా!' అని శోకాలు పెట్టినట్టుగా రాగాలు తీస్తూ మమ్మల్ని ఏడ్పించేవాళ్ళు. మా కాలేజీ దగ్గరవుతున్నకొద్దీ మాలో భయం పోయేది.

నేను కాలేజీలో గడిపిన ఐదు సంవత్సరాల్లో ఎన్.సీ.సీ, ఎన్.సీ.సీ, స్పోర్ట్స్ & గేమ్స్, కల్చరల్, లిటరరీ యాక్టివిటీస్ అన్నింట్లోనూ పాల్గొనేదాన్ని. నాకు డిసిప్లిన్ గానీ, పంక్చువాలిటీగానీ, నీట్నెస్ గానీ ఎన్.సీ.సీ నేర్పితే - ఎన్.ఎస్.ఎస్ నాకు తెలీని (పపంచాన్ని పరిచయం చేసింది.

కాలేజీడే వస్తోందంటే మాకు పెద్ద పండుగలా పుండేది! మాకు డాన్స్ నేర్పించడానికి డ్యాన్స్మాస్టర్, మానిటరింగ్ చేయడానికి పద్మామేడమ్, పాటలు చక్కగా పాడే రోహిణీ మేడమ్ తమ తోడ్పాటు నందించేవారు. బ్రహ్మయ్యగారు మేము మేమేనా అన్నట్టుగా మాకు అందంగా మేకప్ చేసేవారు.

డ్రతి సంవత్సరం నాకు ఎన్నో (ఫైజులు వచ్చేవి. ఎన్.ఎస్.ఎస్ క్యాంపులకీ, ఎన్.సీ.సీలో సికిందాబాద్లో జరిగే పెరేడ్ (గౌండ్స్ కీ వెళ్ళేదాన్ని.

డిగ్గి జీవితం నాలో చదువుపట్ల ఎంతో ఆసక్తినీ, పోటీతత్వాన్నీ పెంచింది. ఇంటర్నల్ అసెస్మెంట్లో పావు మార్కుకోసం కూడా ఎంతో కష్టపడేవాళ్ళం. డిగ్గీ అయిపోయిన తర్వాత నాకు పీజీ ఎంటైన్స్లో పొలిటికల్ సైన్స్, హిస్టరీ, ఎకనామిక్స్, ఎల్ఎల్బీ, బి.ఎడ్లలో సీటు వచ్చింది - కానీ నేను పొలిటికల్ సైన్స్ ఎంచుకున్నాను. కారణం - పద్మా మేడమ్ గారి మీదున్న అభిమానం. ఆనాటికీ, ఈనాటికీ ఆవిడ మీదున్న అభిమానం ఇసుమంతైనా తగ్గలేదు. పద్మా మేడం పీహెచ్డీ చేయడానికి వెళ్లినపుడు ఆవిడ స్థానంలోనే నేను అపాయింటయ్యాను.

అయితే నేను తెలుగు మీడియం స్టాడెంట్ననీ, ఇంగ్లీష్ చెప్పడానికి రాదనీ భానుమేడం నన్ను ఇంటర్వ్యూలో రిజెక్ట్ చేసినట్టుగా తెలిసింది. అపాయింటయిన మొదటి క్యాండిడేట్ జాయిన్ కాక పోవడం వల్ల - నాకు అపాయింట్మెంట్ ఆర్డర్ని ఇంటికి పంపించారు. అపాయింట్మెంట్ ఆర్డర్ని చూసిన మా నాన్నగారి ఆనందానికి హద్దుల్లేవు. రోజూ కాలేజికి వెళ్ళిరావడానికి ఆ రోజే నాకు టీవీయస్ మోపెడ్ కూడా బుక్ చేసారు.

నేను కాలేజీలో లెక్బరర్గా అడుగుపెట్టిన తర్వాత

నాకు పాఠాలు చెప్పిన మా లెక్చరర్స్తో కలిసి స్టాఫ్ రూంలో కూర్చోవడం, వాళ్లతో పాటు భోంచేయడం చాలా కొత్తగానూ, భయంగానూ వుండేది.

నాకు ఇంగ్లీష్ రాదన్న భాను మేడం కామెంట్స్ని నేను ఛాలెంజ్గా తీసుకున్నాను. ఆవిడ ఇన్చార్జ్ ట్రిన్సి పాల్గా వున్నప్పడు - ఆవిడ గది పక్కనే వున్న క్లాస్రూంలో నేను పాఠాలు చెప్పేదాన్ని. నేను ఇంగ్లీష్ మీడియంలో క్లాసెస్ చెప్పడానికి ప్రతిరోజూ ఎనిమిది గంటలు కష్టపడాల్సి వచ్చేది. అందులో భాగంగా - నా డిగ్రీ (ఫెండ్స్ ముందూ, అద్దం ముందూ క్లాసెస్ ఎలా చెప్పాలో ప్రాక్టీస్ చేసేదాన్ని. చివరకు - నన్ను కామెంట్ చేసిన భాను మేడమ్తో - 'ఆ అమ్మాయి బాగా చెప్తోంది!' అన్పించుకున్నాను.

నాకు పాఠాలు చెప్పిన శ్రీలతమేడం దగ్గర నేనెన్నో విషయాలు నేర్చుకున్నాను. నాకు ఆవిడంటే ఎనలేని అభిమానం - ఆవిడ క్లాసెస్కి వెళ్లేతీరు, ఆవిడ ట్రపంరేషన్ విధానం నాకు చాలా నచ్చేవి. అదృష్టవశాత్తు నేనూ, శ్రీలతామేడం రెండేళ్లపాటు ఒకే ఇంట్లో పున్నాం. వయోభేదం మరచిపోయి మంచి స్నేహితుల్లా మెలిగే వాళ్ళం. మాకు ఎలాంటి డిస్టర్బెన్స్ వుండొద్దని మేమిద్దరమే వేరే స్టాఫ్రారాంలో కూర్చునేవాళ్ళం.

లెక్చర్లిచ్చే సమయంలో శ్రీలత మేడమ్ వాక్ ప్రవాహం చూసి మేమంతా అబ్బురపడేవాళ్ళం. కానీ ఎందుకో... శ్రీలతామేడమ్ తను క్లాసులు చెప్తోన్న సమ యాల్లో తనకి 'ఫ్లో ఆఫ్ స్పీచ్' తగ్గుతోందన్న భావన వచ్చి- తనంతటతానే వాలంటరీ రిటైర్మెంట్ తీసుకు న్నారు. ఉత్తములైన అధ్యాపకుల వైతిక బాధ్యతకి ఆ సంఘటన మచ్చుతునక! క్లాసులు ఎలా చెప్పాలో, లెక్చరర్స్కి తమ టీచింగ్ విధానాలపట్ల ఎలాంటి చిత్తశుద్ధి వుండాలో... నేను వారి దగ్గరే నేర్చుకున్నాను.

నా వివాహం విషయంలోగానీ, పిల్లల పెంపకం విషయంలోగానీ సవితా మేడం పాత్ర ఎంతో వుంది. నా ముప్పై రెండేళ్ళ టీచింగ్ అనుభవంలో ఏనాడూ 'వసుంధర మేడం ఈరోజు బాగా చెప్పలేదు!' అన్న కామెంట్ని నేను విన్లేదు.

ున భాను మేడమ్తో - 'ఆ అమ్మాయి బాగా నేను పాఠాలు చెప్తున్న సమయంలో నా పిల్లల స్తోంది!' అన్పించుకున్నాను. కళ్ళల్లో కనిపించే మెరుపులకి - నేను ఎప్పటికప్పడు నాకు పాఠాలు చెప్పిన శ్రీలతమేడం దగ్గర నేనెన్నో రీచార్జ్ అవుతూ - ఎంతో యంగ్ అండ్ ఎనర్జిటిక్గా స్ట్రయాలు నేర్చుకున్నాను. నాకు ఆవిడంటే ఎనలేని ఫీలవుతూ వుంటాను. నా పిల్లలతో నాకున్న అను నిమానం - ఆవిడ క్లాసెస్కి వెళ్లేతీరు, ఆవిడ ట్రిపరేషన్ బంధం అలాంటిది, ఆ (పేమాప్యాయతలు కొనసాగు నానం నాకు చాలా నచ్చేవి. అదృష్టవశాత్తు నేనూ, తూనే వున్నాయి.

> నాకీ సమాజంలో ఓ గుర్తింపు తెచ్చిన మా కాలేజీ వ్యవస్థాపకులు శ్రీ యం. నారాయణరెడ్డిగారికీ, శ్రీ యం. గంగారెడ్డిగారికీ నేను సదా రుణపడి వుంటాను.

> I feel my self proud to be a teacher that too in the same college where I studied.

> > ້ బ్యాచ్ : 1976-1981

స్వర్హాక్షర మాలిక

బి. నీరజ,ఎం.ఏ. తెలుగు లెక్చరర్ (Alumna)

నేను ఈ కళాశాలలోనే 1995లో డిగ్రీ పూర్తిచేసి, గత ఐదు సంవత్సరాల నుండి ఈ కాలేజీలోనే అధ్యా పకురాలిగా పనిచేయగలగడం నా అదృష్టంగా భావిస్తు న్నాను. ముఖ్యంగా - నాకు చదువుచెప్పిన అధ్యాపక బృందంతో కలిసి పనిచేయడం చాలా సంతోషంగా ఉంది.

ఈ కళాశాలను మాజీ పార్లమెంట్ సభ్యులు యం. నారాయణరెడ్డిగారు యాభై రెండేళ్ళక్రితం మహిళల కొరకు స్థాపించడం జరిగింది. ఆ రోజుల్లో జిల్లాలో మహిళా కళాశాల ఇది ఒకటే ఉండడం వల్ల అందరూ ఈ కళాశాలలోనే చదివేవారు.

కళాశాల వాతావరణం ద్రశాంతంగా - ఎటు చూసినా చెట్లూ పచ్చదనంతో ఫుండేది. ముఖ్యంగా గులాబీ పూలతోట మమ్మల్ని ఆకట్టుకునేది. పెద్ద ఆటస్థలం, తినడానికి క్యాంటిన్ ఉండేవి, అపుడు ప్రిన్సిపాల్ మీరామేడమ్గారు ఒక బాధ్యతాయుత ఆదర్శ ప్రిన్సిపాల్గా ఉండేవారు. క్రమశిక్షణకు మరో పేరుగా ఉండేవారు. ఇప్పడు ఉన్న అధ్యాపకులే ఆరోజుల్లో మాకు పాఠాలు బోధించేవారు. ప్రతిరోజూ పాఠాలు చెప్పి పరీక్షలు నిర్వహించేవారు. మేము కూడా మంచి మార్కులు తెచ్చుకునేవాళ్ళం. మేము క్రమం తప్పకుండా కళాశాలకు వెళ్ళేవాళ్ళం.

విజ్ఞాన వికాసానికి మంచి గ్రంథాలయం కూడా ఉండేది, మా తరగతికి సంబంధించిన పుస్తకాలే కాకుండా ఇతర పుస్తకాలు కూడా వుండేవి. ముఖ్యంగా జి.కె, సామెతలు, కవులకు సంబంధించిన పుస్తకాలు ఎన్నోరకాల డిక్షనరీలు, పట్రికలూ మాకు అందు బాటులో వుండేవి. మేము వాటిని చదివే - పరీక్షలు రాసేవాళ్ళం.

ఎన్.ఎస్.ఎస్(జాతీయసేవాపథకం)లో భాగంగా - మా సీనియర్ అక్కయ్యలతో కలిసి మేము ఎన్నో క్యాంప్స్కకి వెళ్ళేవాళ్ళం. మాకు వసుంధరమేడమ్, విజయ మేడమ్ ఇన్చార్జ్ గా వుండేవాళ్ళు. రోడ్లను పరిశుభంగా ఉంచడం, మొక్కలు నాటడం, పిల్లలకు వైద్య సౌకర్యాలు అందించడంతో పాటు పాటలతో అక్షరాస్యత విషయంలో ప్రజలను చైతన్యవంతులుగా చేస్తూ ప్రతిసారి దాదాపు పది రోజుల క్యాంపు నిర్వ హించేవాళ్ళం.

కళాశాలలో రంగోళి, మెహిందీ పోటీలు, కబడ్డీ, ఖోఖో, టెన్నీకాయిట్ ఆటలు నిర్వహించేవారు. నేను ప్రతి పోటీలో పాల్గొనేదానిని, చివరి సంవత్సరంలో గులాబీ తోటలో నేను, నా స్నేహితులు కలిసి సరదాగా ఫోటోలు దిగాము. గులాబీతోటలో ఎన్నో రకాల గులాబీఫూలు గుబాళించేవి.

అధ్యాపకులందరూ మాతో స్నేహితులుగా వ్యవహ రించేవారు. మాకు వారి సహాయ సహకారాలందించే వారు. సరియైన సూచనలూ, సలహాలూ ఇచ్చేవారు.

మా కళాశాలకి నేను అధ్యాపకురాలిగా రావడం, నా జీవితంలో ఒక మహత్తరమైన ఘట్టం. విద్యార్థిను లకు బోధించడం, ముఖ్యంగా నాకు బోధించిన అధ్యాపకులతో కలిసి నేను విద్యార్థినులకు బోధించడం గర్వంగా ఉంది. అదే వాతావరణం, అదే గులాబీతోట, ఆ ఎన్.ఎస్.ఎస్, ఎన్.సీ.సీ, కార్యక్రమాలు ఇప్పటికీ ఉండడటం నాకు మహా థ్రిల్లింగ్ కలిగిన్తుంది. అప్పటికీ ఇప్పటికీ తేడా ఏమీలేదు. కానీ నేను చదువుకున్న రోజుల్లోకంటే ఇప్పడు సాంకేతికంగా కాలేజీ ఎంతో అభివృద్ధి సాధించింది.

నేను చదువుకున్న కళాశాల విజయవంతంగా యాభై సంవత్సరాలు పూర్తిచేసుకొని రంగరంగవైభవంగా స్వర్ణోత్సవ వేడుకలు జరుపుకోవడం ఆనందంగా వుంది. అందులో అధ్యాపకురాలిగా ఉంటూనే యూనియన్ మెంబర్గా కూడా సేవలను అందించే అవకాశం కలగడం నా అదృష్టంగా భావిస్తున్నాను.

ມາເລັ : 1992-1995

నా కాలేజీ అనుభవాలు

్ జి. హేమలత, _{M.A (Eco)} Lecturer in Economics (Alumna)

టెన్డ్ చదివిన స్కూల్ భవంతిని వదిలి, మొదటి సారిగా విమెన్స్ కాలేజీలో అడుగు పెట్టినప్పటి అనుభవం ఇప్పటికీ మరిచి పోలేను. ఆ పచ్చదనం, విశాలమైన తరగతి గదులు, అనుభవజ్ఞులైన అధ్యాపకులు నేర్పిన పాఠాలు, వారి క్రమశిక్షణ, అడుగడుగునా వారందించిన ప్రోత్సాహం మరిచిపో లేను.

ప్రతియేటా మా కాలేజీలో నిర్వహించే వ్యాసరచన పోటీలు, ఉపన్యాస పోటీల్లో ఉత్సాహంగా పాల్గొనే దాన్ని.

ఇంటర్ హెచ్.ఈ.సీలో నాకు మెరిట్ స్కాలర్షిప్ రావడానికి, డిగ్రీలో క్లాస్ టాపర్గా రావడానికి తోడ్పడిన లెక్చరర్స్ అందరికీ మనస్ఫూర్తిగా ధన్యవాదాలు తెలుపుతున్నాను.

ఎడపల్లి, బ్రహ్మణపల్లి గ్రామాల్లో మా కాలేజీ వాళ్ళు నిర్వహించిన ఎన్.ఎస్.ఎస్ శిబిరంలో పాల్గాని, మూథ నమ్మకాల వల్ల కలిగే నష్టాల పట్ల ప్రజలలో అవగాహన కలిగించేందుకు మేము లఘునాటికలను కూడా ప్రదర్భించాం.

ఆ రోజుల్లో క్లాసెస్ డుమ్మా కొట్టి సినిమాలకు వెళ్ళడం, ఎవరికంటా పడకుండా కాలేజీ క్యాంటినులో దాక్కోవడం - మరుసటి రోజు మా ట్రిన్సి పాల్ మీరామేడంచే తిట్లు తినడం ఇంకా గుర్తున్నాయి.

ఇంటిమీద బెంగతో ఒకరోజు క్లాసులు ఎగ్గొట్టి, ఇంటికి వెళ్ళాలనిపించింది. కాలేజీ గేట్లు మూసి పుండడం వల్ల, దొడ్డిదారి వెతుక్కొని ఇంటికి వెళ్ళే ప్రయత్నంలో... మా టిన్సిపాల్ మేడమ్ గారికి అడ్డంగా దొరికిపోయి నానా చివాట్లు తిన్నాను. మా కాలేజీ గేట్లను చూసినప్పడల్లా ఆ రోజు జరిగిన సంఘటన, నా హోమ్సిక్నెస్ గుర్తుకొచ్చి నవ్వొస్తుంది.

మా కాలేజీలో ఎటుచూసినా పచ్చదనం కనిపించ డంతో - మా (ఫెండ్స్ అందరం కాలేజీను శాంతినికేతన్గా అభివర్ణించేవాళ్ళం.

కాలేజీలో నిర్వహించే '(ఫెషర్స్డే' & 'ఫేర్వెల్ పార్టీ'లలో ఎంతో ఉత్సాహంగా పాల్గొనే వాళ్ళం. ఈ విధమైన పార్టీలు ఆ రోజుల్లో ఏ కాలేజీల్లోనూ నిర్వహించేవాళ్ళుకాదు. అలా విజ్ఞానంతో పాటు వినోదాన్నీ పంచడంలో మా కాలేజీ ఎప్పుడూ ముందుం టుంది.

ఒక విద్యార్థినిగా, ఒక అధ్యా వకురాలిగా ఎదగడానికి తోడ్పడ్డ ఈ కాలేజీ మేనేజ్ మెంట్కూ, నాకు బోధించిన లెక్చరర్సందరికీ మన స్ఫూర్తిగా నా ధన్యవాదాలు తెలుపుకుంటున్నాను.

బ్యాచ్ : 1992-1996

SWAMI RAMANAND THIRTH - 1965

SRI.T. HAYAGRIVA CHARY CHAIRMAN Telangana Regional Committee (TRC) - 1966

MY WOMEN'S COLLEGE

First Student admitted in the College

Ms. Habeebunnisa Begum
(Alumna)
Served as Demonstrator (Zoology)
(1970-2004)

Writing a few words of acknowledgement about the college, I incessantly started working about the grandeur of the college. It's not an edifice of education but an institution for moulding the life that would follow after the stint in this college.

It is not the euphemism what I am using but is the essence of this college. This college is the epitome of comprehensive and holistic education. In their formative years, girls can be transformed into independent, self-reliant and responsible citizens of the country.

I have resplendent memories from the day one. The moment I stepped into the sanctum of this college, I felt grateful at the ambience, the lawn, the botanical garden, labs, classrooms and just everything has been pleasant.

I would stroll down the aisle, the lawn, the corridors, every nook and corner of this college as a free bird. Being a girls' college has been an added advantage bestowed upon girls to be carefree while in the premises.

The bountiful scoop has been another rich experience of studying under the guidance of my teachers. It has helped me not just to achieve a certificate of graduation but has also helped me to become mature enough to pass through the trials and tribulations of life. I would unequivocally say that my teachers' contribution in making me what I am has been colossal. They taught me "to speak silver and reply in gold."

My parents' contribution has been significant and substantial in getting me admitted in this vibrant college, and what would I do if this college would not have been there. So I would unreservedly indebted to Mr. Narayan Reddy Sir and Women's Education society. The adjunct of being the 'First Student' of this college is invariably satisfying and unparellely honouring for me.

I hope and pray that this college exists till eternity and help the girl students to grow and become self- reliant and virtuous human beings in the years to come.

My prayers and blessings are always there for every student of this college. My complements will remain forever.

Batch: 1965-69

OUR COLLEGE

Dr. Sadia Begum, M.Sc.,Ph.D Associate Professor in Zoology (Alumna)

I joined this college in 1975 to study intermediate course with Bi.P.C group. The college then was exactly ten years old. On the first day itself classes were started .Our class strength was eighty and were divided into four batches in the first week. We had practical every week both in the first year and second year. We were very fortunate to learn all the practical skills, their applications, precautions etc., in all the four subjects. Our labs were well equipped according to syllabus and were the best labs in the district. I remember the skills till today and also use them in my daily life whenever, wherever necessary.

In 1977 once again I joined the college for degree course with Botany, Zoology and Chemistry as my optionals. The lecturers were the same who taught me in intermediate, Late Dr. Meera, Dr.G.Satya JayaPradha, Late Dr.M.Vijaya Lakshmi. Mrs.I.Sulochana Devi, Mrs Premalatha Raj, Late Mrs.K.Aruna Kumari, Late Mrs.T.Chaya, they all have excelled in their teaching and it is their efforts which made us shine. Miss . Francisca Reddy the then physical directress taught us the rules of all games.

In 1982 after completing my post graduation from Osmania University, Hyderabad I joined the college as lecturer in Zoology. This was my second phase of student life in the college, because apart from

teaching I learnt the important lesson for day to day life. My madams taught me to serve the elders, to adjust as married women to bring up children etc., they in a way taught me 'Aadab-E-Zindagi .,ie the morals of life ,which is very essential in ones life. If education carves a statue , morals colour the statue and coloured statue looks most beautiful. So no words can crystallize the gratitude I owe to them.

Our members of management Mr. Narayan Reddy and Late Mr.M.Ganga Reddy, I consider them also as my teachers .They guided and encouraged us by their inspiring speeches on national festivals and other functions. I covey my heartfelt thanks to them.

Our department of Zoology recently named after the renowned ornithologist and naturalist Padma Vibhushan, Dr.Salim Ali, is an excellent lab in the town. It has an air conditioned museum with rich collection of rare specimens ,Physiology lab with latest equipment, excellent Olympus microscopes attachable to computer , LCD projector with smart board and Wi-Fi.

The department also has a good number of outstanding students to its credit like Mrs Dorcus Aruna, IAS, Mrs .Chandra Yadav Reddy IRS, Mrs.Haritha,Deputy Commissioner, commercial taxes, Hyderabad.

The department is highlighted every year by meritorious students like Sumera Zareen scored 100 of 100 marks ,Tasmia Nishath was a district topper and got 2nd rank in OUCET ,in 2013,Nimra and Jadhav Suhasini scored 98 of 100 .

I feel the department is the richest as three lecturers served the institute as principal.

I wish and pray that the college achieves laurels in future.

Batch: 1975-80

MEMORABLE DAYS OF MY COLLEGE

S. Aparna, M.Sc. Lecturer in Zoology (Alumna)

College is a place where we get a strong foundation for our career. My college days were probably the best days of my life. I had the privilege to pursue my education in Women's College, Nizamabad, one of the reputed institutions in Telangana.

Our college is in prime locality with a beautiful campus, good infrastructure, vast library with thousands of books and journals, well equipped science labs and highly qualified teaching faculty.

Our college is known for its freedom of expression and famous in providing various

academic and extra-curricular opportunities.

The college provided me the necessary tools to enhance my skills and also taught me valuable knowledge about the world, people and important concepts that enabled me to become more successful in my life.

I pay tributes to my entire faculty for their support and encouragement in all aspects. They taught me to see only the positive side of difficulties and how to over come them.

I am closely associated with all the nonteaching staff as my father Mr. Limba Reddy, served this institution as Office Superintendent.

I have always had a special appreciation and regard for Zoology Department. All the lecturers who taught me Zoology inspired me to do post-graduation.

I am thankful to the management for giving me the opportunity to serve as a lecturer in Zoology Department.

I feel proud and cherish the memories of every moment in my college life.

Batch:1987-92

LIGHTED TO LIGHTEN....

Shajiya Samreen, M.A Lecturer in English (Alumna)

Women's College, a college holding a wonderful track record of five decades is listening its name and reputation in the entire Telangana state.

The college functions with a determination to prove its motto "Lighted to Lighten." In fact the college rather than manufacturing the students gave birth to the intellectuals.

It is the outcome of the efforts of the lecturers who possess a highly experienced track record. They played their role as torch bearers and showed us motherly affection. They are the true educationalists who lend a helping hand to enlighten the students. I benefited from my lecturers who encouraged me to exchange my views and ideas.

My college played a decisive role in developing me as a good human being. It helped me to discover my strengths and weaknesses and also encouraged me to face the challenges of life.

I would also like to mention about my friends, who remained my pillars of strength through thick and thin. They were by my side when I shared my credits as well as punishments. They believed in me when I ceased to believe in myself. I learnt a lot from my peers who made my learning exciting and enriching.

Last but not the least; I also would like to mention the non- teaching staff for their constant support and guidance.

I am indeed very fortunate to be one of the members of Alumnae of the college. On this happy occasion of golden jubilee, I thank them all whole heartedly for their dedicated service and commitment.

I pray to God that the family of Women's College will prosper and witness many more fruitful years in future.

Batch:1997-99

INAUGURAL CEREMONY OF ALUMNAE

(Held on 8-2-2005)

Felicitation to Sri M. Narayan Reddy

Felicitation to Sri M. Ganga Reddy

Felicitation to Dr. B. Vizia Bharathi

Felicitation to Smt. Leela Jyothi

Felicitation to Smt. Padma

Felicitation to All 1st Batch students

Felicitation to Smt. Bhagavathi

Students & Lecturers

ALUMNAE IN DIFFERENT FIELDS

IN THE FIELD OF POLITICS

IN THE FIELD OF LITERATURE

ALUMNAE IN DIFFERENT FIELDS

IN THE FIELD OF ADMINISTRATIVE SERVICES

G.D. ARUNA, IAS

Commisioner, BC Welfare Dept. (Alumna 1972-77)

Served as Lecturer in Chemistry from 1980-82

CHANDRA YADAV REDDY

Additional Director General Income Tax (Audit)

(Alumna 1975-77)

K. HARITHA

Dv. Commissioner Commercial Taxes, Panjagutta

(Alumna 1984-89)

IN THE FIELD OF EDUCATION

Vijay Group of Institutions Estd:1980

Dr. Amrutha Latha,

(Alumna 1967-72)

Vijay High School, Armoor Estd:1980

T. Kavitha, Principal (Alumna 1979-80)

Vijay High School, Nzb Estd:1981

T. Vasantha, **Principal** (Alumna 1976-81)

Blooming Buds High School Estd:1993

N. Prasanna Kumari (Alumna 1980-85)

Presidency School

Shamantha Nalla, Promoter (Alumna 1980-83)

Apoorva School Estd:2000

Promoter (Alumna 1974,75-78)

Vijay College of Education Estd:2007

V.Prabha Devi, Correspondent, VHS, Nzb (1981) (Alumna 1970-71)

Vijay College of D.Ed., Nizamabad Estd:2012

P. Sujatha, Correspondent & Vice-Principal, VHS, Nzb (1981) (Alumna 1975-76)

IN MEDICAL FIELD

ate: P. Bharathi Rani

(Alumna 1967-72

Dr. Adi Lakshmi usa Dr. Rama Devi Papolu Dr. Sushma Reddy usa Dr. Vinitha Reddy

(Alumna 1969-70

(Alumna 1975-77

(Alumna 1978-80

Dr. Padmaja Suresh (Alumna 1978-80

We are happy to inform that the following doctors are also the members of alumnae, but we regret that their photographs are not available

- Dr. Late Mustaq Unnisa
- Dr. Sumana Agarwal
- Dr. Surya Kala Dr. Latha
- 5. Dr. Nalini Dr. Sudha
- 9. Dr. Vijaya Lakshmi
- Dr. Faridha
- 10. Dr. Aruna
- Dr. Asma
- 11. Lubna Fathima

REPORT OF ALUMNAE

ూయిస్, స్కెకెటరీ 2004-14

ఏమెన్స్ కాలేజ్, డ్రెసిడెంట్ శ్రీ నారాయణరెడ్డిగారు మాలాంటి కొంతమంది పూర్వ విద్యార్థినులను పిలిచి అలేమ్నీ అసోసియేషన్ మ ఏర్పాటుచేసి తద్వారా మా పూర్వ విద్యార్థినులందర్స్ మేము చదివిన ఈ కాలేజీకి విద్యాపరంగా, ఆర్థికంగా మా తోడ్పాటును అందజేయాల్సిం దిగా కోరారు.

శ్రీ యం. నారాయణరెడ్డిగారి ఆదేశం మేరకు 'అలమ్నీ' ఏర్పరచాలని - నేనూ, విప్లవ, వీణ, హబీబ్, అమృతలత తదితర విద్యార్థులం కలిసి - అప్పటి ట్రిన్సిపాల్గారు శ్రీమతి సత్యజయప్రదగారి ఆధ్వర్యంలో 25-12-2004 ఈ క్రింది విద్యార్థినులతో అలెమ్నీ అసోసియేషన్ ఏర్పాటు చేయడం ಜರಿಗಿಂದಿ.

1. డా. అమృతలత ్రపెసిడెంట్

వైస్-[పెసిడెంట్ 2. టి. వసంత

3. వై. లూయిస్ ెస్కకెటరీ

4. హబీబున్సీసా జာယာဝမ်ဴိ ဂျဲဒီမ်ပ်ံ

5. విప్లవ కుమారి ₍ඩිසරර්

అలమ్పీ ఇనాగరల్ సెర్మనీ తేదీ 8-2-2005 నాడు ఎంతో ఘనంగా జరిగింది. ఆ సందర్భంగా - ఫస్ట్ బ్యాచ్ స్టూడెంట్స్ ని సన్మానించడం, అప్పటి లెక్చరర్స్ విజయభారతి, జ్యోతిమేడమ్, భగవతి మేడమ్, జానకీ రఘునందన్ మేడమ్, ఉమామేడమ్ ఎంతో అభిమానంతో కాలేజీ ఫంక్షన్కి అబెండ్ అవడం జరిగింది.

డా॥ వసుంధర గారు (ప్రిన్నిపాల్, వనితా మహా విద్యాలయ హైదరాబాద్) చీఫ్ గెస్ట్ గా వచ్చారు. పూర్వ విద్యార్థినులు తమ ఆటపాటలతో, డ్యాన్స్ ప్రోగ్రామ్స్త్ తో కార్యక్రమాన్ని రక్షికట్టించారు. సెక్రెటరీ శ్రీ యం. నారాయణరెడ్డిగారు మరియు సొసైటీ మెంబర్స్ మధ్నాహ్నం భోజన ఏర్పాట్లు ఘనంగా చేశారు.

ఇక పూర్వ విద్యార్థులు ఈ కాలేజీకి చేసిన కొన్ని సేవలను గురించి తెలియజేయడం మా బాధ్యతగా భావిస్తున్నాం. అసోసియషన్ ఏర్పడిన తర్వాత -ఇకముందు ప్రతి యేటా అవుట్ గోయింగ్ స్మాడెంట్స్ నుండి రూ။ 100/- మెంబర్ష్షిప్ ఫీజుని వసూలు చేసే విధంగా-కాలేజీ లెక్చరర్స్ ఈ జమా ఖర్చులను నిర్వహించేలా తీర్మా నించడమైనది.

తేదీ: 30-9-2006 సంవత్సరంలో కాన్నరెన్స్ హాలు నిమిత్తం రూ။ 29,375/- విలువగల 125 చేర్స్ మా అలమ్స్ తరఫున డొనేట్ చేయడం జరిగింది.

విద్యార్థుల కొరకు ఒక్కొక్కటీ రూ။ 28,900/- చొప్పన రెండు వాటర్ కూలర్స్డ్ (తేదీ:3-10-2007లో ఒకటి, తేదీ:28-11-2008 మరొకటి) మొత్తం రూ။లు 57,800/-కూడా డొనేట్ చేసాం.

పొలిటికల్ సైన్స్ డిపార్ట్మెంట్ వారిచే 1-2-2007 తేదీనాడు 'ఎల్మక్టోరల్ రిఫామ్స్ - పార్లమెంట్ డెమోక్రసీ' టాపిక్ పె నిర్వహించబడిన సెమినార్ కొర్తకె రూ॥ 5,000/ - విరాళం ఇచ్చాం. 2009లో రూ။ 22,525/- విలువైన 85 చేర్స్సీ, రూ॥1790/-తో రెండు కార్పెట్స్ కొనివ్వడం සරිබ්රකි.

అలమ్సీ ఫస్ట్ ఇనాగరల్ ఫంక్షన్ జరిగిన తర్వాత మిగిలిన డబ్బుని (రూ။ 51,743) నిజామాబాదు కార్పోరేట్ బ్యాంక్లలో తేదీ: 18-3-2010లో ఫిక్స్ డిపాజిట్ చేయడం జరిగింది. ಅದಿ 18-3-2016ನಾಟಿಕಿ ರು 81,216 ಮಮಾರ್ ಕಾಗ್ -తిరిగి దానిని 18-3-2017వరకు పొడిగించడమైంది.

మా అలెమ్స్ (పెసిడెంట్ డా. అమృతలతగారు న్యాక్ ప్రోగ్రామ్లో వచ్చిన బృంద సభ్యులతో కలిసి వారికి అన్ని రీతులుగా కాలేజీ యాక్టివిటీస్ తెలియజేసి, న్యాక్ బృంద సభ్యులను మెప్పించి - కాలేజీకి 'బీ'గ్రేడ్ వచ్చేలా తనవంతు కృషి చేసారు.

21 డిసెంబర్-2016లో జరిగిన గోల్డెన్ జూబ్లీ ఇనాగరల్ ెసెలబ్రేషన్స్ సందర్భంగా - యాజమాన్యం తరఫున వెలువడిన 'ధీర' సావనీర్నీ, నేడు (9 జనవరి 2017) జరుగుతోన్న గోల్డెన్ జూబ్లీ వాలిడిక్టరీ సెలబేషన్స్ సందర్భంగా - మా అలమ్పీ తరఫున వెలువరిస్తోన్స 'ధీర' సావనీర్నీ కేవలం ఇరవై రోజుల వ్యవధిలో... అలమ్స్ [పెసిడెంట్ అమృతలత సారధ్యంలో రాత్రింబవళ్ళూ శ్రమించి ఎంతో అందంగా రూపొందించడం జరిగింది.

వైస్-(పెసిడెంట్

INDEX - 2

*	Experiences of Alumnae			గుర్తుకొస్తున్నాయి (ఐ.సరళ)	73
1.	ఉన్న ఉద్యోగాన్ని వదిలి (వై. లూయిస్)	50-51	19.	ప్రతిభకు పట్టంగట్టే (టి. కవిత)	74-75
2.	ఓల్డ్ స్డూడెంట్స్ డే (ఎన్. అరుణ)	52	20.	ఇష్టమైన కోర్సును అందించిన (సుజాత సోమ)	76
3.	నా జీవితాన్ని మలుపు (ఏ. అమృతారెడ్డి)	53	21.	నా చిన్ననాటి జ్ఞాపకాలు (జి. సుజాత)	76
4.	బహుముఖ వికాసానికి (డా. అమృతలత)	54-58	22.	రిసార్ట్ లో చదివినట్టుగా (బిగాల రాణి)	77
5.	నేనూ - నా కాలేజీ (స్వాతి శ్రీపాద)	59	23.	ప్రకృతి ఒడిలో (యస్. గాయత్రి)	77
6.	మహిళలకు వరం (కె. విజయలక్ష్మి)	60	24.	I am proud of my college (K. Kamala Reddy)	78
7.	ఆడుతూ పాడుతూ	61	25.	Our college (Suguna Anasuya)	79
8.	నిష్ణాతులైన అధ్యాపకులతో (వేమూరి శారదారాణి)	62	26.	Beauty of life (Subbalakshmi K)	80-81
9.	ಮರಿచಿపోలేని జ్ఞాపకాలు (ಆರెకపూడి సుగుఐ)	63	27.	My College life (Lalitha Joshi Reddy)	82
10.	శాంతియుత సహజీవనానికి (జి. విజయలక్ష్మి)	63	28.	My beautiful memories (Jhansi)	83
11.	రంగుల హరివిల్లు (జానకి)	64-65	29.	Memories (G. Kusuma latha Reddy)	84
12.	స్మ్రతులూ శ్రవతులూ (టి.రాజేశ్వరి)	66	30.	Reflections (Dr.Sushma Reddy)	85-86
13.	రంగుల ప్రపంచం (వి. ప్రభాదేవి)	67	31.	My journey (Bhagya Reddy Annam)	87
14.	మరో పుట్టిల్లు (ఎల్. భువనేశ్వరి)	68	32.	A boon to women folk (T. Vasantha)	88
15.	చదువులమ్మ చెట్టునీడలో (పి.లకిత కుమారి)	69	33.	It's a platform (Swoopa Reddy)	89
16.	'విజ్ఞాన ఖని'లోని ఒక గులకరాయిని (పి.లలిత కుమారి)	70-71	34.	The Beautiful campus (M. Rama Rajendar Reddy)	90
17.		72	35.	It's a home for practical knowle (P. Latha)	edge 90

සිතු සේගීත්වා පත්ස්ත් ක්රී...

వై. లూయిస్ Ist Batch student

నేను 1964-65లో హెచ్.ఎస్.సీ. పాసయ్యాక - కాలేజీకి పంపమని అడిగితే - అటు కో-ఎజుకేషన్ కాబట్టి గిరిరాజ్ కాలేజీ పంపననీ... ఇటు నన్ను హైదరాబాద్ హాస్టల్లో వుంచి చదివించే స్థోమత తనకి లేదనీ చెప్పారు నాన్న. చదవాలని ఆశ వున్నా - ఆడపిల్లగా పుట్టినందుకు నన్ను నేను తిట్టుకుంటూ - చివరకు కో-ఆపరేటివ్ ఆఫీస్లో అపాయింటయ్యాను.

ఒక నెల తర్వాత - 'నిజామాబాదులో విమెన్స్ కాలేజీ స్థాపించాం. ఫస్ట్ బ్యాచ్ స్టాడెంట్స్కి ట్రీ ఎజుకేషన్' అంటూ దక్కన్(కానికల్లో మెరుపులాంటి వార్త కనిపించింది!

అంతే నేను ఎగిరిగంతేసి - మా నాన్నగారితో- 'నేను ఉద్యోగం చేయను, కాలేజీలో చేరుతాను, మీరు ఒప్పకోవాలి' అని గోలచేసాను. అయినా నాన్న వినలేదు.

నేను ఉద్యోగానికి రాజీనామా చేసాను. 'ఇది గవర్నమెంట్ జాబ్. ఇది వదలొద్దు మంచి ఫ్యూచర్ పుంటుంది' అని మా పై అధికారులు ఎంత అడ్డు చెప్పినా వినకుండా రిజైన్ చేసి - కాలేజీలోనే చేరాలని నిర్ణయించుకున్నాను. అప్పడు విమెన్స్ కాలేజీ ఆఫీస్ ఇప్పడున్న కాంగ్రెస్ భవన్లలో పుండేది అప్లికేషన్ ఫాం కొరకు అక్కడికి వెళ్ళాను. ఎవరో ఒకతను ఐదు రూపాయలు తీసుకొని ఫాం ఇచ్చి దాన్ని ఫిలప్ చేసి ఇవ్వమన్నాడు. మర్నాడు కాలేజీ ఆఫీస్కు వెళ్ళి నా ఫాం ఇచ్చాను. ఈ తతంగమంతా జరగడానికి ఐదారు రోజులు పట్టింది. ఈలోగా నాకన్నా ముందు మరో 27మంది జాయినయ్యారు. లేకుంటే ఈ కాలేజీలో నేనే ఫస్ట్ స్ట్మాడెంట్ని అయ్యేదాన్ని.

'నేను ఉద్యోగానికి రిజైన్ చేశాను. కాలేజీలో చేరడానికి అప్లికేషన్ ఇచ్చి వచ్చాను.' అని నాన్నతో చెప్పాను. ఆయన బాగా చివాట్లుపెట్టారు. కానీ మా అక్కయ్య లిల్లీ - 'నేను జాబ్ చేస్తున్నాను గదా! తనని చదివించండి, ఇప్పడు ఢీ ఎజుకేషన్ కదా - మళ్ళీ ఈ ఛాన్స్ రాదు!' నా కాలేజీ చదువుకోసం మా నాన్నను ఒప్పించింది.

కాలేజీలో చేరాను. మా కాలేజీ... పాలిటెక్నిక్ కాలేజ్ వెనుక... పొలాల మధ్యలో వుండేది! ఓ వైపు కంఠేశ్వర్ ఆలయం, మరోవైపు సి.ఎస్.ఐ చర్చి కనపడేది. కంఠేశ్వర్ గుడి ఎదురుగా ఒక టీ హోటల్ తప్ప ఎవరూ కనిపించే వాళ్ళు కాదు. ఒంటరిగా కాలేజికి వెళ్ళాలంటే చచ్చేంత భయపడేవాళ్ళం.

మా టెన్సిపాల్ శ్రీమతి ఇందూ దీక్షిత్గారు, స్టూడెంట్స్ని ఎంతో (పేమగా పలకరించేవారు. అప్పడప్పడే పోస్టు గ్రాడ్యుయేషన్ ముగించిన మా లెక్బరర్స్ కూడా మాలాగే స్టూడెంట్స్లా కనిపించేవారు.

మా కాలేజీలో చాలామంది అమ్మాయిలకు ఇంగ్లీష్ రాకపోయేది. ఇంచుమించు అందరూ తెలుగుమీడియం నుండి వచ్చినవారే, ఇక మా బాధ దేవుడికే ఎరుక! మాకేమో ఇంగ్లీష్ అర్థం కాదు, మా లెక్చరర్స్లలో కొందరికి తెలుగు రాదు. వాళ్ళ పాఠాలు మాకు అర్థంకాక - మాకు అర్థం అయ్యేలా వాళ్ళు చెప్పలేక నానా అవస్థలు పడేవారు. ఇంగ్లీష్కి కరీన్ గాడ్నర్మేడమ్, సివిక్స్కి క్రిస్టబెల్లా ఆండ్రూస్మేడమ్, హిందీకి లీలాజ్యోతిమేడమ్, జూవాలజికీ (పేమ్సీతామేడమ్, తహరాబేగం, కెమిస్ట్రీకి ఉమావేండమ్, తెలుగుకి విజయభారతిమేడమ్, వచ్చేవారు. అప్పటికింకా చాలామంది లెక్చరర్స్ ఆవివాహితలే కాబట్టి వాళ్ళుకూడా మాతో కలిసి ఆడుతూ పాడుతూ ఎంజాయ్ చేసేవారు.

మా కాలేజీ ఎజుకేషన్ సొసైటీ మెంబర్స్ శ్రీ మన్సూరామ్ గుప్త, శ్రీ యం. గంగారెడ్డి, శ్రీ యం నారాయణరెడ్డి గార్లు తదితరులు తరచూ మా కాలేజీకి వచ్చి మా బాగోగులు చూసుకునేవాళ్ళు. మా కాలేజీ బిల్డింగ్ నిర్మాణం శ్రీ జోషిగారి పర్యవేక్షణలో జరిగింది.

మా కాలేజీ వాచ్మెన్గా రిటైర్డ్ ఆర్మీ పర్సన్ శ్రీ ఆర్థర్, తోటమాలి రాములు, కాలేజీలోని రెండు గదుల్లో వుండేవాళ్ళు. ఆర్థర్కి గంపెడు పిల్లలుండేవారు. ఆ పిల్లలు కాలేజీ కారిడార్లో పిల్లుల్లా బిలాబిలా తిరుగుతూంటే ఎంతో సందడి సందడిగా వుండేది. పెద్ద పిల్లవాడు ఫ్యాకల్టీ మెంబర్స్కి కంఠేశ్వర్ గుడి దగ్గర్లోని

50

గుడిసెనుండి టీ తెచ్చిచ్చేవాడు. ఆ టీకొట్టు ఒక్కటే మాకు గతి.

నిజామాబాదుకి వి.ఐ.పీలు ఎవరొచ్చినా - వాళ్ళు మా కాలేజీని విజిట్ చేసేలా చూసేవారు మా యాజమాన్యం వారు! మాది ఫస్ట్బ్బ్యాచ్ కాబట్టి మాకు అనుగుణంగా కాలేజీ టైమింగ్స్ని కూడా అడ్జెస్ట్ చేసేవారు. ఎందుకంటే- చాలామంది పిల్లలు బోధన్ నుండి టెయిన్లో వచ్చేవారు. టెయిన్ టైమింగ్స్ మధ్యాహ్నం 3.30కాబట్టి పిల్లల్ని 3.20కే వదిలేవారు. వాళ్ళంతా పాలిటెక్నిక్ గ్రౌండ్ క్రాస్ చేసి స్టేషన్కు వెళ్ళేవారు. స్టేషన్ మాస్టర్ ప్రతిరోజూ బోధన్కి వెళ్ళే విద్యార్థుల కోసం టెయిన్ని ఓ పదినిమిషాలు డిలే చేసేవారు. మిగతా స్టూడెంట్స్ ఇళ్ళకి అంత తొందరగా వెళ్ళడం ఇష్టంలేక - కాలేజీలోనే గేమ్స్ ఆడుకునేవాళ్ళు. లెక్చరర్స్ కూడా వెళ్ళేది ఎటూ హాస్టలకో కాబట్టి - వాళ్ళు కూడా స్టూడెంట్స్తో త్రోబాల్, టెన్ఫీకాయిట్, షటిల్ ఆడుకునేవాళ్ళు.

ఎన్సీసీ మా బ్యాచ్తో ప్రారంభమైంది. ఆడపిల్లలు ప్యాంట్ షర్ట్ల్లు వేసుకుంటే ఎలా వుంటారో చూడాలని కాలేజీ వెనక వున్న ఫెన్సింగ్ వెంబడి మగపిల్లలు బారులు కట్టి నిలుచుండేవారు. ఎన్సీసీ మాస్టర్ శ్రీమతి (పేమ్సీత మాతో మార్చ్ప్పాస్ట్, డ్రిల్ చేయించేవారు. కాలేజీ ముందున్న రోడ్డుమీద మార్చ్ప్ చేస్తూంటే... పాలిటెక్నిక్ కాలేజీ కుర్రవాళ్ళు కాలేజీ కిటికీల గుండా మమ్మల్నే చూస్తూ - వాళ్ళ లెక్చరర్స్ పాఠాలు వినేవారు కాదు. అక్కడి లెక్చరర్స్కి కోపం వచ్చి మమ్మల్ని వారి గౌండ్లో పెరేడ్ చేయించొద్దని మా ట్రిన్సిపాల్ చాకోగారికి కంప్లెంట్ ఇచ్చేవారు.

ఇప్పడున్న కెమిస్ట్ ల్యాబ్ ప్రక్కన (గ్యాస్ రూమ్ దగ్గర) రోజ్ గార్డెన్లో ఎన్నో రకాల రోజ్ మొక్కలు పుండేవి, కాలేజికి విజిటర్స్ ఎవరు వచ్చినా దాన్ని చూసి ఎంతో మెచ్చుకునేవారు. ఓసారి అప్పటి జిల్లా కలెక్టర్ శ్రీ రామన్గారు - 'ఇది ఆడపిల్లల కాలేజీ అయినా - మొక్కలమీద ఇంకా ఇన్ని రోజెస్ మిగిలి పుండడం విశేషం. ఐయామ్ ప్రొడాఫ్ దీజ్ గర్ట్స్!' అని చమత్కరిం చారు.

నిజామాబాద్లో ఏ గవర్నమెంట్ లైబరీలోలేని ఎన్సైక్లో పీడియా వాల్యూమ్స్న్న్ మా లైబరీకి తెప్పించిన ఘనత మా మేనేజ్మెంట్వారిదే!

మా కాలేజ్లో కోఆపరేటివ్ స్టోర్సీ, క్యాంటీన్సీ

స్టూడెంట్స్ చేతనే నిర్వహించేలా తర్ఫీదునివ్వడం మరో విశేషం.

ఒకసారి మాజీ ప్రధానమంత్రి, ఆనాటి రాష్ట్ర న్యాయ, దేవాదాయ శాఖామాత్యులు పీ.వీ. నర్సింహారావుగారు మా కాలేజీకి వచ్చిన సందర్భంలో మేమంతా కలిసి మా జూనియర్ అమృతలత రాసిన 'తారుమారు'నాటిక ప్రదర్శించాం. మా మేకప్ మాన్ బ్రహ్మయ్యగారు మాలో ఒక అమ్మాయికి పెట్టాల్సిన మీసాలు తీసుకురావడం మర్చిపోయాడు. ఇప్పడెలా అని టెన్షన్ పడ్తున్న సమయంలో విజయభారతి మేడమ్ తన జడ కొసలు కత్తిరించివ్వడం, వాటితో ఆ అమ్మాయికి మీసాలు పెట్టడం గుర్తుకొచ్చినప్పడల్లా నవ్వొస్తుంది!

బి.ఏ ఫస్టియర్లో మాకు టెన్సిపాల్గా శ్రీమతి చాకో వచ్చారు. కాలేజీ కొరకు ఆమె ఎంతో కష్టపడ్డారు. ఎస్సే రైటింగ్ కాంపిటీషన్స్, ఎలక్యూషన్ కాంపిటీషన్స్ టతి శనివారం నిర్వహించేవారు. వకాబ్లరీ ఇంట్రూమెంట్ కొరకు డిబేట్ కాంపిటీషన్స్నవి ఎంకరేజ్ చేసేవారు. వారి శిక్షణలో మేము హైదరాబాద్ భదుకా కాలేజీకి వెళ్ళి ఎలక్యూషన్ కాంపిటీషన్లో పాల్గాని - కన్సొలేషన్ టైజు తీసుకొచ్చాం. చుట్టు పక్కల కాలేజీలకి కూడా వెళ్ళి ఎన్స్ట్ బైజులు సాధించుకొచ్చాం.

మా విమెన్స్ కాలేజీ వైస్(పెసిడెంట్ మరియు అప్పటి నిజామాబాదు జిల్లా పరిషత్ చైర్మన్ శ్రీ కె.ఆర్. రాజా రడ్డిగారు మా ఫస్ట్ బ్యాచ్ విద్యార్థినులందరికీ మేము కేవలం రా (Raw) గ్రాడ్యుయేట్స్మే అయినప్పటికినీ మాలో చాలా మందికి జిల్లా పరిషత్ స్కూల్స్లో టీచర్స్గా అపాయింట్ మెంట్ ఆర్డర్స్ ఇచ్చారు. అది మేము మరిచి పోలేని అనుభవం.

ఆడపిల్లల చదువంటే ఎంతో నిర్లక్ష్యం చూపే రోజుల్లో ఎంతో మంచి దృక్పథంతో నిజామాబాద్లలో ఒక మహిళా కాలేజీ అవసరాన్ని గుర్తించి, మహిళలను 'స్వయం సిద్ధలు'గా తీర్చిదిద్దాలన్న సంకల్పంతో ఫస్ట్బ్యూచ్ విద్యార్థి నులకి ట్రీ ఎజుకేషన్ ఇచ్చిన యాజమాన్యంవారికి నా కృతజ్ఞతలు తెలుపుతున్నాను.

పై. లూయీస్, M.A.,LL.B (Bachelor of Divine) Rtd. Superintendent, PR, ZP. కంఠేశ్వర్, నిజామాబాదు, సెల్: 9440032178

బ్యాచ్: 1965-69

ఓల్డ్ స్మాడెంట్స్ డే

ఎన్. అరుణ

ముప్పై ఏళ్ల తర్వాత మళ్ళీ మనిద్దరం కలిసి ఈ కాలేజీలో అడుగుపెడుతుంటే మిత్రమా! మట్టిపొరల్లోంచి ప్రకంపనాలు నిలువెల్లా ఎగిసిపడే ఉద్వేగ కెరటాలు భూగోళాన్ని అరచేతిలో పెట్టుకొని రంగుల స్వప్నాలద్దిన రోజులవి హాస్టలు మేడమీద అందరం కలిసి పాడుకున్న వెన్నెల పాటలు ఏ జీవిత సత్యాల చీకటి కోణాల్లో దాక్కున్నాయో! ఊహల మబ్బుల అంచులమీద నడిచిన ఆ సుతిమెత్తని పాదాల సవ్వడులు ఏ నీరవ నిశీధిలోకి నిశ్శబ్దంగా జారుకున్నాయో!

ఏ దేవతలో దీవిస్తూ అక్షింతలు చల్లినట్టు చిరుగాలికి పున్నాగపూలు ఒక్కోటీ రాలుతుంటే ఆ చెట్లకింద పడీ పడీ పరీక్షల కోసం చదివిన చదువులు మనకి ఏ దిశా నిర్దేశం చేశాయో!

అప్పటి అనుభూతుల్నీ ఆదర్శాలనూ పూలతీగల్లా చుట్టుకున్న స్నేహ బంధాలనూ ఇక్కడి ప్రతి అణువూ గుర్తుచేస్తోంది కదూ! ఇన్నేళ్ల తర్వాత ఈ కొత్త విద్యార్థులూ, ఉపాధ్యాయులు కొత్త కొత్త మార్పులు వీటన్నింటి మధ్య కూడా ఇంకా ఈ కాలేజీ మనదే అనిపించడం ఎంతో ఆనందకరమైన విచితం కదూ!

ఎస్. అరుణ, M.A.,(Tel)B.Ed. ట్రముఖ రచయిత్రి, H.No. 13-1/5B, Srinivasa Puram Ramanthapur, Hyderabad-500013

బ్యాచ్: 1966-70

నా జీవితాన్ని మలుపు తిప్పిన ఈ కాలేజీ చదువు

ఏ. అమృతారెడ్డి

మా చిన్నతనంలో కో-ఎజుకేషన్ కాలేజీలో అమ్మా యిలను చదివించేందుకు ఏ తల్లిదండులు అంతగా ఇష్టపడే వారుకాదు. ఆ రోజుల్లో నిజామాబాదులో ఉన్న ఏకైక కాలేజీ కంఠేశ్వర్లోని విమెన్స్ కాలేజీ. ఇందులో పీ.యు.సీ చదవటం నా అదృష్టంగా భావిస్తున్నాను.

నా జన్మస్థలమైన వేల్పూర్లో నేను హెచ్.ఎస్.సీ పరీక్షలు రాశాను. ఇప్పటి రెవెన్యూ డివిజన్ అయిన ఆర్మూర్లో ఫస్టుక్లాసులో పాసైన మొదటి అమ్మాయిని నేనే.

డాక్టర్ని కావాలనే ఉద్దేశ్యంతో ఈ కాలేజీలో పీ.యూ.సీలో జాయినయ్యాను. అప్పడు డా॥ జి. భూమారెడ్డిగారి ఇంట్లో హాస్టల్ వుండేది, నేనక్కడే వుండేదాన్ని.

ఈ కాలేజీలో ఇంగ్లీషు బోధించిన అధ్యాపకులు నాగశ్రీ మేడమ్ చాలా స్ట్రిక్ట్, కాని ఎంతో మంచివారు. (పేమసీతా, మీరా, జయుప్రద మేడమ్లతో ఎంతో సఖ్యతగా వుండేదాన్ని వారు నన్ను బాగా చూసుకునే వారు.

కాలేజీలో ఎన్సీసీ యూనిట్ వుండేది. ఎన్సీసీ మాస్టర్ అమృతరావుగారు మాకు చక్కని (కమశిక్షణ నేర్పారు.... అది ఇప్పటి నా జీవితంలో ఎంతో ఉపయో గపడుతోంది.

అప్పట్లో ఎమ్సెట్ లేదు, నాకు పీ.యూ.సీలో ఒక్క మార్కు తక్కువె - ఎం.బి.బి.యస్ సీటు మిస్సయింది.

1986-87లో ఎన్.టి.రామారావుగారు ముఖ్య మంత్రి అయిన తర్వాత మండల వ్యవస్థను తీసుక వచ్చారు.

మా మెట్టినిల్లు ఏర్గట్ల - అది మోర్తాడ్ మండల ములో వుండేది. మోర్తాడ్ మండల (పెసిడెంట్ పదవి మహిళలకు రిజర్వ్ అయింది. ఆ (పాంతంలో చదువు కున్న అమ్మాయినన్న గుర్తింపుతో నాకు టికెట్ లభిం చింది. జిల్లాలోని అత్యధిక మెజార్టీతో (పజలు నన్ను మండలాధ్యక్షురాలిగా ఎన్నుకున్నారు.

నేను ఈ కాలేజీలో చదవడం వల్లే - నాకు రాజకీయ అవకాశం కల్గిందని గర్వంగా చెప్పకుంటాను. ఈ కాలేజీ నాకు అమృతలత వంటి మంచి స్నేహితులను ఇచ్చింది.

ఈ కాలేజీ స్థాపించిన నాటి నుండి నేటి వరకూ మేనేజ్మెంట్ బాధ్యతలని ఎంతో సమర్థవంతంగా నిర్వహిస్తోన్న శ్రీ యం. నారాయణరెడ్డిగారు నాకు గౌరవ గురుతుల్యులు.

-ఏలేటి అమృతారెడ్డి, Ex-MPP, Morthad స్టేట్ కమిటీ మెంబర్, బీజేపి, మాజీ జిల్లా మహిళా అధ్యక్షురాలు, టీడీపీ

బ్యాచ్: 1966-68

బహుముఖ వికాసానికి చిరునామా...

మా కాలేజీ!

డా. అమృతలత

President, Alumnae

సం విశాలమైన ప్రాంగణం, వచ్చని చెట్లు, కళకళలాడే తరగతి గదులు, భవిష్యత్తుపై బంగారు ఆశలతో, కోటి కలలతో కళాశాలలో తిరుగాడుతోన్న విద్యార్థినులు...

నిజామాబాదు విమెన్స్ కాలేజీ ఆవరణలోకి ఎప్పడు అడుగెట్టినా - నా మనస్సు నలభై ఎనిమిదేళ్ళ వెనక్కి పరిగెడ్తుంది.

'ఆ రోజులు తలుచుకున్నప్పడల్లా ఆనందంలాంటి విచారం కలుగుతుంది' (ప్రముఖ కవి తిలక్ అన్నట్లు... ఇక్కడేనా మేం తిరిగిందీ, ఈ క్లాస్ రూముల్లోనేనా మేం పాఠాలు నేర్చుకుందీ, ఈ చెట్లకిందేనా కబుర్లు చెప్ప కుందీ అనిపిస్తుంది.

ఉత్సాహం ఉరకలేసే పదిహేడేళ్ళ వయస్సులో ఈ కాలేజీలో ప్రవేశించిన నాకు - ఇప్పటికీ ఈ కాలేజీ అన్నా - మాకు చదువుచెప్పిన లెక్చరర్సన్నా - ముఖ్యం గా గొప్ప లక్ష్యంతో, దూరదృష్టితో ఈ కాలేజీని స్థాపించిన మాన్యులు శ్రీ యం. నారాయణరెడ్డిగారన్నా, శ్రీ యం. గంగారెడ్డిగారన్నా ఎనలేని గౌరవం, భక్తిభావం.

ఈ కాలేజీలో చదువుకున్న వారెందరో కలెక్టర్లుగా, డాక్టర్లుగా, విద్యావేత్తలుగా, రాజకీయవేత్తలుగా, ఇంజనీర్లుగా, సమాజేసేవకులుగా, రచయిత్రులుగా-ఇంకా అనేక ఉన్నత స్థానాలలో వెలుగొందుతూ... ఆ వెలుగును అందరికీ పంచుతున్నారు.

నావరకు నేనైతే - ఆ తర్వాతి కాలంలో స్కూళ్ళూ కాలేజీలు స్థాపించి, అందులో విద్యార్థులు సర్వతో ముఖంగా ఎదిగే వాతావరణం కల్పించడానికి నేను చదివిన ఈ కాలేజీనే స్పూర్తిగా భావిస్తాను.

నేను 1967లో - విమెన్స్ కాలేజీ - 'పీయూసీ' లో జాయిన్ అయినప్పడు క్లాస్లో నాతో సహా చాలామంది తెలుగు మీడియం నుండి వచ్చిన వాళ్ళే వుండేవాళ్ళు! కాలేజీ ఎజుకేషన్ అంతా ఇంగ్లీష్లోనే కొనసాగేది. ఇంగ్లీష్ మీడియం నుండి వచ్చిన పిల్లలు ముఖ్యంగా ఆదిలక్ష్మిలాంటి వాళ్ళు గలగలా ఇంగ్లీష్ మాట్లాడు తూంటే - మేము ముడుచుకునిపోయివుండేవాళ్ళం!

సబ్జెక్టు నాలెడ్జ్ మాలోవున్నా - ఇంగ్లీష్లో ఏదైనా అడిగితే తత్తరపడిపోయేవాళ్ళం! వచ్చీరాని ఇంగ్లీష్ మాట్లాడితే అందరూ నవ్వుతారని భయం! దీనికి తోడు-ఇన్ఫీర్యారిటీ కాంప్లెక్స్! ఇంగ్లీష్లో 'డూ, డిడ్, డన్' ఎప్పుడు వాడాలో, వాటి మధ్య తేడా ఏమిటో తెలియని పరిస్థితి!

ఇంగ్లీష్ తెలిసిన (ఫెండ్స్ సి అడిగితే - నవ్వి ఉందుకునేవాళ్ళు! బహుశ ఇంగ్లీష్ మాట్లాడ్డమే తప్ప, గ్రామర్లో వాళ్ళకు బేసిక్ నాలెడ్జ్ లేకపోవడం వల్ల కాబోలు... నా సందేహాలని నివృత్తి చేయలేకపోయే వాళ్ళు! మొత్తానికి కమ్యూనికేషన్ స్కిల్స్ ప్రాధాన్యత మొదటిసారిగా మాకు తెలిసాచ్చింది ఆ కాలేజీలోనే!

ఓ వైపు పరీక్షలకు ట్రిపేర్ అవుతూనే - డిక్షనరీ, గ్రామర్ పుస్తకాలను ముందేసుకుని - ఇంగ్లీష్లోని ప్రతిపదాన్నీ తెలుసుకోవడానికి ప్రయత్నించేదాన్ని. క్రమేణా వర్బ్ ఫామ్స్, ట్వెల్వ్ కైండ్స్ ఆఫ్ సెంటెన్సెస్, డైరెక్ట్ అండ్ ఇన్ డైరెక్ట్ స్పీచ్ ఎట్సెటా ఎట్సెటా... ఒక్కొక్కటీ సొంతంగా నేర్చుకున్నాను! చివరకు... ఇంగ్లీష్లో 'C' అక్షరాన్ని ఎప్పడు 'K' సౌండ్తో, ఎప్పడు 'S' సౌండ్తో పలకాలో కూడా అవగతం చేసుకో గలిగాను.

పీయూసీ పాసయ్యేసరికి ఇంగ్లీష్లో డ్రాఫ్టింగ్ వచ్చే సింది! కాని ఫ్లాయెంట్గా మాట్లాడ్డం మాత్రం రాక పోయేది! అది ప్రాక్టీస్తోనే సిద్ధిస్తుందన్న నిజం తెలిసా చ్చింది. కాని ఎవరితో మాట్లాడాలి... ఏదో ఒకటి మాట్లా డితే ఎదుటివాళ్ళు ఎద్దేవా చేస్తారన్న భయం! అందుకే మొదట్లో డిబేట్స్ లాంటి వాటిలో పాల్గానేదాన్ని కాదు, కానీ నేను రాసిన మెటీరియల్ని మాత్రం ఇంగ్లీష్ ఫ్లూయెంట్గా మాట్లాడే కొంతమంది విద్యార్థులకు ఇచ్చి మాట్లాడమనేదాన్ని! వాళ్ళు నేను రాసిన అంశాలే మాట్లాడి... ప్రాజులు తెచ్చుకునేవాళ్ళు!

అప్పడే - జీవితంలో రాణించడానికి ఇంగ్లీష్ ఎంత అవసరమో... దాని ప్రాధాన్యత ఏమిటో.. ఇంగ్లీష్ మీడియం స్కూల్స్ అందుబాటులో లేనందువల్ల ఎన్నెన్ని మంచి అవకాశాలు కోల్పోయామో - మా తెలుగు మీడియం విద్యార్థులకి తెలిసాచ్చింది! ప్లేగౌండ్ అటుంచి, కనీసం ల్యాబ్స్ కూడా లేకుండా-గౌండ్ఫ్లోర్లో షాప్స్, ఫస్ట్ఫ్లోర్లో కాలేజీలు నడిపే కార్పోరేట్ కాలేజీల్లో తమ పిల్లల్ని చేర్పించే తల్లి దండ్రులు... ఒక్కసారి 'విమెన్స్ కాలేజీ'లో అడుగిడితే... తమ పిల్లలు కౌమారదశలో కోల్పోతున్న సౌకర్యాలు తెలిసివస్తాయి! ఎటుచూసినా... విశాలమైన ప్రాంగణం, ఆటస్థలం, చక్కటి లైబరీ, అన్ని వసతులతో కూడిన ల్యాబ్స్, పచ్చదనం కనిపిస్తుంది.

ఈ కాలేజీ స్టూడెంట్స్ యూనియన్కి 1969లో నేను వైస్ (పెసిడెంట్గా, లూయిస్ (పెసిడెంట్గా ఎన్నికవడం, ఇద్దరం కలిసి హైదరాబాదులో ఉస్మానియా యూని వర్సిటీ విద్యార్థి సంఘం ఎన్నికల్లో పాల్గానడం, విద్యార్థి నాయకులైన వెంకట్రూమ్రెడ్డి, మల్లిఖార్జున్లను గెలిపించి, వాళ్ళు తొలి తెలంగాణ ఉద్యమంలో చురుకై న పాత్ర వహించేలా దోహదపడడం - తద్వారా ప్రత్యేక తెలంగాణ రాష్ట్రం కోసం... విలువైన ఓ సంవత్సర కాలాన్ని విద్యార్థులందరూ కోల్పోవడం - మా విద్యార్థి జీవితంలో మేము మరిచిపోలేని సంఘటనలు!

కాలేజీలో ఓ వైపు చదువుతూనే, మరోవైపు నా రచనా వ్యాసంగాన్నీ కొనసాగించేదాన్ని. పీయూసీ చదువుతున్నప్పుడే - వరవరరాపుగారి 'సృజన' పత్రికలో నేను రాసిన 'కూలి' కవితకి బహుమతి లభించడం, బి.ఏ ఫస్టియర్లో రేడియోలో నా కథ ప్రసారం కావడం, బి.ఏ. ఫైనల్లో వున్నప్పుడు- ఉస్మానియా విద్యార్థుల కోసం 'స్వాతి' మాసపత్రిక నిర్వహించిన కథల పోటీల్లో నాకు రెండవ బహుమతి లభించడం (మొదటి బహుమతి ఎవరికీ రాలేదు), ఎమెస్కో పాకెట్ బుక్స్ ఉస్మానియా విద్యార్థుల కోసం వెలువరించిన 'విద్యార్థి సాహితి' కథాసంకలనంలో నా కథ సెలెక్ట్ అవడం జరిగింది. ఇలా ఈ కాలేజీ గడ్డ - నా సాహితీ సౌధానికి పునాదిరాయి అయింది! ప్రముఖ రచయిత్రులు ఎన్. అరుణ, స్వాతి శ్రీపాద ఈ కాలేజీ విద్యార్థినులే! ఎన్. అరుణ నాకు సీనియంైతే - స్వాతి శ్రీపాద జూనియర్.

నేను ఫైనల్ ఇయర్లో వున్నప్పడు మా స్టుడెంట్స్ యూనియన్కి ఎన్నికలు జరిగాయి. నన్ను 'టెసిడెంట్' గా పోటీ చేయమని ఢెండ్స్ ఒత్తిడి తెచ్చారు. కొందరు నన్ను ఏకగ్రీవంగా ఎన్నుకుంటామంటూ ముందుకొ చ్చారు. కానీ - అలా ఏకగ్రీవంగా ఎన్నుకోవడమనేది-నా పట్ల, నా అభ్యర్థిత్వం పట్ల తమ అసంతృప్తిని ప్రకటించుకునే అవకాశం విద్యార్థినులు కోల్పోతారని ఏకగ్రీవంగా ఎన్నుకోవడాన్ని నేను ఇష్టపడలేదు. అందుకే ఎన్నికలు నిర్వహిస్తే తప్ప నేను పోటీ చేయనని చెప్పాను. కానీ అదేమిటో నాకు అపోజిట్గా నించోడానికి నేనెంత బతిమాలినా ఏ ఒక్కరూ ముందుకు రాలేదు!

నాకేమో - నేను ఓడినా, గెల్చినా ఫర్వాలేదుగానీ - ఆ కాన్వాసింగ్, ఓటింగ్ సరళీ, బాలెట్ బాక్స్లూ, కౌంటింగ్లూ, ఆ ఎన్నికల కోలాహలం... ఆ గమ్మత్తులన్నీ చూడాలని ఉబలాటం! అందుకే - అన్నింట్లో నాకు సమఉజ్జీగా వుండే సైన్స్ స్టూడెంట్ డి. విజయ దగ్గరికి వెళ్ళి తనని నాకు అపోజిట్గా నిల్చామని బతిమాలి - చివరకు ఆమెని ఒప్పించాను. ఆమె అయిష్టంగానే ఒప్పకుంది.

ఆ రోజు మొత్తం పోలైన ఓట్లలో నాకు 94% ఓట్లు పడ్డాయి! ఆ సంతోషంలో... హాస్టల్ పిల్లలందరూ వాళ్ళని నేను సినిమాకి తీసుకెళ్ళాలని పట్టుబట్టడం,

స్టూడెంట్స్ యూనియన్ - 1968-69 <mark>పార్వతి (</mark>సెక్రెటరీ), <mark>అమృతలత</mark> (వైస్ - (పెసిడెంట్), <mark>లలితా మేడం</mark> (స్టూడెంట్స్ యూనియన్ అడ్వైజర్), జి. లక్ష్మీ నర్నమ్మ (మిన్సిపాల్), <mark>వె.లూయిస్</mark> (పెసిడెంట్), <mark>డి. విజయ</mark> (జాయింట్ సెక్రెటరీ)

హిందీ లెక్చరర్ కమ్ వార్డెన్ లీలాజ్యోతి మేడమ్ని ఒప్పించి, మాతో పాటే డి. విజయని కూడా సినిమాకి తీసుకెళ్ళడం - కక్షలూ, కార్పణ్యాలూ లేని అప్పటి మా విద్యార్థినుల నుహృద్భావ వాతావరణానికి నిదర్శనం!

పరీక్షల సమయంలో... హాస్టల్లో చాలాసేపు మెల కువగా వుండి చదువుకునే నాలాంటి పిల్లలకి అధ్ధరాత్రి సమయంలో బాగా ఆకలేసేది. ఆదివారాలు పగటి పూట హాస్టల్ చుట్టూ తిరిగి తోటకూర తెంపుకొచ్చే వాళ్ళం!

వాచ్మెన్, హాస్టల్ కుక్ రాజయ్య అందరూ నిద్రపోయాక - హాస్టల్ కిచెన్లో దూరి - చపాతీలు, తోటకూర చేసుకుని గప్చుప్గా తినివచ్చేవాళ్ళం. కొన్ని సార్లు గుడ్లు కొనుక్కొచ్చుకొని అర్థరాత్రి పూట ఆమ్లెట్ చేసుకునేవాళ్ళం.... ఆమ్లెట్ వాసన బయటికి రాకుండా పుండేందుకు పడరానిపాట్లు పడేవాళ్ళం.

ఒకసారి మా విద్యార్థినుల్లో ఒకరికి కారిడార్లో ఓ డిమాన్(స్టేటర్ ఎదురైంది. తనని ఆ అమ్మాయి విష్ చేయలేదని - తన లాబ్కి పిలిపించుకుని 'నీకు విష్ చేయడం కూడా తెలీదా-మానర్స్ లేవా?' అని నిలదీసారు ఆమె.

'నేను మిమ్మల్ని గమనించలేదు మేడమ్!' అని ఎంత మొత్తుకున్నా - ఆవిడ కరగలేదు సరికదా పెద్ద పెద్ద రంకెలు వేసింది. ఆ అమ్మాయి ఏడుస్తూ బయటికి వచ్చింది. ఏమైందని అడిగితే జరిగిన విషయం చెప్పింది.

అంతే! మర్నాటినుండి పిల్లలందరూ ఆమె ఎటు వెళ్తే అటు... ఓ వారం రోజుల పాటు పనిగట్టుకుని ఆమెకి ఎదురై... ఒకటే విష్ చేయడం మొదలెట్టారు.

స్టుడెంట్స్ యూనియన్ - 1970-71 జి.అరుణ (జాయింట్ సెక్రెటరీ), <mark>ఝాన్సీ</mark> (సెక్రెటరీ), పుష్పారెడ్డి (వైస్-(పెసిడెంట్) అమృతలత (బెసిడెంట్), లక్ష్మీ నర్సమ్మ (పిన్సిపాల్), ఉమామేడం (స్టూడెంట్స్ యూనియన్ అడ్వైజర్)

'ఆ అమ్మాయిని నేనెందుకు ఏడిపించాన్రా దేవుడా?' అనుకునేలా ఆమెని సతాయించి మరీ వదిలారు!

చదువులో ఎంత సిన్సియర్గా వుండేవాళ్ళమో -ఆటల్లో, అల్లరిలో అంతే మిస్చువస్గా వుండేవాళ్ళం! ఏం చేసినా - అన్నీ కాలేజీ, హాస్టల్ కాంపౌండ్లోనే! బయట తిరగడాలూ, సినిమాలూ, షికారులూ అంతగా వుండకపోయేవి!

మా ముందు బ్యాచ్, మా బ్యాచ్, మా తరువాతి బ్యాచ్ వాళ్ళలో చాలా మందితో నేను ఇప్పటికీ కాంటాక్ట్ లోనే వున్నాను. ఈ కాలేజీ ద్వారా ఎంతో మంది అమూల్యమైన (ఫెండ్స్ లభించారు. వారి సాహచార్యమే నేను 'సృష్టిలో తీయనిది' నవల రాసేలా పురికొల్పింది!

సాయంత్రం హాస్టల్ డాబా మీద చందుడు ఉదయించే దాకా ఎన్నెన్ని ఆటలో, పాటలో, డ్యాన్సులో! హాస్టల్లో అందరం గాఢ నిద్రలో వున్నప్పడు... ఎక్కడో ఏడు రూముల అవతల నుండి మంద్రంగా, మధురంగా వినిపించే... 'తుజే ప్యార్ కరితే హూ కరితే రోవాంగే....' లాంటి బోధన్ అనసూయ పాటలకి... చటుక్కున మెలుకువ వచ్చి... ఆమె గది ముందున్న కారిడార్లో గుమిగూడేవాళ్ళం.

ఒకసారి హాస్టల్లో ద్రతినెలా వస్తోన్న ఎనబై రూపాయల మెస్చార్జీలు భారంగా వున్నాయంటూ విద్యార్థినుల మందరం మేనేజ్మెంట్ సభ్యులైన శ్రీ యం. గంగారెడ్డి గారి దగ్గరికి వెళ్ళి మొరపెట్టుకోవడం జరిగింది. ఆయన తక్షణం స్పందించి, అప్పటి వరకూ వార్డెన్ చేతుల మీదుగా నడిచిన హాస్టల్ నిర్వహణా బాధ్యతను మా విద్యార్థినులకే అప్పగించారు.

ఈ సంఘటన ద్వారా తమ (గీవెన్సెస్ని చిటికలో తీర్చగలిగే నిర్వహణా సామర్థ్యం కాలేజీ యాజమాన్యం వారికి వుందన్న విషయం విద్యార్థినులకు స్పష్టమైంది. ఆ నెల నుండి ప్రతి నెలా నలభై రూపాయల లోపే మెస్ ఛార్జెస్ రావడం విద్యార్థినులకు ఎంతో ఆనందం కలిగించింది.

మా కాలేజీ అబెండర్ జలీల్ని ఆ రోజుల్లో మేమంతా 'బిత్తిరి సత్తయ్య' అని పిలిచేవాళ్ళం. ఆడపిల్లల్ని చూడగానే అతడు వెయ్యి వంకరలు తిరిగిపోయేవాడు. క్లాసులోకి నోటీస్బుక్ తెస్తూ - మేడమ్స్ వంకచూడకుండా -మెలికలు తిరుగుతూ ఆడపిల్లల వంక ఇకిలిస్తూ -నోటీస్బుక్ తీసుకెళ్ళి మేడమ్స్ నెత్తి మీద పెట్టేవాడు! అది చూసి వచ్చే నవ్వు నాపుకోవడానికి మాకు చచ్చే చావయ్యేది! అతడా నోటీస్బుక్ తీసుకొస్తున్నాడంటే చాలు - ఇలాంటి ప్రమాదమేదో జరుగుతుందని తగు జాగ్రత్తలో వుండేవాళ్ళు మా మేడమ్స్.

కాలేజీలో 'బెస్ట్ స్టుడెంట్'ని ఎంపిక చేయడానికి ఎన్నో 'యార్డ్ స్టిక్స్' వుండేవి! అకడమిక్స్, స్పోర్ట్స్, డిబేట్, ఎస్సే రైటింగ్, కల్చరల్ (పోగ్రామ్స్ అలా ఎన్పింట్డోనూ ప్రవేశం వుండాలి.

ఏదో కనిపెట్టాలన్న ఉత్సాహంతో నా బాల్యంలో నా ఎడమ చేతి వేళ్ళు పోగొట్టుకున్న నేను - త్రోబాల్గానీ, బాస్కెట్బాల్ గానీ ఆడలేని అశక్తురాల్ని కాబట్టి -'నాకిక బెస్ట్ స్టూడెంట్ అవకాశం దక్కదు కదా' అన్న దిగులుగా వున్న సమయంలో…

'నువ్వు త్రోబాల్, వాలీబాల్ ఆడలేవుగానీ, రన్నింగ్ లో పాల్గొని అర్హత సంపాదించుకోవచ్చుకదా!' అని మా పీడీ మిస్ (ఫాన్సిస్కాగారు ఇచ్చిన సలహా - నేను 'రన్నింగ్'లో 'ఫస్ట్(పైజ్' తెచ్చుకుని - 'బెస్ట్ స్టూడెంట్'కి కావల్సిన మరో పాయింట్ని సాధించేలా చేసింది!

చేతి వేళ్లు లేనందువల్ల డాన్స్ చేయలేక - బెస్ట్ స్టూడెంటోరేస్లో నాకు 'కల్చరల్ విభాగం'లో ఒక పాయింట్ మైనస్ అవుతుందన్న నిస్పృహ నన్నావరిం చింది.

'డాన్స్ చేయలేక పోతేనేం - డ్రామాలో పాల్గొనవచ్చు కదా!' అంటూ మా న్మాడెంట్స్ యూనియన్ -అడ్వయిజర్స్ ఉమామేడం, లలితా మేడం నాతో 'ఈవ్ టీజింగ్' నాటిక రాయించి, అందులో 'హీరో - కమ్ -విలన్' పాత్రని నాతోనే వేయించి, పైగా ఆ నాటికకి నన్నే దర్శకత్వం వహించమంటూ ప్రోత్సహించి, తద్వారా నేను బెస్ట్ స్టుడెంట్గా ఎన్నికయ్యేలా తోడ్పటం నా విద్యార్థి జీవితంలో నాకు దక్కిన మహద్భాగ్యం! ఆ నాటికలో... హీరోయిన్ సోదరుడి చేతిలో చెయ్యి విరగ్గొట్టుకున్న 'విలన్' పాత్రని పోషించి - నా చేతికి కట్టుకట్టుకున్న నాకు వేళ్ళులేని లోపాన్ని కొప్పెట్టుకు న్నాను.

ఇలా విద్యార్థుల్లోని లోపాల్ని గమనించి - వాళ్ళకి నరియైన గైడెన్స్ ఇవ్వడమనే అంశాన్ని మా నరనరాల్లోనూ జీర్ణించుకుపోయేలా కృషిచేసిన అప్పటి మా లెక్చరర్సే - ఉపాధ్యాయ వృత్తిలో మాకు రోల్మాడల్స్గా నిలిచారు!

మా కాలేజీ లెక్చరర్స్ ఎంత రిసోర్స్ఫుల్గా వుండే వాళ్ళంటే - ఏ డౌట్ అడిగినా చిటికెలో విడమరిచి చెప్పేవాళ్ళు!

'ఈవ్ టీజింగ్' నాటికలో హీరో హీరోయిన్లుగా అమృతలత, డి. విజయ, రజిత, నిర్మల తదితరులు...

పీయూసీలో సివిక్స్ చెప్పిన ఆండ్రూస్ మేడం, ఇంగ్లీష్ చెప్పిన నాగశ్రీ మేడం మా ఇంగ్లీష్ ప్రొనన్సియేష న్ని ఎప్పటికప్పడు సరిచేసేవాళ్ళు! నిర్మలా మల్లప్ప మేడం హిస్టరీ క్లాసు ఎంతో ఇంటరెస్టింగా వుండేది.

డ్రముఖ కవి శ్రీ బోయి భీమన్నగారి కూతురు డా॥ బి. విజయభారతి మేడమ్ మాకు తెలుగు లెక్చరర్, అప్పటికింకా ఆవిడ అవివాహిత. తెలుగు భాషలో మేము రాసే మిస్టేక్స్ ని ఎద్దేవా చేసినట్టుగా కాకుండా, అందరం నవ్వుకునేలా కడు సున్నితంగా ఆమె ఎత్తి చూపేవారు! అటెండర్ మల్లమ్మతోనైనా, చివరకు తన విద్యార్థులతోనైనా సరే - 'మీరు చేయాల్సింది ఇలా కాదు' అంటూ ఆమె బహువచనంలోనే మాట్లాడేవారు తప్ప - 'నువ్వు' అని ఏకవచనంతో సంబోధించేవాళ్ళు కారు. వయస్సులో, అంతస్తుల్లో మనకన్నా ఎంత చిన్నవాళ్ళయినా సరే వాళ్ళని మనం ఎలా గౌర వించాలో, వారిని పరుషంగా గాక, సున్నితంగా ఎలా మందలించవచ్చో తన చేతల ద్వారా విద్యార్థులకి సూచించేవారు ఆవిడ.

బాత్రూమ్స్ క్లెన్లీనెస్ గురించి తన అద్భుతమైన సలహాలతో విద్యార్థులు మంచి అలవాట్లు అలవర్చు కునేలా తన శక్తి వంచన లేకుండా కృషి చేసేవారు ఉమా మేడం.

ఎన్సీసీ అంటే మీరా మేడం - మీరా మేడం అంటే ఎన్సీసీలా - ఎన్సీసీ నే తన శ్వాసగా జీవించారు మీరా మేడం. తప్పలు చేసే పిల్లల్ని మందలించి, మళ్ళీ వాళ్ళు ఎక్కడ నొచ్చుకున్నారోనని ఏదో రకంగా తన దగ్గరికి వాళ్ళని పిలిపించుకుని వాతావరణాన్ని తేలిక చేసేవారు ఆమె. ఎన్సీసీ క్యాంప్స్... ఆయా క్యాంప్స్లో సాంస్కృతిక ప్రదర్శనలు! ఓహ్! విద్యార్థినులందరూ ఆమె నేతృత్వంలో ఎన్సీసీ క్యాంప్సంటే ఎగిరి గంతేసే వాళ్ళు.

వృత్తిలో అతిగా అలంకరించుకున్నా - బొత్తిగా

నిర్లక్ష్యం చేసినా - తాము విద్యార్థుల చాటుమాటు వ్యాఖ్యానాలకి గురవుతారన్న స్పృహ చాలామంది అధ్యాపకులకి వుండదు! కానీ - మా పబ్లిక్ అడ్మినిర్టేషన్ లెక్చరర్ శ్రీలత మేడమ్ కాలేజీ కారిడార్లో నడిచి వన్తూంటే - మేమంతా అద్రతిభులమై చూస్తూండిపోయేవాళ్ళం! ఆమె డెస్సింగ్, హేర్ స్టయిల్ అంత హుందాగా వుండేది! చక్కటి ఇంగ్లీష్లో - ఎంతో సరళంగా సాగే ఆమె టీచింగ్... మమ్మల్సి కట్టిపడేసేది.

విద్యార్థి దశలో అందరం ఎవర్నో ఒకర్ని ఆరాధిస్తాం! అప్పుడే కాలేజీలో కొత్తగా అధ్యాపక వృత్తిని చేపట్టిన జువాలజీ లెక్చరర్ జయుప్రద మేడం 'మాట్లాడని మల్లెమొగ్గ మాదిరిగా నడిచిరా' అన్నట్లుగా - ఎంతో సౌమ్యంగా వుండేవారు! ఆమె కమ్యూనికేషన్ స్కిల్స్ కూడా అద్భుతంగా వుండేవి! 'ఆవిడ ఏ ఆర్ట్స్ తీసుకుని పుంటే - ఆమె మా క్లాసుక్కూడా వచ్చేవాళ్ళు కదా' అని అనుకునేదాని)!

నేను కాలేజీలో చదువుకున్నన్ని రోజులూ మాకు లక్ష్మీ నర్సమ్మ మేడం గారే ట్రిన్సిపాల్గా వున్నారు. వారి ఆధ్వర్యంలోనే - కాలేజీలో మొదటిసారిగా స్టూడెంట్స్కి 'వైట్ యూనిఫాం' ట్రవేశ పెట్టారు. సీతాకోక చిలుకల్లా తయారవ్వాలన్న మా కోరికకి ఫుల్స్టాప్ పడిందని మొదట్లో కొన్ని రోజులు మేమంతా గుర్రుగా - గోల గోలచేసి ఏడ్చుకున్నా - తరువాత రోజుల్లో... కొత్త చీరలు కొనుక్కునే బాధ తప్పిందని సంతోషపడ్డాం!

జీవితంలో మొదటిసారిగా నేను బోగన్విల్లా పూలని చూసింది మా కాలేజీలోనే! ఎన్నాళ్ళయినా వాడిపోని ఆ పూలంటే నాకెంతో ఇష్టం - 'టచ్ మీ నాట్ మొక్కలూ - గులాబీ పూలూ - వాటిని ఎంచక్కా సంరక్షించే తోటమాలి కొమరయ్యనీ మేమెలా మరిచి పోగలం!

కాలేజీ చదువు పూర్తయ్యాక, పై చదువుల కోసం - ఈ హాస్టల్సీ, కాలేజీనీ వదిలి వెళ్ళేప్పడు... ఏదో పుట్టింటి నుండి మెట్టినింటికి వెళ్ళినట్లు కళ్ళల్లో నీళ్ళు చిప్పిల్లేవి! హైదరాబాదు ఆంధ్రమహిళాసభ కాలేజ్ ఆఫ్ ఎజుకేషన్లో - బీఎడ్లో చేరిన తర్వాత కూడా-సెలవుల్లో ఈ కాలేజీకి వచ్చి - హాస్టల్లో జూనియర్స్ దగ్గర ఒకటైండు రోజులుండి కాలేజీమీద నాకున్న బెంగని కొంతవరకు తగ్గించుకునేదాన్ని!

విమెన్స్ కాలేజీ వ్యవస్థాపకులు, విమెన్స్ ఎజుకేషన్ సొసైటీ అధ్యక్షులు, మాజీ పార్లమెంట్ సభ్యులు శ్రీ యం. నారాయణరెడ్డిగారు ఒక విజ్ఞాన ఖని !

తెలంగాణ రాష్ట్ర దేవాదాయ శాఖామాత్యులు శ్రీ ఇంద్రకరణ్౦ెడ్డి గారి సాన్నిద్యంలో... మన రాష్ట్ర గవర్నర్ శ్రీ ఇ.ఎస్.ఎల్. నరసింహన్గారిని విమెన్స్ కాలేజీ గోల్డెన్ జూబ్లీ సెలబ్రేషన్స్ కొరకై ఆహ్వానిస్తూ...

ఏ విషయం కదిపినా - ఆయనకి తెలీని విషయం లేదు. సైన్స్, ఎకనామిక్స్, పాలిటిక్స్, గేమ్స్, లా -వాట్నాట్ - అన్పింట్లోనూ దిట్ట!

ఒకసారి మా కాలేజీలో యం. నారాయణరెడ్డిగారి ఉపన్యాసం ఏర్పాటు చేసారు. సుమారు నలభై నిమిషాల పాటు ఏకధాటిగా అనర్గళంగా పిన్(డాప్ సైలెన్స్లో సాగిన ఆయన స్పీచ్... మా విద్యార్థినులం దర్సీ ముగ్గుల్సి చేసింది.

'స్పీచ్ ఎలా ఇవ్వాలి - స్పీచ్ ఇస్తూ ఎలా తడ బడ్తారు- స్పీచ్ ఇచ్చేటప్పడు కొందరి హావభావాలు ఎంత ఎక్సెంటిక్గా ఫుంటాయి...' తదితర విషయాలు ఎంతో చమత్కారంగా - విద్యార్థినులందర్నీ కడుపుబ్బ నవ్విస్తూ ఆయన వివరించినపుడు - ఆయనలోని సెన్స్ ఆఫ్ హ్యూమర్ మొదటిసారిగా తెలిసొచ్చింది. ఉపన్యాసాలు ఎలా ఇవ్వవచ్చో కూడా అర్థమైంది!

గత యాభైయ్యేళ్లుగా తన నిర్విరామ సేవలందిస్తోన్న ఈ అలుపెరగని బాటసారి - నిజామాబాదు జిల్లా ఉన్నత విద్యారంగానికే ఓ పయనీర్, దిక్సూచి, రోల్ మాడల్!

ఈ గోల్డెన్జూబ్లీ సందర్భంగా వారి గురించి, వారు నెలకొల్పిన కళాశాల గురించి చెప్పకునే అవకాశం దక్కడం నా అదృష్టంగా భావిస్తూ...

- డా.అమృతలత, M.A.,M.Ed.,Ph.D

వ్యవస్థాపకులు, విజయ్ విద్యాసంస్థలు, నిజామాబాదు, బిజినెస్ డెవలప్ మెంట్ ఆఫీసర్, మౌరిటెక్, హైదరాబాదు. ఎజుకేషనల్ కన్సల్టెంట్, ఎస్బాస్, హైదరాబాదు. చైర్-పర్సన్, శ్రీ అపురూప వేంకటేశ్వర స్వామి దేవాలయ ట్రస్ట్, ప్రముఖ రచయిత్రి,

అపురూప అవార్మల ప్రదాత సెల్: 9848868068

ນາ_ເລົ : 1967-71

నేనూ... నా కాలెజీ

స్వాతి శ్రీపాద

ఎంత ముందుకు నడిచినా, నడిచివచ్చిన అడు గులు - అందులో చెమ్మలా జ్ఞాపకాలు ఎంతో మధురం. జీవితం అడుగడుగునా ఎదురయ్యే సత్యం ఇది. అందులోనూ బాల్య యౌవనావస్థ జ్ఞాపకాలు మరీ మధురం. స్కూల్ చదువు ముగించి కాలేజీలో అడుగుపెట్టిన ఆరోజులు తలుచుకుంటే ఒక తియ్యని అనుభూతి మలయ పవనంలా కదిలి ఎదమెత్తనై చెమ్మగిలిన మననుకు అక్షరాలు తట్టవు. ఏం రాద్దామన్నా కలం ముందుకు సాగదు.

1969లో స్కూల్ చదువు ముగించి వచ్చి విమెన్స్ కాలేజీలో చేరాను. మా క్లాసులోని డెబ్బైమందిలో నేనూ, నా సహ విద్యార్థి 8వ తరగతి నుండి కలిసి చదువుకున్న ఉషశ్రీ, మరో అమ్మాయి మొత్తం ముగ్గురమే పాసయ్యా మని తెలిసి మాకు మేఘాలలో నడుస్తున్నట్టు అనిపిం చింది..

పీయూసీలో డెభ్బైమంది ఉన్న క్లాస్ కేవలం ఆప్షనల్స్లో వేరుగా వెళ్ళినా తెలుగు, ఇంగ్లీష్సైన్స్, ఆర్ట్స్ అందరికీ కామన్. సైన్స్ గ్రూప్ తీసుకున్నా. కారణం నాకు సోషల్ సైన్సెస్లో, హిందిలో ముప్పై ఐదు మార్కులు వెస్తే గొప్ప.

తెలుగు, ఇంగ్లీష్, మ్యాథ్స్లో మనమే గొప్ప కానీ జువాలజీ ప్రాక్టికల్స్ డిసెక్షన్ అనే సరికి ఇహ వాంతు లొకటే తరవాయి. కానీ మా మేడం మీరా రాజుగారు ఒకటే మాట చెప్పారు - 'ఈ కత్తులూ కోతలూ వద్దను. కునేవారు హ్యుమానిటీస్కి వెళ్లిపోండ'ని. ఆ గతం తవ్వుకు చరిత్ర చదివేకన్నా కోతలే బాగనిపించాయి నాకు. నాగశ్రీ మేడం ఇంగ్లీష్క్లాస్, విజయభారతిగారి తెలుగు... మరీ మరీ ప్రియమైన, ఇష్టమైన క్లాస్లు. మొత్తానికి పీయూసీలో మొదలైన కాలేజీ ప్రస్థానం బిఎస్స్టి ముగిసే వరకు కొనసాగింది.

ైసెన్స్ ఎగ్జిబిషన్లు, కెమిస్త్రీ ఫిజిక్స్ ప్రాక్టికల్స్, బోటనీ మేడం శరోమణిగారి (కమశిక్షణ, జయుప్రద మేడం

జువాలజీ పాఠాలు, లాబ్లో వారితో పిచ్చాపాటి సామాజ్యలక్ష్మి, విప్లవ కుమారి హబీబ్, వీణారెడ్డి అందరూ పేరుపేరునా గుర్తే.

కొత్తగా అంటే అయిదారేళ్ళ క్రితమే కట్టిన కాలేజీలు కాబట్టి, అక్కడి మామిడిచెట్లు, చింతచెట్లు మాకు మరింత ట్రియమైనవి. ఎంతచక్కని వాతావరణం!

పీయూసీలో హేమలత మి్తురాలైంది. డిగ్రీ మొదటి సంవత్సరానికి వచ్చేసరికి పదముగ్గురమే మిగిలాం. నా కవిత్వం, కథలు సాహిత్య వ్యాపకాలు మరింత గుర్తింపునిచ్చాయి. మాకు సినియర్ అమృత లత, ఆమె సినియర్ అరుణ. అప్పట్లో కొంచెం అంతర్ముఖీనంగా ఉండేదాన్ని కావడం వల్ల పెద్దగా ఎవరితోనూ మాటల్లేవు, ఇద్దరి ముగ్శురితో తప్ప. మాట్లాడక ముందే గర్వం అనుకున్నవాళ్ళే మాట్లాడాక చెప్పేవారు ఇలా అనుకున్నాం ఎంత చక్కగా మాట్లాడ్తా వని, ఇప్పటికి అంతే.

కాలేజీ మొత్తానికి నేనూ అమృతలత ఇద్దరమే వ్యాస రచన, ఉపన్యాసం, కథలు, కవితలు రాయడం చేసే వాళ్ళం. మా ఇద్దరి కథలు ఉస్మానియా యూనివర్సిటీ ఎమెస్క్ కథల పోటీ (జాతీయస్థాయి)లో ఎంపికై ఎమెస్క్లో కథాంజలిలో వచ్చినప్పడే మేమిద్దరం కలిసి ఆ సభకు హైదరాబాద్ వెళ్ళాం. అలాగే అప్పడే నా మరో కథ యువభారతి ఎమెస్కో కథల పుస్తకంలో ఎంపికైంది. మా ట్రిన్సిపాల్గారు కూడా ఏ సభా సమావేశమున్నా ప్రత్యేకంగా నా కవిత చవివే అవకాశం ఇచ్చేవారు. అప్పట్లో యువభారతి వారి మహతి (ಗಂಥಂಲ್ 'ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ರచಯಿತಲ್ಪನಾ ವಯ್ಯ ತಿರಿಗಿನ రచయిత్రుల'ని మా గురించి ప్రస్తావించారుకూడా.

ఒక జీవన కాలపు ఆవిష్కరణ నాంది ఆ కాలేజీ, ఈ రోజున ఏ అక్షరం రాసినా ముందుగా మా తెలుగు మేడం విజయభారతిగారిని, ఇంగ్లీష్ చెప్పిన వాసంతి, నాగశ్రీగార్లు తలచుకొని తీరాలి.

తలచుకుంటే మంచినీటిలా ఊరే మాటలు కాగిత౦పై పెడదామంటే మూగవోతున్నాయి. ఆ రోజుల్లో మాకు మంచి అవకాశం ఆ కాలేజీ! అప్పటి మిత్రులు చదువు చెప్పిన గురువులు అందరికి అభినందనలు, వందనాలు!

స్వాతి శ్రీపాద, M.A (Eng)., M.A(Tel), PGDTE., B.Ed.

ప్రముఖ రచయిత్రి,

301, యమునా అపార్ట్మ్మేంట్స్, రామంతపూర్, హైదరాబాదు - 13

ెసెల్: 8297248988

ພາເລົ: 1969-73

మహిళలకు వరం...

నిజామాబాద్ మహిళా కళాశాల!

కె. విజయలక్ష్మి

నేను 1968లో హెచ్చెస్సీ పాసయ్యాను. మా నాన్నగారు నన్ను కాలేజీలో జాయిన్ చేస్తారంటే మా బంధువులందరూ ఆడ పిల్లలకి కాలేజీ చదువులెందు కని అడ్డం పడ్డారు. మా అమ్మకేమో ఆడపిల్లని పారుగూరిలో చదివిస్తే ఎలా అనే దిగులు! అయినా మా నాన్నగారు పట్టించుకోలేదు.

'అది కో-ఎజుకేషన్ కాలేజీ కాదు. హాస్టల్లో కూడా అందరూ ఆడపిల్లలే వుంటారు' అని మా అమ్మకి నచ్చచెప్పారు నాన్న.

అప్పటికే మా అక్కయ్యకి చదువు మాన్పించారు కాబట్టి నన్ను నిజామాబాదు విమెన్స్ కాలేజీలో జాయిన్ చేసారు. నాతోపాటు సాలూరా నుండి జానకి, బోధన్ నుండి అనసూయ, పొతంగల్ నుండి వసుంధర జాయినయి, తరువాతి రోజుల్లో వాళ్ళంతా నా ఛెండ్స్ అయ్యారు.

బిఏ ఫస్టియర్లో... మేమంతా ఎస్సీసీ ఆలిండియా నమ్మర్ క్యాంపుకి వెళ్ళాం. అక్కడ మార్చ్ప్ సెస్ట్ చేయడం, రైఫిల్ షూటింగ్కి వెళ్ళడం, రాత్రిపూట కల్చరల్ స్రోగ్రామ్స్లో పాల్గొనడం, ఎన్నో స్టేట్స్ నుండి వచ్చిన స్టుడెంట్స్తో కొత్త పరిచయాలు ఏర్పడటం, చివరి రోజు... క్యాంప్ ఫైర్... అలా ఎంతో ఎంజాయ్ చేసాం.

నేను పీయూసీ బైపీసీ చేసాను. జూవాలజీకి మీరా మేడం, జయప్రదమేడం వచ్చేవారు. బాటనీ శిరోమణి మేడం, ఫిజిక్స్ కుసుమ మేడం చెప్పేవారు. అనం తరం బిఏలో చేరాను. ఎకనామిక్స్కి సుగుణ మేడం, హిస్టరీకి నిర్మలా మేడం, పొలిటికల్కి సైన్స్ ఆండ్రూస్ మేడం వచ్చేవారు. పీయూసీలో ఇంగ్లీష్ నాగ్మశీ మేడం, బీఏలో (పేమలత మేడం చెప్పేవారు.

మాకు తెలుగు సబ్జెక్ట్ లో నాన్డిటెయిల్డ్ క్లాస్ వారాని కోసారి పుండేది కాబట్టి ఆ రోజు చాలామంది ఆ పుస్తకాలు తీసుకురావడం మరిచిపోయేవాళ్ళు. పుస్తకాలను తీసుకుని రానివాళ్ళని చూసి - 'గెటౌట్ ఆఫ్ది క్లాస్' అని అనకుండా - మా తెలుగు లెక్చరర్ బి. విజయభారతిగారు... 'అలా కాసేపు చెట్లకింద కూర్చుని రండి!' అని తలుపులు చూపించేవారు! ఆ మాటల్లోని వ్యంగ్యాన్ని అర్థం చేసుకోకుండా - బుద్ధిమంతుల్లా బయటికి వెళ్ళే పిల్లల్ని చూసి పుట్టెడు నవ్వొచ్చేది మాకు. ఎక్కడ తన గొంతు కందిపోతుందో అన్నట్లు - చాలా 'లో వాయిస్'తో పాఠాలు చెప్పవారు ఆవిడ. ఆమె చెప్పే పాఠం, విసిరే చవుత్కారపు వ్యంగ్యాస్తాల కోసం... తెలుగు పీరియడ్లో ఫ్యాన్లు ఆఫ్ చేసుకుని మరీ వినేవాళ్ళం!

నేను బిఏ ఫస్ట్రియంర్లో పున్నప్పడు... కాలేజీ సావనీర్కి అమృతలత రాసిన 'ఆశయాలూ -ఆదర్శాలూ' కథ నాకెంతో నచ్చింది. అంత బాగా కథలు రాసేవాళ్ళు మన కాలేజీల్లో వున్నారా అని ఆశ్చర్యపోయాను. అప్పటి నుండి ఆమెతో నా స్నేహం మొదలై ఇప్పటికీ కొనసాగుతూనేవుంది. తన స్ఫూర్తితోనే నేను టీచర్నై... గవర్నమెంట్ టీచర్గా రిటెర్ అయ్యాను.

నేను ఈనాడు ఈ స్థితిలో వుండడానికి కారణం ఆనాడు నిజామాబాదు విమెన్స్ కాలేజీలో చదవడం వల్లనే! మహిళలకు ఆ కాలంలోనే ఇంతటి వసతి సౌకర్యాలు కలుగజేసిన ఆ కాలేజీ యాజమాన్యానికి నా కృతజ్ఞతలు!

కె. విజయలక్ష్మి, యం.ఏ బి.ఎడ్. వైస్-టిన్సిపాల్, విజయ్ హైస్కూల్, ఆర్మూర్,

సెల్: 9848868075

బ్యాచ్: 1968-73

కెమిస్ట్ లెక్చరర్ ఉమామెడంతో... నెనూ, నా క్లాస్మేట్స్, నా సీనియర్స్ & జూనియర్స్

ఆడుతూ... పాడుతూ...

ఎ. వసుంధర

నా పేరు వసుంధర. నేను 1968లో నిజామాబాదు విమెన్స్ కాలేజీలో పీయూసీలో జాయిన్ అయ్యాను. మా ఊరు పొతంగల్ కాబట్టి నేను అక్కడ హాస్టల్లో ఉండి చదువుకున్నాను. హాస్టల్లో మా రూం నెంబరు 10, మా రూంలో నేనూ, జానకీ, అనసూయా, కె.విజ్జీ వుండేవాళ్ళం.

తెలుగు మీడియం నుండి రావటం వల్ల కాలేజీలో కొంచెం బెరుగ్గా వుండేది. కానీ ఒకే ఏజ్ వాళ్ళందరం ఒకే రూంలో వుండటం వలన హాస్టల్లో ఎంతో సరదాగా వుండేది.

సాయంత్రం కాలేజీ నుండి వచ్చాక - టీ బ్రేక్లో బట్టలు సర్దుకుంటూనో, బుక్స్ సర్దుకుంటూనో ఒకరు ఒక పాట మొదలెడితే - ఇంకొకరు కంటిన్యూ చేయటం, మరొకరు దాన్ని ముగించడం జరిగేది.

ఇంట్లో అక్కాచెల్లెళ్ళకైనా పనులెక్కువ తక్కువలై పోట్లాటలు వస్తాయేమోగానీ మేమందరం ఎంతో ఆత్మీయంగా ఉండేవాళ్ళం.

మాకు ఆండ్రూస్ మేడం, నిర్మలామేడం, శ్రీలత మేడం వచ్చేవారు. వాళ్ళని ఆదర్శంగా తీసుకుని మేము కూడా వాళ్ళలా పెద్ద పెద్ద చదువులు చదువుకోవాలనుకునేవాళ్ళం.

తెలంగాణ ఉద్యమం వలన మా చదువులకి ఆటంకం వచ్చి మాకు పీయూసీలో ఒక సంవత్సరం వృధా అయ్యింది.

మా (ఫెండ్ వాళ్ళ తమ్ముడు హెచ్చెస్సీ లాస్ట్ బ్యాచ్. అక్కడ బోధన్లో కాలేజీ లేక అతడ్ని నిజామాబాదు గిరిరాజ్ కాలేజీలో జాయిన్ చేశారు. పాపం వాళ్ళకి హాస్టల్ లేక రూం అద్దెకు తీసుకొని వండుకుని తినాల్సి వచ్చేదట. వాళ్ళిద్దరికీ సరిగ్గా వంటరాక అభిప్రాయాలు కలవక, అడ్జస్ట్ అవలేక - తరచూ ఇంటికి వెళ్ళేవాడట. 'ఇక్కడ హాస్టల్ వుండటం వలన మనమెంత దర్జాగా వున్నాం. మా తమ్ముడు చదువుకోవటానికి ఎంత అవస్థపడుతున్నాడు' చెప్పేది మా ఛెండ్.

ఓ సారి మేమందరం బస్సులో మంచిప్పకి పిక్నిక్ వెళ్ళాం. (ఫెండ్స్ అందరమూ కలిసి అలా పిక్నిక్ వెళ్ళటం అదే మొదటిసారి కాబట్టి బాగా ఎంజాయ్ చేశాం.

బస్సులో మా సీనియర్ అమృత 'గుమ్మా గుమ్మా గుమ్మెక్కించే ముద్దుల గుమ్మా' అనే పాట పాడి -అందర్సీ నవ్వించింది.

ఫస్టియర్లో వున్నప్పడు - అజంతా, ఎల్లోరా ఎక్స్ కర్షన్కి వెళ్ళడం, దౌలతాబాద్ హోటల్లో ఫోటోలు తీసుకోవడానికి వెళ్ళి ఓ ఫౌంటెన్లో మా క్లాస్మేట్ పడిపోవడం, నీళ్ళలోంచి ఆమెను బయటకి తీయగానే ఆమె చీర రంగు మారి, ఒళ్ళంతా బ్లూ కలర్గా మారిపోవడం, ఎంత నబ్బు పెట్టినా ఆ రంగు పోకపోవడం, ఆమె అలాగే అజంతా, ఎల్లోరా తిరగడం తలచుకుంటే చాలు... ఇప్పటికీ నవ్వొస్తుంది.

ఒకసారి హాస్టల్డే చేశారు. కేవిజ్జీ 'ఏలియల్లో ఎల్లెల్లో... బేలియల్లో కావ్ కావ్' అనే పాట పాడితే, సుబ్బలక్ష్మి, శేషుకుమారి డాన్సు చేశారు. కాలేజీ డేస్ గోల్డెన్ డేస్ అనీ, అది చీకూ చింతాలేని జీవితమనీ, ఇందుకే అంటారేమో!

పల్లెటూర్లో వున్న మాకు ఇంతటి వసతి సౌకర్యాలు కలుగజేసిన కాలేజీ యాజమాన్యానికి మా కృతజ్ఞతలు.

ఎ. **వసుంధర,** _{в.а.} С/o భాస్కర్**రావు**

ఇ.నెం. 5-3-779, విద్యానగర్, కామారెడ్డి

ెసల్ : 9397311588

ມາເພົ່:1968-73

నిష్ణాతులైన అధ్యాపకులతో... అనునిత్యం అలరారిన మా కాలేజీ!

వేమూరి శారదారాణి

నిజామాబాదు నగరం కంఠే శ్వర్ ప్రాంతంలో వున్న విమెన్స్ కాలేజీ వారి గోల్డెన్ జూబ్లీ గురించి ఏదైనా ఆర్టికల్ పంపమంటూ - మా సీనియర్, ప్రస్తుతం అలెమ్నీ (పెసిడెంట్ డా॥ అమృతలత పంపిన చిన్న మెసేజ్తో....

ఎక్కడో ఏడు సముద్రాల అవతల వున్న నాకు ఒక్కసారిగా ఎన్నో, ఎన్నెన్నో అనుభవాలూ, అనుభూ తులూ నా స్మృతిపథంలో మెదిలాయి.

మాది నిజామాబాదు జిల్లా - అప్పటి బాన్స్వాడ తాలుకాలో వున్న నాచుపల్లి గ్రామం. మా తల్లి దండులు వేమూరి రావుకోటయ్య, పరిమళ. వాళ్ళిద్దరూ చదువుకున్న వాళ్ళు కాబట్టి నన్నూ, మా అక్క శిరీషనీ బాగా చదివించాలనుకుని - మా ఇద్దర్నీ నిజామాబాద్ విమెన్స్ కాలేజ్ పీయూసీ - (1970-లాస్ట్ బ్యాచ్)లో జాయిన్ చేశారు.

మా కాలేజీకి హాస్టల్ కూడా వుండటం మూలంగా మా ఇద్దర్నీ ఆ కాలేజీలో నిశ్చింతగా జాయిన్ చేసారు. మా పేరెంట్స్.

అయితే... జాయిన్ చేసే ముందు-

'మీరు ఏ సంవత్సరం ఫెయిల్ అయితే - ఆ సంవత్స రం చదువు మానేసి ఇంట్లో కూర్చోవాలి' అని షరతు విధించారు కాబట్టి బుద్ధిగా ఒళ్ళు దగ్గరపెట్టుకొని చదివేవాళ్ళం.

ఆ రోజుల్లో మహిళలకి నిజామాబాదు జిల్లాలో పున్న కాలేజీ - కంఠేశ్వర్ విమెన్స్ కాలేజీ ఒక్కటే! మా గ్రామంలో మొట్టమొదటిసారిగా కాలేజీకి వెళ్లిన ఘనత కూడా నాదీ, మా అక్కయ్యదే! ఆ కాలేజీయే లేకపోతే - మేము ఉన్నత చదువులు చదివేవాళ్ళం కూడా కాదు!

ఆ వల్లెటూళ్లో న్కూల్లో హెచ్చేస్సీ తెలుగు మీడియంలో చదివిన మాకు ఒక్కసారిగా ఇంగ్లీష్ మీడియంలో చదవాల్సి రావడంతో పాఠాలు ఒక పట్టాన అర్థంకాక హాస్టలుకి రాగానే బాగా ఏడ్చేవాళ్ళం!

ఉమా మేడిమ్, మీరా మేడంలాంటి కొందరు లెక్చ

రర్స్ కూడా మాతోపాటు అదే హాస్ట్రల్లో వుండేవారు. 'ఎందుకు ఏడుస్తున్నారు చెప్పండి?' అడిగి - ఏమాత్రం విసుక్కోకుండా కాలేజీలో చెప్పిన పాఠాలనే తిరిగి హాస్ట్రల్లలో - ఇంగ్లీష్లలోని టెర్మినాలజీ తెలుగులో చెప్పా మాకు అర్థం చేయించేవాళ్ళు! వాళ్ళు మాపట్ల చూపిన శ్రద్ధ, ఆ లాలన ఇప్పటికీ మా కళ్ళముందు మెదులు తూనే వుంటుంది. అలా ఎంతో కష్టపడి పీయూసీ గట్టెక్కాం! తిరిగి బిఎస్సీ కూడా ఆ కాలేజీలోనే చదివాం.

ఆనాటి కాలేజీ ల్యాబ్స్, లైబరీ, బొటానికల్ గార్డెన్ ఇన్నేళ్లయినా - ఇంకా కళ్ళకి కట్టినట్టుగా కన్పిస్తూనే పున్నాయి! ముఖ్యంగా గేమ్స్! మా పీడీ జి. ఫ్రాన్సిస్కా గారు మా చేత బాస్కెట్బాల్, త్రోబాల్, టెన్నీకాయిట్... ఎన్నో ఆటలు ఆడించేవాళ్ళు. పుష్పారెడ్డి మాతో బాగా ఆడేది... ఆటల్లో తను చాలా చురుకు!

హాస్టల్లో ఎంతో ఎంజాయ్ చేసేవాళ్ళం... ఎప్పడైనా రోటీన్ తిండి బోర్ కొడితే - కారిడార్లో అందరం చేరి హాస్టల్ కిచెన్కి ఊరేగింపుగా బయల్దేరినట్టుగా మా సీనియర్ అమృతలత నాయకత్వంలో ఉత్తుత్తి ప్రాసె షన్ తీసేవాళ్ళం! ఆమె 'వుయ్ వాంట్...' అని అరు స్తూంటే - బదులుగా... మేమంతా కోరస్గా 'బజ్జీ!' అని అరిచేవాళ్ళం!

పాపం కుక్ రాజయ్య నవ్వుతూ - 'సర్లేమ్మా! మీరు సాయం చేయండి, నేను చేసిస్తా!' అనేవాడు. అంత మంది పిల్లలకు ఒక్కడే చేయలేడు కాబట్టి మేము మావంతు సాయం చేసి - మాకిష్టమైన టిఫిన్లు చేయించుకునేవాళ్ళం!

తెలుగు సబ్జెక్టు బి. విజయభారతి మేడం చెప్పేవారు. నేనైతే ఆమె పొడవాటి జడచూసి - ఆ జడ చివర వేసిన ముడి ఊడిపోతే అది ఎంత పొడవుందో చూడా లనుకునేదాన్ని... నేను కోరుకున్నట్టుగా ఒకసారి అది ఊడి చీలమండలదాకా కన్పించింది. ఆవిడ జడనీ, ప్రబంధ నాయికలా వుండే ఆమె నడకనీ మేమంతా ఇష్టపడేవాళ్ళం!

ఇంగ్లీష్ - (పేమా మేడమ్, జువాలజీ - మీరా మేడమ్, జయా మేడమ్, కెమిగ్ట్ట్-ఉమా మేడమ్, సులోచనా మేడమ్; బోటనీ-శిరోమణి మేడమ్, ఇంకా సంధ్యా మేడమ్, శ్రీలతా మేడమ్... ఇలా ఎంతో మంది నిష్ణాతులైన అధ్యాపకులను నియమించి - నిజామా బాదు జిల్లా చరిత్రలో తనకంటూ ఒక సుస్థిర స్థానం నంపాదించుకున్న పూజ్యులు, గురుతుల్యులు శ్రీ యం. నారాయణం దెడ్డి గారికి ధన్యవాదాలు నమర్పించుకుంటూ..

వేమూరి శారదారాణి,B.Sc.,B.Ed.

2002 Fandango CT, Louisville, Kentucky - 40245, U.S.A.

ఫ్స్: 001-5027424342

(1970-74 ພາງລົ

మరిచిపోలేని జ్ఞాపకాలు

ఆరెకపూడి సుగుణ

గుర్తుకొన్నున్నాయి... అలనాటి జ్ఞాపకాలు. అపురూపమైన అనుభవాలు....

అవి మొదటిసారి పుట్టిన ఊరు ఎత్తాండనీ, అమ్మానాన్నలనూ వదిలి కంఠేశ్వర్ మహిళా కళాశాలలో అడుగుపెట్టిన రోజులు... స్నేహపరిమళాల సౌరభంలో ఆనందంగా గడిచిపోయిన రోజులు...

మల్లెల తెల్లదనాన్ని తలదన్నే యూనిఫాం... మాలి న్యంలేని మనసులు... అలనాటి తీపి జ్ఞాపకాలు, అపురూపమైన అనుభవాలు మళ్ళీ మళ్ళీ గుర్తుకొస్తు న్నాయి.. కళాశాలలో విద్యాబుద్ధలు నేర్పి మమ్మల్ని తీర్చిదిద్ది ఈనాడీస్థితిలో ఉండడానికి కారణమైన మా గురువు లందరికీ శతకోటి వందనాలు!

పల్లెల్లో కిరోసిన్ దీపాలు మాత్రమే తెలిసిన మాకు హాస్టల్లో కరెంట్ వెలుగులో... గోడమీద వున్న కేలండర్ తొలగించడానికి ఎల్మక్టిక్ సాకెట్లో మేము మేకు పెట్టినప్పడు... కొట్టిన షాక్... అబ్బో ఎలా మరిచి పోగలం?

నలభై ఐదు నంవత్సరాల నుదీర్హకాలంలో... ఉద్యోగం, పిల్లలు, వారిపిల్లల బాధ్యతలలో మునిగి తేలుతున్న ఈ సమయంలో స్వర్ణోత్సవ వేడుకల గురించి మా సీనియర్ అమృతలత పిలుపు అమృతం తాగిన అనుభూతినిచ్చింది. అందరినీ కలిసే ఆ అవురూవ క్షణాలకోనం క్షణవెమక యుగంగా నిరీక్షిస్తూ...

ఆరెకపూడి సుగుణ, B.A 207, వాసవీ ఇంద్రద్రస్థ అపార్ట్ మెంట్స్, స్ట్రీట్ నెం.1, జెక్ కాలనీ, సనత్నగర్, హైదరాబాదు. ఫోన్: 040-23703578

້ బ్యాచ్: 1967-70)

శాంతియుత సహజీవనానికి మరోపేరు... మా కాలేజీ

ఎ. విజయలక్ష్మి

మా నాన్నగారి పేరు జి. సుబ్బారావు - బోధన్లో పేరుమోసిన లాయర్. 1970లో నన్ను నిజామాబాదు విమెన్స్ కాలేజీలో పీయూసీలో జాయిన్చేశారు.

కొంతమంది తెలంగాణ పిల్లలు 'ఇదేంలొల్లి?' అనేవారు. 'లొల్లి ఏమిటి లొల్లి! అల్లరి అనొచ్చుకదా! అని మాలాంటి సెటిలర్స్ వాళ్ళని ఏడిపించేవాళ్ళు. నేను మాటల మధ్యలో 'తర్వాత' అన్న పదానికి బదు లుగా 'వెనక మాల' అనేదాన్ని. పిల్లందరూ నన్ను ''వెనక మాల'' మాటేమిటీ వెనకమాల... 'ముందుమాల' కాదా'?అని నన్ను ఏడ్పించేవాళ్ళు.

అలాగే - 'కాఫీ బాగున్నాయి!' అనేదాన్ని. ''కాఫీ బాగున్నాయేమిటీ... 'కాఫీ బావుంది' అనాలి గానీ'' మళ్ళీ ఏడ్పించేవాళ్ళు. "మేము అలాగే అంటాం. ద్రవపదార్థంలో వున్న వాటిని అలాగే అనాలి. 'నీళ్ళు బావున్నాయి, పాలు బావున్నాయి' అంటాం కదా! అని సమర్థించుకునే దాని).

"మరి రేపట్నినుండి నువ్వు 'నూనె బావున్నాయా' అని కిరాణాషాప్కి వెళ్ళి అడుగు" అని వాళ్ళు ఆట పట్టించేవాళ్ళు. 'మాండలికాలతో వచ్చే తంటా ఇది' అని నవ్వుకునే వాళ్ళం తప్ప ఉడుక్కునేవాళ్ళం కాదు.

మా క్లాస్లో విజయలక్ట్ములం పన్నెండుమంది పుండే వాళ్ళం. అటెండర్ వచ్చి - 'టిన్సిపాల్గారు విజయలక్ష్మిని పిలుస్తున్నారు' అనగానే టక్కున అందరం నించునేవాళ్ళం. నా పేరు మీద నాకెంత కోపంవచ్చేదంటే - ఎప్పటికైనా నా పేరు మార్చుకుని తీరాలి అనుకునేదాన్ని.

కానీ అమృత నన్ను 'జయా'అని పిలిచేది. ఆ పిలుపు నాకు మలయమారుతంలా సోకేది.

ఎందరో నిష్ణాతులైన గురువులనీ, (ఫెండ్స్న్ ఇచ్చిన ఈ కాలేజీని నేనెలా మరిచిపోగలను!

ఎ. విజయలక్ష్మి, B.A

105 ఆర్కేడియా అపార్ట్ మెంట్స్, రోడ్ నెం.3, బంజారాహిల్స్, హైదరాబాదు-500034, సెల్:09908<u>186749</u>

ນາຽ້ລະ 1970-74

రంగుల హరివిల్లు

కె జానకి

హలో విమెన్స్ కాలేజీ, ఎలా వున్నావ్? నాకేంటి దర్జాగా వున్నానుకుంటున్నావా? దర్జాగాక మరేంటి? యాభై రెండు సంవత్సరాల నీ సర్వీసులో ఎంత మంది డాక్టర్లనీ, ఎంత మంది ఇంజనీర్లనీ, ఎంతమంది టీచర్లనీ, ఇంకెంత మందిని వాళ్ళ కాళ్ళపై వాళ్ళని నిలబెట్టి వుంటావ్! ఆడపిల్లలంటే చిన్న చూపు చూసే ఆ రోజుల్లో - నిన్ను మాకందించిన నారాయణరెడ్డిగారు మాకోసం ఎంత శ్రమించి వుంటారు ?

'ఇంతకీ ఎవరు నువ్వు' అంటున్నావా? అంటావ్లే! మరెప్పుడో కాస్తంత కాలం (ఒక సంవత్సరం 1970-71) నీతో గడిపి వెళ్ళిపోయినదాన్ని. కాలం ఎంతైతేనేం నా పసి గుండెలో మెదిలిన మొదటి (పేమ నీదే! ఎందుకంటే మొదటిసారిగా నిన్ను చూసిననాడు ఎంత ఆనందం వేసిందో!

ఒకవైపు అందమైన ఉద్యానవనం, మరోవైపు ముట్టుకుంటే ముడుచుకుంటాననే 'టచ్ మీ నాట్' మొక్కలతో అలరారే బొటానికల్ గార్డెన్, చెంగు చెంగున కాలేజీకి వచ్చి చెట్ల కిందజేరి కబుర్లాడే అమ్మాయిలు... అబ్బ ఎంత అందంగా వుండేది నీ ఆవరణ!

కాలేజీ అంటే రంగుల హరివిల్లులా వుంటుందిగానీ వైట్ యూనిఫామ్ వేసుకుని తిరగడం ఎవరికిష్టం? నీ పక్కనే వున్న నీ సోదరుడి... (పాలిటెక్నిక్ కాలేజీ) పిల్లలు మమ్మల్సి 'కొంగలు' అంటూ ఎంతగా ఏడ్పించేవాళ్ళో తెలుసా? మాకేమో బాధేసేది. కానీ ఏం చేస్తాం? యూనిఫాం కూడా ఆదర్శభావమే కదా అని సరిపెట్టుకునేవాళ్ళం!

అవునూ, మా టెన్సిపాల్ మేడం లక్ష్మీనర్సమ్మగారు, కుసుమా మేడం, జయ మేడం, మీరా మేడం, శిరోమణి, నాగణి, లలితాంబ, ఉమా, మంగళాంబ -వీళ్ళంతా ఇప్పడు ఎక్కడున్నారో - ఎలా వున్నారో అనుకుంటే గుండెకి గుబులవుతోంది! ఎందుకం టావా? వాళ్ళకి మేమంటే ఎంత ఇష్టమో! మమ్మల్ని స్టూడెంట్స్లో కాకుండా వాళ్ళ సొంత పిల్లల్లా చూసు కునేవాళ్ళు.

ఒకసారి నేను జువాలజీ లాబ్లో పడిపోతే జయా మేడం ఎంత భయపడి పోయారో? కాస్సేపు లాబ్లోనే పడుకోబెట్టి, హాస్టల్కి పంపి, మళ్ళీ వచ్చి పరామర్శించి ఎంత బెంబేలు పడ్డారనీ…! మీరా మేడం డిసెక్షన్ చేసేటప్పడు జంతువుల్ని పట్టుకోవడానికి భయపడి పోతూంటే - 'పట్టుకోండి! అవి ఏమీ చెయ్యవురా!' అంటూ బతిమిలాడేవారే తప్ప ఒక్కసారైనా కోపం తెచ్చుకునేవారు కాదు.

నేను నీ దగ్గర చదువుకునేటప్పడు - హాస్టల్లో పుందేదాన్ని. ట్రిన్సిపాల్ లక్ష్మీనర్సమ్మ గారు మాకు వార్డెన్గా వుండేవారు. బెల్కొట్టించి, తెల్లవారు ఝా మునే మమ్మల్ని లేపి స్టడీ అవర్స్లో కూర్చోబెట్టేవారు. మేము నిండా దుప్పటి కప్పకుని, పుస్తకాలు ముందేసుకుని కునికిపాట్లు పడ్తూ - దొంగ చదువులు చదివేవాళ్ళం!

మేడం సూపర్ విజన్కి వచ్చేవారు - కానీ మేడం కాళ్ళ మట్టెలకున్న గజ్జెల శబ్దం విని - మేము గభాలున కళ్ళు తెరిచి చదవడం మొదలు పెట్టేవాళ్ళం. పాపం! మేడంకి ఏం తెలును, మా పిల్లకాయ వేషాలు? మేము బాగా చదువుకోవాలని కదా ఆమె తాపత్రయం!

అతి సున్నితంగా... గట్టిగా మాట్లాడ్తే కంది పోతా నేమో అన్నంత మెల్లగా... పాఠాలు చెప్పే విజయభారతి మేడం మధ్యమధ్యలో విసిరే చమక్కులు మమ్మల్ని సౌకర్యవంతమైన జీవనాన్ని గడుపుతున్నారు. కడుపుబ్బ నవ్వించేవి!

ఇహ - హాస్టల్లో సీనియర్స్ చేసే అల్లరూల్లు -ముఖ్యంగా అమృతలత చిలిపి చేష్టలూ, కోతి వేషాలు, సరద సరదా కబుర్తు ఇంటిని మరిపించేలా వుండేవి. అవసరమైతే, అత్యవసర పరిస్థితుల్లో ఆమె అందించిన సహాయం ఎవరికి వారికే పరిమితం!

ఆడపిల్లంటే అమృతలా ఎదగారి అను కుంటాను. కాకపోతే కాలం కలిసిరావాలి. అవకాశాలు రావాలి. అవకాశం అని ఎందుకంటున్నానో తెలుసా? ఆనాడు నలభెఆరు సంవత్సరాల క్రితం నాకు 'నిజామాబాదు విమెన్స్ కాలేజీ' రూపంలో... నువ్వ ಆಗಿప್ ಮೆವ್...

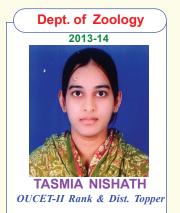
ఇప్పడు ఎందరో మహిళలు ఆ అవకాశాన్ని వినియోగించుకుని వారి కాళ్ళపై వారు నిలబడి

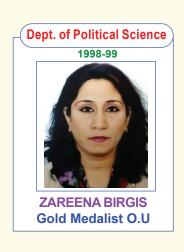
నేనూ నీ బిడ్డనే - జానకి ఎమ్మే, బిఎడ్నై, గవర్నమెంట్ టీచర్పై, ర్హిటెర్మెంట్ తీసుకుని ఇప్పడు నిశ్చింతగా విరామం తీసుకుంటున్నాను.

నీ చల్లని నీడలో నన్ను ఎదిగేలా చేసిన ఓ నిజామా బాద్ మహిళా విద్యాలయమా! నీకిదే నా శతకోటి నమస్సుమాంజలులు!

కె.జానకి, యం.ఏ., బి.ఎడ్., ఇంటి నం. 5-9-114/బి5, గ్రీన్ స్క్వేర్ రెసిడెన్సీ, కిషన్పుర, హన్మకొండ ెసల్: 9493260364

బ్యాచ్ : 1970-71

స్మతులూ... శ్రుతులూ...

ಟಿ. ರಾಪೆಕ್ಳರಿ

ఏమెన్స్ కాలేజీలో నేనూ, మా చెల్లెలు రేవతీ, అక్కయ్య జగదీశ్వరీ చదివాం. అప్పటికే మా అక్కయ్యకి మ్యారేజ్ అయింది.

(పెగ్నెంట్గా వున్న సమయంలోనే మా అక్కయ్య 1970లో బీఏ ఎగ్జామ్స్ రాసింది. అవ్పటి ప్రిన్సిపాల్గారు మా అక్కయ్య పట్ల ఎంతో (శద్ధ తీనుకున్నారు. ఎగ్జామ్స్ నమయంలో మా అక్కయ్యకి స్పెషల్ చేర్ వేయించి మరీ ఎగ్జామ్స్ రాయించారు.

అప్పట్లో లెక్చరర్స్కీ, విద్యార్థులకీ మధ్య ఎంతో గౌరవాభిమానాలు, స్నేహపూరిత వాతావరణం వుండేది. ఎంతో సిన్సియర్గా మా చదువులు సాగేవి. కాలేజీలో నా క్లాస్మేట్ పుష్పారెడ్డితో చాలా చనువుగా వుండేదాన్ని.

మా కాలేజీలో విద్యార్థినులకి వైట్ యూనిఫాం వుండేది. పక్కనే వున్న పాలిటెక్నిక్ కాలేజీ కుర్రవాళ్ళు మమ్మల్ని చూడగానే -

'తెల్లచీర కట్టుకున్నదెవరి కోసమూ...' అంటూ ఏడ్పించేవాళ్ళు.

'మేమంతా ఇంతమందిమి పున్నాం కదా - మీరు తెల్లచీరలు కట్టుకోవడం అవసరమా?' అని కామెంట్స్ చేసేవారు.

అప్పట్లో... ఇప్పట్లా మొబైల్ ఫోన్స్ వుండేవి కావు కాబట్టి - ఒకరకంగా వేువుంతా ఎంతో అదృష్టవంతులమని చెప్పకోవచ్చు. ఒకరి అభి ప్రాయాలు ఒకళ్ళు చెప్పకోవడం, మనసులోని మాట పంచుకోవడంలాంటి చర్యల వల్ల అందరూ ఎంతో దగ్గరితనం ఫీలయ్యేవాళ్ళు. అమృతలత అందరికీ పెద్ద అండగా వుంటూ - తన (పేమనీ, స్నేహాన్నీ పంచేది. ఖాళీ సమయంలో ఆట పాటలతో ఎంతో అల్లరి చేసేవాళ్ళం.

రావుబాలసరస్వతీదేవిగారి 'చలిగాలి వీస్తోంది…

తెల వారబోతోంది' పాట హాస్టల్లో అందరికీ ఇష్టం! ఆ పాట నేను బాగా పాడతాననీ - అస్తమానం నన్ను పాడవునీ అమృత నతాయించేది, నేను బెట్టుచేసేదాన్ని. ఇక బతిమాలలేక తిక్కబుట్టేదేమో... పెద్ద కంఠంతో అపశృతిలో పాడేది అమృత. నేనది భరించలేక పాడుతూంటే... చిద్విలాసంతో చిదానం దంగా నవ్వుతూ వినేది!

అలా ఎన్నో గొంతులు, ఎన్నో పాటలు... కొందరు శృతిలో పాడితే... మరి కొందరు అపశృతిలో పాడేవారు. తప్పల తడకల లిరిక్స్... అయినా ఆ పాట కచేరీలు ఎంతో మధురంగా వుండేవి. ఇష్టమైన వారి సమక్షంలో అంతా ఆనందమేకదా!

పాత బిల్మింగే అయినా మా హాస్టల్ మా అందరికీ ఒక స్వర్గంలా వుండేది. అమృత నేతృత్వంలో మేమంతా ఎంతో ఎంజాయి చేసేవాళ్ళం. తన సాహాచర్యంకోసం అందరం పోటీ పడటం, తన రూంలోకి షిఫ్ట్ అవ్వాలని ప్రయత్నించడం, కోపాలూ, తాపాలూ, ఓదార్పులూ... హాస్టల్ లైఫ్ ఎంతో సరదాగా సాగిపోయేది.

హాస్ట్రల్ కుక్ రాజయ్య చేసే పప్పచారు రుచి ఎప్పటికీ మరిచిపోలేం. స్టడీ అవర్స్లో ఉమామేడం రౌండ్స్కి రావడం, మేమంతా ఎంతో బుద్ధిగా చదువు కోవడం, కొన్నిసార్లు ప్రిటెండ్ చేయడం తలుచుకుంటే ఇప్పటికీ నవ్వొస్తూ వుంటుంది.

కాలేజీలో (శీలత మేడం చీరల్ని చూసి మురిసిపోయే వాళ్ళం. ఆమె తెల్లని మెడ చుట్టూ పగడాల హారం ఆమెకి ఎంతో అందాన్నిచ్చేది.

విజయభారతి మేడం నడుస్తూంటే - ఆవిడ జడ కదలికలు ముచ్చటగా వుండేది. నిర్మలా మేడం తనని 'మిస్ మల్లప్పా' అని పిలువమనేవారు.

కొన్నిసార్లు ఒకరికొకరం ఎంతో దూరంగా వున్నప్ప టికినీ - మమ్మలందర్నీ ఏదో రకంగా కలపాలని చూసేది అమృత.

నలభై అయిదేళ్ళనాటి కాలేజీ అనుభవాల్ని ఇలా మరొక్కసారి గుర్తుతెచ్చుకునే అవకాశం ఈ గోల్డెన్ జూబిలీ సందర్భంగా రావడం ఎంతో థ్రిల్నీ, సంతో షాన్సీ కల్గిస్తోంది.

చక్కటి వాతావరణంలో చదువుకునే అవకాశం కలిగించిన మా కాలేజీ యాజమాన్యానికి ధన్యవాదాలు తెలుపుకుంటూ...

<mark>ಬಿ. ರಾ</mark>ಹೆಕ್ಯರಿ,

H.No. 199, AWHO కాలానీ,గౌతమ్ ఎన్క్లౌవ్,

సిక్రోడ్, సికిందాబాదు షాన్ : 040- 27810582

ມາເລົ : 1970-1972

రంగుల ప్రపంచం

వి. ప్రభాదేవి

ఏద్యార్థికి కాలేజీ జీవితం ఒక రంగుల ప్రపంచం. ఎప్పుడెప్పుడు అక్కయ్య డా॥ శోభలా కాలేజీకి వెళ్ళాలా అని ఉరకలేస్తోన్న నా మనసుకు 1969లోని తెలంగాణ ఉద్యమం కళ్ళెం వేసింది. మార్చి 1969లో జరగాల్సిన హెచ్.ఎస్.సీ పరీక్షలు జూన్లో కేవలం ఒక ఇంగ్లీష్ పరీక్ష మాత్రమే జరిగి, మిగతా పరీక్షలన్నీ నిరవధికంగా వాయిదా పడ్డాయి. చాలా నెలల తర్వాత మళ్ళీ మేము పరీక్షలు రాసాం. ఆ విధంగా మా జీవితంలో విలువైన ఒక విద్యాసంవత్సరాన్స్తి కోల్పోయాం.

నన్నూ, మాఅక్కయ్య డా॥ శోభనీ నిజామాబాదు విమెన్స్ కాలేజీలో చదివించడం కోసమే ఆ రోజుల్లో మానాన్నగారు ఇరిగేషన్ డిపార్ట్ మెంట్లో వచ్చిన ట్రమోషన్ని ఎక్కడ ట్రాన్స్ఫర్ అవుతుందో అన్న భయంతో వదులుకొని రోడ్స్ అండ్ బిల్డింగ్స్ డిపార్ట్ మెంట్కి బదిలీ చేయించుకుని నిజామాబాదులోనే పుండిపోయారు.

అలా 1970లో నేను విమెన్స్ కాలేజీలో పీ.యూ.సీలో జాయిన్ అయ్యాను, హెచ్.ఎస్.సీ వరకు తెలుగు మీడియంలో చదివిన నేను ఒక్కసారిగా ఇంగ్లీష్ మీడియంలోకి వచ్చేసరికి సబ్జెక్ట్స్ చాలా గందరగోళంగా అనిపించేవి. ఆ రోజుల్లో కాలేజీ చదువులన్నీ ఇంగ్లీష్ మీడియం లోనే వుండేవి. తెలుగు, ఇంగ్లీష్ తప్ప మిగతా సబ్జెక్ట్స్ ఇంగ్లీష్లో చదవడం నాకు కష్టతరంగా వుండేది.

డా॥ విజయభారతి, నాగశ్రీ మేడమ్ చెప్పిన పాఠాల ప్రభావం నాపై ఇంకా వున్నది. ఇప్పటికీ నాకు తెలుగు ఇంగ్లీష్ సబ్జెక్ట్స్ పై మక్కువ ఎక్కువ. మా అక్కయ్య డా॥ శోభ చాలా స్ట్రిక్ట్. చదువు తప్ప తనకి వేరే ప్రపంచం లేదు! నాకు... చదువు మినహా, మిగతా అన్నింటి మీదా మోజు ఎక్కువ. అందుకని మా అక్కయ్యతో పాటు

రిక్షాలో వెళ్ళకుండా - నేను స్నేహితులతో సరదాగా బస్లో వెళ్ళేదాన్ని.

ఇంగ్లీష్ మీడియం నుండి వచ్చిన పుష్పారెడ్డి, బ్లాండీనా లాంటి నా క్లాస్మేట్స్ను చూసి నేను వాళ్ళలా ఇంగ్లీష్లలో మాట్లాడలేక పోతున్నానని దిగులు పడేదాన్ని.

కానీ ఆ సంవత్సరం తిరిగే సరికి చిన్నచిన్న వాక్యాలు తప్పల్లేకుండా మాట్లాడ్డం నేర్చుకున్నాను. లెక్చరర్స్ తెలుగు పదాలు వాడేవారే కాదు. సింధూ నాగరికత అని తెలుగులో నేర్చుకున్న నాకు ఇండస్ వ్యాలీ సివిలైజేషన్ గురించి రాయడం చాలా ఇబ్బందిగా వుండేది. మాతృభాషలో రాయమంటే పేజీలు పేజీలు రాయగలిగే నేను - ఇంగ్లీష్లో రాయాల్సి వచ్చేసరికి బట్టిపట్టి రాసేదాన్ని.

ఒక సంవత్సరం తర్వాత హిస్టరీ, సివిక్స్ అంటే భయంవేసి 'నేను ఈ ఆర్ట్స్ గ్రూప్ చదవను మొర్రో, నన్ను బీ.కాంలో చేర్పించండి' అని మా నాన్నగారికి మొరపెట్టుకున్నాను. అప్పటికే నాకు పెళ్ళయినప్పటికినీ మా నాన్నగారు కో-ఎజుకేషన్ కాలేజీ కాబట్టి, గిరిరాజ్ కాలేజీకి పంపననీ భీష్మించుకున్నారు.

నాకు పాప పుట్టాక, ఏడాదిన్నర పాపను మా అమ్మదగ్గర వదిలేసి హైదరాబాద్ కొండావెంకట్ రంగారెడ్డి హాస్టల్లో వుంటూ ఆర్.బి.వి.ఆర్.ఆర్ కాలేజీలో బీ.కాంలో చేరాను. ఆ సమయంలో మన విమెన్స్ కాలేజీలో బీ.కాం బ్రాంచ్ లేదు. మన కాలేజీలోనే ఆ రోజుల్లో బీ.కాం వుండివుంటే మరో మూడు సంవత్స రాలు ఎన్నో సౌకర్యాలున్న ఇదే కాలేజీలో చదువుకునే అవకాశం నాకు వుండేది కదా అని ఈ కాలేజీ వదిలి వెళ్ళేటప్పడు చాలా బాధపడ్డాను.

నిజామాబాదు పరిసర ప్రాంతాల మహిళలకి నిజామాబాదులో చదువుకునే అవకాశం కల్పించినం దుకు మా మహిళలందరి తరఫున యాజమాన్యానికి శతకోటి వందన చందనాలు సమర్పిస్తున్నాను. ఈ కాలేజీ వ్యజోత్సవాల వరకు శ్రీ నారాయణరెడ్డిగారు తమ సేవలను ఇదేవిధంగా అందించాలని కోరుతూ.....

వి. ప్రభాదేవి, M.A.,M.Ed. కరెస్పాండెంట్, విజయ్ హైస్కూల్, నిజామాబాదు. సెల్: 9848868089

బ్యాచ్:1970-71

మరో పుట్టిల్లు... మా హాస్టల్

ఎల్. భువనేశ్వరి

వేఎము చదువుకుంటున్న రోజుల్లో విమెన్స్ కాలేజీకి సొంత హాస్టల్ వుండేదికాదు - ఓ మైవెట్ (బహుశః డా॥ భుమారెడ్డిగారి) బిల్డింగ్లో మా హాస్టల్ నడిచేది!

ఒకవైపు లెక్చరర్స్, మరోవైపు పిల్లలం, ఇంకోవైపు కిచెన్, అక్క డక్కడా మీకు మేము తోడున్నా మంటూ ఒక (టెండు జామచెట్లు - వాటి నిండా జామకాయలుండేవి!

వార్డెన్ ఎన్ని ఆంక్షలు విధించినా - మా కోతి మూక పూరుకునేది కాదు! జామకాయలన్నీ అవి పిందెలుగా వున్నప్పడు కోసుకుని మరీ తినేవాళ్ళం!

ఒకరోజు... మాకు అందేంత ఎత్తులో వున్న కొమ్మల మీద - ఒక్కో జామకాయ పక్కన ఒక్కో స్లిప్ వేళ్ళా డుతూ కన్పించింది.

తేరిపార చూస్తే -

'ఈ జామకాయ ముట్టుకుంటే - వాళ్ళ అమ్మా నాన్నల మీద ఒట్ట!'

'నేనింకా పసి కూనను! నన్ను ఇప్పడే కొరికి చంప కండి!'

చెట్టునిండా ఇలాంటి ఎన్నో వాక్యాలు కన్పిం చాయి. 'ఎవరు రాసారబ్బా?' అని దగ్గరికి వెళ్ళి చూసాం!

అన్నింటి మీదా ఒకటే రైటింగ్! పరిశీలించి చూస్తే-అది బాపూ రైటింగ్లా వుంది. బాపూ రైటింగ్లా రాయగలిగేది మా కాలేజీలో కేవలం మా సీనియర్ అమృతలత మాత్రమే! పిల్లలెవరూ జామకాయలు కోయకుండా చేయడానికి - అది ఆమె వేసిన ఎత్తు అని మా అందరికీ అర్థమై నవ్వొచ్చింది!

మర్చాడు-

ఆమె రాసిన - 'ఈ జామకాయ ఎవ్వరూ తెంపకండి! దీన్ని ఎంగిలిచేసా!' అన్న స్లిప్ వున్నచోట - స్లిప్ మాత్ర మే మిగిల్చి, జామకాయని మాయంచేశాం. పైగా - ఆ స్లిప్ పక్కనే -

'అవునా ? అయితే మహాప్రసాదం! దీన్ని తెంపి-పది ముక్కలు చేసుకుని, పదిమందిమి పంచుకు న్నామోచ్!' అంటూ నేను గప్చుప్గా మరో స్లిప్ అతి కించి వచ్చాను.

'పోన్లే! పదిమంది పది జామకాయలు తెంపలేదు! అందరూ కలిసి ఒక్కటే తెంపారు. థాంక్స్!' అని తెల్లారి అమృతలత దాని పక్కనే మరో స్లిప్ పెట్టి మాకు బుద్ధిచెప్పింది.

పైకి ఎంతో బుద్ధిమంతురాలీలా కనిపించే అమృత ఎంత అల్లరిపిల్లో చెప్పడానికి మరో చిన్న ఉదాహరణ: ఇద్దరం అర్ధరాత్రి లేచి, తెల్లబట్టలు కట్టుకుని (కాలేజీ యూని ఫాం), జుట్టు విరబోసుకొని - మాక్లాస్మేట్స్ రూమ్స్ కిటికీల్లోంచి తొంగిచూస్తూ... వింత వింత అరుపులతో దెయ్యాల్లా వాళ్ళని హడలగొట్టడం, వాళ్ళు లోపల బిక్కచచ్చి కూర్చోవడం, మర్నాడు వాళ్ళంతా 'నిన్న మన హాస్టల్కి దెయ్యం వచ్చింది తెల్సా?' అంటూ మాకే కథలు కథలుగా చెప్పడం, వాటిని అప్పడే వింటున్నట్లుగా మేము అమాయకత్వం నటించడం... గుర్తొచ్చినప్పడల్లా కడుపుబ్బ నవ్వకునేవాళ్ళం!

అమృతకి రూమ్మేట్ అయ్యేందుకు మేమంతా పోటీలు పడడం, చివరకు నాకే ఆ అవకాశం లభిం చడం నేను మరిచిపోలేని మరో సంఘటన.

ఎక్కడ ఏలోకంలో పున్నాడోగానీ మా హాస్టల్ కుక్ రాజయ్య గురించి ఎంత చెప్పినా తక్కువే! మా అల్లరి నంతా నవ్వుతూ భరించేవాడు తప్ప, ఒక్కరోజూ విసు క్కునేవాడు కాదు. ఆయన 'వంకాయ కూర' ఇప్పటికీ మరువలేను.

ఇలా హాస్టల్లో మా అల్లరికి అంతూ పొంతూ పుండేది కాదు! అయితే ఎంత అల్లరి చేసేవాళ్ళమో -పరీక్షలు వచ్చాయంటే అంత బుధ్ధిగానూ చదువుకునే వాళ్ళం! కారణం - ఆ హాస్టల్లోనే వుండే లెక్చరర్స్ పర్యవేక్షణ అంత స్ట్రిక్ట్ గా వుండేది మరి!

హరి కథలూ, బుర్ర కథలూ, కాలేజీడే కోసం కల్చరల్ ప్రోగ్రామ్స్క్ సంబంధించిన రిహార్సల్స్ అన్నీ హాస్టల్లోనే జరుపుకునే వాళ్ళం!

ఇలా విద్యార్థుల సర్వతోముఖాభివృద్ధికి దోహదపడే ఎన్నో సౌకర్యాలున్న ఈ కాలేజీలో చదవడం నా అదృష్టంగా భావిస్తున్నాను.

ఎల్. భువనేశ్వరి, B.Sc.,

ఎ-10, కృష్ణమూర్తి, చెంగల్పట్, తమిళనాడు.

ెసెల్: 9952441761

బ్యాచ్ : 1970 - 1972

చదువులమ్మ చెట్టునీడలో...

పి. లలిత కుమారి

మంచు కళ్ళాపితో తడిసి గరికపూల రంగవల్లికలు పరచుకున్న ఆకుపచ్చని మైదానంలో బాలభానుని బంగారు కిరణాల నులివెచ్చని స్పర్శ గలిగింతలు పెడుతుంటే, స్నేహితురాళ్ళతో ఊసులాడుతూ - నడిచి - నడిచి - చింతచెట్టు కింద అరుగుపై కూర్చుని కబుర్లాడుతూ...

ఏమిటీ? ఏదైనా పిక్నిక్ గురించి వర్ణనా ఏమిటీ అనుకుంటున్నారా?

కాదండోయ్!

ఇది మా నిజామాబాదు మహిళా కళాకాలలో కనిపించే వాతావరణం.

ఈ కళాశాలలో కేవలం రెండు సంవత్సరాలు మాత్రమే ఇంటర్ మీడియట్ చదివాను. అప్పటి నా అనుభూతులు, తోటి విద్యార్థులు, సీనియర్లు, సూపర్ సీనియర్లు, అధ్యాపకురాళ్ళు, వాళ్ళ ఉపన్యాసాలు, వారిచ్చిన శిక్షణ, మేము చేసిన అల్లరి, సాంస్కృతిక కార్యక్రమాలు, ఆటలు, చదువులు, నా మనసు పౌరల్లో ఎంతో భదంగా దాగి వున్న జ్ఞాపకాలు ఈ స్వర్ణోత్సవ వేడుకల సందర్భంగా - ఒక్కసారిగా పెల్లుబికాయి.

విశాలమైన మైదానం - ఆటస్థలం - బొటానికల్ గార్డెన్ - ల్యాబోరేటరీ - విశాలమైన తరగతి గదులు -ఆ గదుల ముందు విరగబూసిన గులాబీ చెట్లు -గ్రంధాలయం - గేటు లోపల అడుగుపెట్టగానే ఎన్నే ఎన్నెన్నో జ్ఞాపకాల్ని తనలో దాచుకుని - గంభీరంగా సాధరంగా ఆహ్వానించే చింతచెట్టూ - ఆ చెట్టు కింద కబుర్లు చెప్పకున్న వైనం... ఎన్ని అనుభవాలో... ఎన్ని అనుభూతులో... మా టిన్సిపాల్ లక్ష్మీ నర్సమ్మగారు అప్పట్లో మమ్ముల్నందర్నీ వైట్ యూనిఫాంలో రావాలని అదేశించారు. మేము బస్సు దిగి తెల్లని వస్తాలతో మా కాలేజీ వరకు రోడ్డు మీద నడుస్తూంటే - పాలిటెక్నిక్ విద్యార్థులు - 'ఇంకేం! మనకి ప్రొద్దన్నే దేవదూతల దర్శనమైందిరా!' అని కామెంట్స్ చేసేవారు.

ఆ సంవత్సరం జరిగిన విద్యార్థి యూనియన్ ఎన్నికల్లో అమృతలత (పెసిడెంట్గా ఎన్నికవడం మా జూనియర్బందరికీ ఎంతో సంతోషాన్సి కలిగించింది.

అదే సంవత్సరం యాజమాన్యం వారు విద్యార్థులకి ఎజుకేషన్ ఫేర్, సైన్స్ ఫేర్ నిర్వహించారు.

నిజామాబాదులో మాది ఏకైక మహిళా కళాశాల కావడంతో అందరి దృష్టీ మాపైనే వుండేది. అందుకే ఆ సైన్స్ ఫేర్కి ఊరు ఊరంతా కదిలివచ్చింది. మమ్మల్ని అభ్యంతరకరమైన వ్యాఖ్యలతో వేధించిన మా పక్క కాలేజీ విద్యార్థుల్ని ఆ సందర్భంగా గేమ్స్ లో ఓడించి మరీ మా కసి తీర్చుకున్నాం.

ఇక మా లెక్చరర్లు - అప్పడు మా అభిమాన తెలుగు లెక్చరర్ డా॥ బి. విజయభారతి గారు (ప్రఖ్యాత కవి డా॥ బోయి భీమన్నగారి కుమార్తె) నాకు తెలుగు భాషపై అభిమానం పెరిగిందీ అంటే అది కేవలం ఆవిడ వల్లే. చాలా చక్కగా ఉపన్యసించేవారు.

తరువాతి రోజుల్లో ట్రిన్సిపాల్ బాధ్యతని చేపట్టిన మీరారాజుగారు, శ్రీలతమేడం, (పేమా మేడం అందరూ మాతో ఎంతో స్నేహపూరితంగా వుంటూ మాకు చక్కని శిక్షణనిచ్చేవారు.

మా కళాశాలలో చదువుకొని ఉన్నత స్థానానికి ఎదిగినవారెందరో... ప్రముఖ రచయిత్రి ఎన్. అరుణ, ప్రముఖ విద్యావేత్త డా॥ అమృతలత, ప్రముఖ రచయిత్రి స్వాతి శ్రీపాద మాకు సూపర్ సీనియర్లు.

ఈ నలభై నాలుగేళ్ళ సుదీర్ఘ ప్రయాణంలో ఈ కాలేజీలో ఎవరెవరు చదివారో - ఏ స్థాయికెదిగారో గానీ... ఆ స్వర్ణోత్సవాల వేడుకల్లో, ఆ చదువులమ్మ చెట్టు నీడలో మేమంతా మరోసారి కలుసుకోవాలని అభిలషిస్తున్నాం.

పి. లలిత కుమారి, B.A., B.O.L, ఫ్లాట్ నం. 101, వరసిద్ధి ఎన్క్లేవ్, శ్రీరాం నగర్ కాలని, మణప్పరం కమ్యునిటీ హాల్ ECIL హైదరాబాదు

ెసల్ : 9949672671

(బ్యాచ్ : 1972-74 ເ

ఈ 'విజ్ఞాన ఖని'లోని గులకరాయిని...

ఐ. ్రేమలత

పద్నాలుగు సంవత్సరాల వయసులో పదో తరగతి అత్తెసరు మార్కులతో పాసై - అమాయకపు పల్లెటూరి పక్షి పిల్లలా నిజామాబాదు విమెన్స్ కాలేజీలో అడుగెట్టిన నేను - అయిదు సంవత్సరాల్లో ఫస్ట్ క్లాస్ మార్కులతో డిగ్రీ అందుకొని తలెత్తుకుని, నమాజంలోనూ, అత్తారింట్లోనూ ప్రవేశించానే- ఈ విజయం కేవలం నాదేనా!?

డిగ్గి అయిన వెంటనే ఒక్క ప్రయత్నంలోనే ఆంధ్ర మహిళాసభ కాలేజ్ ఆఫ్ ఎజుకేషన్ ఎంటైన్స్ పరీక్షలో వంద మార్కులకు డెబ్బై ఎనిమిది మార్కులు తెచ్చుకుని బీఎడ్ సీటు సాధించే పట్టుదలను పెంచి, అన్ని రంగాల్లో నన్ను ఎదిగేలా చేసింది ఎవరు? నన్ను సానపెట్టి చదివించిన విద్యాధికులైన నా ఈ కళాశాల అధ్యాపకులే కదా!

జన్మ సంస్కారం ఇచ్చింది తల్లిదండులైతే, కర్మ సంస్కారాన్ని అనుగ్రహించిన నా ప్రియాతి ప్రియమైన విజయభారతి శ్రీలత, విద్యావతి, రోహిణి మేడమ్స్న్ ఎలా మరిచిపోగలను?

ముళ్ళకంపల్లో, రాతినేలమీద దారిపక్కన పడిన విత్తనాల్లా కాకుండా, మంచి సారవంతమైన నేలలో పడిన విత్తనంలా ఈనాడు ఎదిగి, ఫలించానంటే కారణం ఈ కళాశాలలోని కొందరు అధ్యాపకులూ, కొందరు సహచరుల ద్వారా భగవంతుడు తన అనుగ్రహాన్ని నాపై వర్షింపజేయడమే కదా!

చదువులోనూ, చిత్రలేఖనం, నాట్యం, గానాల్లోన్నూ

ఎన్.సీ.సీ., ఎన్.ఎస్.ఎస్లలోనూ నన్ను ప్రోత్సహించిన లెక్చరర్లు ఎందరెందరో - వారికి వందనాలు చెల్లించకుండా వుండగలనా!

్రవతి నంవత్సరం పాటల పోటీలో మొదటి బహుమతి వచ్చిన ఆ జ్ఞాపకాలు మధురాతి మధురం. సాంస్కృతిక రంగంలోనూ, విద్యారంగంలోనూ వచ్చిన అనేకానేకమైన ఆ సర్టిఫికెట్లు చూసుకుంటూ ఎన్నిసార్లు రీచార్డ్ అవుతుంటానో!

ఇక నాల్గు సంవత్సరాల హాస్టల్ జీవితంలో... ఎంత వినోదం!

ఇంటర్ ఫస్టియర్లో చేరగానే హాస్టల్ రూమ్ నెంబర్ ఇచ్చారు. నేనూ, మా అక్క అమృత కుమారీ క్లాస్మేట్స్మేమి. నిర్మల వదిన, అనసూయ, సుగుణ, బీయస్సీ ఫైనల్ ఇయర్స్ వాళ్ళు మా రూమ్మేట్స్. సీనియర్లయినా మమ్మల్ని ఎంతగా ఆదరించి ఎన్నెన్ని విషయాలు నేర్పారో! వారి (పేమను ఏనాడైనా మరవగలనా!? ఎత్తొండ రజితా, భారతీ - గుర్తొస్తు న్నానా!?

వార్డెన్ ఉమా మేడంగారి ఆధ్వర్యంలో ఎంజాయ్ చేసిన మూన్లైట్ డిన్నర్లూ, రాజయ్య మల్లెమొగ్గల వంటల రుచులూ, రూమ్ నంబర్ 13లో రాత్రుళ్ళు జరిగే దయ్యాల వింతలూ, విశేషాలు, అబ్బో... ఎన్ననీ!

ఇక అసలు వినోదం ఇప్పడు చదవండి. ఇంటర్లో జాయినయిన కొత్తలోనే ఒకరోజు సీనియంర్స్ అక్కయ్యల్లో కలకలం, సందడీ. మా సీనియర్స్ చెప్పారు - 'ఈ రోజు రాత్రి మనకు ఫుల్ ఎంజాయిమెంట్' అని.

ఎంతో ఉత్సాహంగా రాత్రి ఎప్పొడవుతుందా అని ఎదురు చూస్తున్నాం. సాయంత్రానికల్లా హాస్టల్లో సన్నగా నాజూకుగా... తళుక్కుమని మెరిసింది ఓ మెరుపు తీగ.

అబ్బ! ఎంత చక్కగా వుందోనని కళ్ళప్పగించాను (నోరు కూడా). అన్నాలు తినగానే - ఆ అమ్మాయి అందర్నీ పోగేసింది. ఆ రోజుకు స్టడీ అవర్స్ లేవు. మా సంతోషానికి పట్టపగ్గాలు లేవు. ఆమె పాట మొద చాలా కాలం కాలేజీని అంటిపెట్టు కుని వుంది. లెట్టింది-

'చూడూ - గొట్టం ప్యాంటు కలరూ చూడూ -సన్యాస్తో సంసారో తెలీడంలేదు. కాషాయ వ్రస్తాలు వేశాడులే - కానీ చేతిలో తక్కువుంది జోలొక్కటే.'

అని మొదలెట్టి, ఆ అబ్బాయిని ఏడిపించీ, వీపు ವ್ಯಾಗಿಟ್ಟಿ ಆಖರಿಕಿ -

'జడ అల్లుకో, దానికి రిబ్బనేసుకో, ఓ అబ్బాయి మన్ముందు పైటేసుకో'

అని ఓ చక్కని నలహా వాడి ముఖాని కొట్టి ముక్తాయింపునిచ్చింది. అవునుమరి, హాస్టల్ బిల్డింగ్ కట్టించడానికొచ్చి అమ్మాయిలకు పోజులు కొడతాడా! బాగయింది, పేరొద్దులే ఇప్పడు! ఆమె హావభావాలూ, ఆమె నడకా చూసి మా జూనియర్హందరం కిందపడి పార్టి నవ్వాం. ఎన్నెన్ని నవ్వులూ, తుళ్ళింతలో.

ఆ రాత్రి చాలాసేపు కరెంటుపోయింది. ఉన్న ట్టుండి - ఎక్కడినుండో 'నిను వీడని నీడను నేనే!' పాట. చిన్న పిల్లలం కెవ్వకెవ్వున కేకలేస్తూ హడలి చచ్చాం!

ఆమె గత సంవత్సరం వరకూ ఇదే కాలేజీలో చదివిం దనీ, కాలేజీ స్టూడెంట్స్ యూనియన్ (పెసిడెంట్, మంచి రచయిత్రి, బహుముఖ (పజ్ఞాశాలి అంటూ నిర్మల వదిన పరిచయం చేసిందామెని. ఆమె ఎవరోకాదు... మన కాలేజీ చర్మితలో 'కలికి తురాయి' అమృతలత. ఆమె పరిమళం 'ఇంగువ కట్టిన గుడ్డ'లా

ఇలా రాస్తూంటే ఎన్సెన్సి గుర్తొన్తున్నాయో! నా ఆర్టికల్ ఒక్క పేజీలో ముగించవునడం మహా అన్యాయం. ఓహ్! ఆ బంగారు లోకంలో నుండి బయటకు రానని మనసు మొరాయిస్తోంది.

ఈనాడు పూర్తి ఆత్మ విశ్వాసంతో, నా ఉపాధ్యాయ వృత్తిలో మండలస్థాయిలో, ಜಿಲ್ಲಾ ಸ್ಥಾಯಿಲ್ ఉತ್ತಮ ఉపాధ్యాయిని అవార్యలు అనేకసార్లు అందుకున్నా-అనేక స్వచ్చంద సంస్థల సన్మానాలు పొందినా - నా మనస్సాక్షి దగ్గర, భగవంతుడి ముందు, సమాజంలో, 'ధీర'లా, 'స్వయంసిద్ద'లా మనగల్శుతున్నానంటే - అది కేవలం నాకు విద్యనందించిన ఈ కళాశాల ప్రభావమే!

ఈ 'ವಿಜ್ಞಾನ ಖನಿ'ಲ್ ನಿ చಿನ್ನು ಗುಲಕರ್ ಯನಿ ನೆನು అని చెప్పకోవడం కూడా మహా ప్రసాదమే. గ్లోరియస్ పాస్ట్ నూ, టైట్ ఫ్యూచర్నూ అందించిన మా విమెన్స్ కాలేజీని ఏనాటికీ మరిచిపోలేను.

ఐ. ్రేమలత, ఎం.ఏ; బి.ఎడ్, స్కూల్ అసిస్టెంట్, ఇ.నం11-2-369, న్యూ బ్యాంక్ కాలోనీ, కంఠేశ్వర్, నిజామాబాద్

సెల్: 9849597044

ມາເລົ້ : 1972-1978

B.N.RAMAN. I.A.S our founder President and Patron-1980

SRI. VANDEMATHARAM RAMACHANDER RAO, Chairman Official Language Commissioner-1984

ఎంత చెప్పినా తక్కువే!

యాబైఏళ్ల క్రితం... కేవలం ధనికులు మాత్రమే హైదరాబాద్ వెళ్ళి విద్యనభ్యసించే పరిస్థితి ఉండేది. ఉన్నత విద్య అందని ద్రాక్షపండులా పున్న సమయంలో - శ్రీ యం.నారాయణరెడ్డిగారు ఈ కాలేజీని స్థాపించడం, తద్వారా మైనారిటీ, దళిత, దిగువ మధ్యతరగతి కుటుంబాల మహిళలకు విద్య అందుబాటులోకి రావడం... కేవలం నారాయణరెడ్డి, గంగారెడ్డి గార్ల నంకల్పం, కృషివల్లే సాధ్యవడింది. ఇక్కడ విద్యనభ్యసించిన ఎంతోమంది కలెక్టర్లుగా, డాక్టర్లుగా, ఇంజనీర్లుగా, ప్రాఫెసర్లుగా, విద్యావేత్తలుగా తమ ప్రతిభను చాటుకుంటున్నారు.

సుమారు నలభయ్యారేళ్ళ క్రితం... నేనూ, మా అమ్మా శివాజీనగర్ నుండి కంఠేశ్వర్ విమెన్స్ కాలేజీకి రిక్షాలో వచ్చి మా పిన్ని అమృతలత రాసి, నటించిన 'ఈవ్ టీజింగ్' డ్రామానీ, అందులోని పాత్రధారుల నటననీ చూసి - ఓ సినిమా చూసినట్టుగా అనుభూతి చెందాం.

మరోసారి మా విజయ పిన్నితో కలిసి విమెన్స్ కాలేజ్ హాస్టల్కి వెళ్ళాం. అక్కడ మా పిన్ని తన (ఫెండ్స్త్ చేసిన డ్రామా రిహార్సల్స్ చూసి - 'ఓహో రిహార్సల్స్ అంటే ఇలా ఉంటాయా' అని సంబరపడ్డాను. విద్యార్థులకు అలాంటి ఎన్నో అవకాశాలు కల్పిస్తున్న ఆ కాలేజీ పట్ల అప్పడే నాలో అమితమైన ఇష్టం ఏర్పడింది.

మా కుటుంబంలో నుండి మా పిన్ని అమృతలత ఒక్కరే ఈ కాలేజీలో చదవడం, పైగా - ఒక సంవత్సరం తను కాలేజీ విద్యార్థి యూనియన్ వైస్ (పెసిడెంట్గా, మరో సంవత్సరం (పెసిడెంట్గా ఎన్నికవడం చూసి-అప్పటి నుండి నాక్కూడా ఈ కాలేజీలోనే చదవాలన్న

పి. సుజాత

కోరిక బలపడింది. ఆ బలీయమైన కోరికే నేను 1975-76 విద్యాసంవత్సరంలో ఇంటర్ బైపీసీలో జాయిన్ అయ్యేలా చేసింది.

విశాలమైన జూవాలజీ, బాటనీ, ఫిజిక్స్, కెమిస్టీ ల్యాబ్స్, లైటరీనీ, ఆటస్థలాన్ని చూసి ఎంతో మురిసి పోయేదాన్ని. మీరా, జయ, సులోచన, విజయ, శిరోమణి, విజయభారతి, అరుణ, (పేమా మేడమ్స్ లాంటి ఎఫిషియెంట్ లెక్బరర్స్ బోధన ఈ కాలేజీ పేరు ప్రతిష్ఠలు పెరగడానికి ఎంతగానో దోహదపడ్డాయి.

ఎన్సీసీ, గేమ్స్, లిటరరీ, డిబేట్, కల్చరల్ ప్రోగ్రామ్స్ లాంటివెన్నో ఆ రోజుల్లోనే ఎంతో దిగ్విజయంగా నిర్వహించిన ఈ కాలేజీ అంటే నాకు ఎనలేని అభి మానం!

మా కాలేజీ గురించి ఎంత చెప్పినా తక్కువే!

పి. సుజాత, M.A.,M.Ed.,M.Phil.,LL.B వైస్-ట్రిన్సిపాల్, విజయ్ హైస్కూల్, నిజామాబాదు.

ెసల్ : 9848868086

బ్యాచ్ : 1975-76

గుర్తుకొస్తున్నాయి....

ఐ.సరళ కుమారి

పాఠశాల విద్య ముగించుకొని కళాశాలలో ప్రవేశిం చాలంటే మనసులో ఏదో తెలియని భయం. అయినా మా ఇద్దరి అక్కయ్యలు అమృతకుమారి, (పేమలత డిగ్రీ ఫైనలియర్లో ఉండడం నాకు కొంత ఊరట నిచ్చింది. అక్కయ్యలిద్దరూ ఇంటిముందు కాలేజీ బస్ ఎక్కుతూంటే నేనెప్పడు ఎక్కుతానా అని ఉవ్విళ్లూరే దానిని.

ఎలాగైతేనేమి ఆ రోజురానే వచ్చింది. బస్ కాలేజీ ముందు ఆగింది. బస్ దిగగానే నన్నాకర్షించిన విషయం 'రోజరీ'. గులాబీలు అన్ని రంగుల్లో ఉంటాయని నాకు అప్పడే తెలిసింది. ఆర్ట్స్ కాలేజీ హాస్టల్ కొత్త బిల్డింగ్లలో ఉండేది. మా అక్కలిద్దరూ క్లాసులోకి వచ్చి వాళ్ళ క్లాస్మేట్స్ చెల్లెళ్ళెన అరుణ, సాధన మొదలైన వారికీ నన్ను పరిచయంచేసి నన్ను చూసుకోమని చెప్పి వెళ్ళారు.

మొదటి క్లాస్ హిస్టరీ, రోహిణీ మేడమ్ చరిత్రను కళ్ళకు కట్టినట్లు చెప్పెసరికి కాస్త భయం తగ్గింది. తర్వాత తెలుగు క్లాసు జరిగే సైన్స్ బిల్డింగ్ కు వెళ్ళాం. వేుడం విజయుభారతిగారు వుంద్ర స్థాయిలో బొధించారు. తర్వాత ఇంగ్లీష్ క్లాస్ అరుణా మేడమ్ ఇంగ్లీష్ టు ఇంగ్లీష్ చెబుతూంటే తెలుగు మీడియం నుండి రావడం వల్ల కాస్త ఇబ్బంది పడినప్పటికీ తర్వాత, తర్వాత అలవాటయ్యింది. వారు చెప్పిన షేక్స్పియర్ నాటిక 'మర్చంట్ ఆఫ్ వెనీస్' ఇప్పటికింకా గుర్తుంది. సివిక్స్ పద్మామేడమ్ ఎంతో అర్థమయ్యేలా చేప్పేవారు. డిగ్రీ ఫస్టియిర్లో సుమతీ మేడమ్ పాలిటికల్ సైన్స్ చెప్పెవారు. వారికి మా బ్యాచే మొదటిబ్యాచ్ కావడం వలన మాతో ట్రీగా ఉండేవారు. ఎకనామిక్స్ భాను మేడమ్ ఎంతో సునాయాసంగా చెప్పేవారు. ఎకనా మిక్స్ మెడమ్ సవిత, ప్రిన్సిపాల్ మేడమ్ మీరా రాజ్గారు, పి.డి.మేడమ్ ఫ్రాన్సిస్కాలను చూస్తే ఎక్కడ లేని భయం వేసెది. (ఫాన్సిస్కా మెడమ్ ఆటలకు రమ్మని తొందర చేసేవారు. ఆటలంటే బద్దకంతో వారిని

చూడగానే పారిపోయేవాళ్ళం.

నా బెస్ట్ ఫొండ్ వాసంతి, నేనూ కాలేజీలో ఎలాగైనా పూలను కోయాలను కునేవాళ్ళం. కానీ ధైర్యం చాలేదికాదు. ఎలాగో ధైర్యాన్ని కూడగట్టుకుని పూల మీద చెయ్యివేశాం. అంతే ఎక్కడి నుండి చూశారో శిరోమణి మేడమ్ పిలిపించి మెత్తగా చివాట్లు పెట్టారు. మళ్ళీ అలాంటి పని చేస్తే ఒట్టు.

మేము ఇంటర్ ఫస్టియర్లో వున్నప్పడు మాకు వైట్కలర్ యూనిఫామ్ వుండేది. 'ఈ' వయసులో రంగురంగుల డ్రెస్లు వేసుకొని సీతాకోకచిలుకల్లా వుండనీయక ఈ యూనిఫాం ఏమిటబ్బా?' అని అందరూ తిట్టకునేవారు. పాలిటెక్నిక్ బాయిస్ అయితే - మమ్మల్ని 'విడోస్' అంటూ ఏడిపించేవారు. చివరకు కాలేజీవాళ్ళు మా సెకండియర్లో యూనిఫాం పద్ధతికి స్వస్తి పలికారు.

కాలేజ్ బస్ విషయానికి వస్తే దానికి ఎప్పుడు స్టార్టింగ్ ట్రబుల్ వుండేది. డ్రైవర్ అందరినీ దిగి నెట్టమనేవాడు. అందరం దిగి తోస్తే స్టార్టయ్యేది. అది ఎక్కి కూర్చొని ఊరంతా తిరుగుతూ చాలా ఎంజాయ్ చేసేవాళ్ళం. మా అరుపుల కేకలు, నవ్వులతో బస్సు మారుమోగి పోయేది. డ్రైవర్ ఉరిమి చూసేవాడు. రోడ్లమీద వున్న వాళ్ళందరూ ఆగి చూసేవారు. బస్కు అడ్డం వచ్చిన వారిని డ్రైవర్ తిడుతూ ఉంటే ఇంకా ఎంజాయ్ చేసేవాళ్ళం.

ఎప్పడైనా ఆఫ్టర్నూన్ క్లాస్ లేకపోతే ఇంటికి వెళ్ళాలని చూసేవాళ్ళం. కానీ గేట్కీపర్ రాజయ్య వెళ్ళనిచ్చేవాడు కాదు. ఎలాగో అతని కన్నుగప్పి గోడదూకి వెళ్ళేవాళ్ళం. (ఫెషర్స్డే, కాలేజ్డే, కాలేజీ ఎలక్షన్స్ జరిగినపుడు మా ఎంజాయ్మెంట్కు అవధులుండేది కాదు.

కాలేజీకి వచ్చిన తర్వాత నా బెస్ట్(ఫెండ్స్ వాసంతి, శశిరేఖ, శేషారత్నం, రాజ్యలక్ష్మి, అనూరాధ, లక్ష్మి తదితరుల నుండి నాకు కష్టపడి చదివే తత్వం, పోటీతత్వం అలవడింది. కాలేజీలో అందరూ అంత స్ట్రిక్ట్గా ఉండడమే ఈనాటి మా క్రమశిక్షణకి ప్రధాన కారణం.

ఏది ఏమైనప్పటికీ ఈనాటి నా ఎదుగుదలకు దోహదం చేసిన మా లెక్చరర్స్, నాన్ టీచింగ్ స్టాఫ్ అందరూ నాకు స్ఫూర్తి ప్రదాతలే. మంచి స్నేహితులు మంచి అధ్యాపకుల ద్వారా విద్య, విజ్ఞాన, వినోదాలను అందించిన కాలేజీ యాజమాన్యానికి సదా ఋణపడి వుంటాను.

ఐ.సరళ కుమారి

ఇ.నం11-2-369, న్యూ బ్యాంక్ కాలోని, కంఠేశ్వర్, నిజామాబాద్, సెల్: 8374378459

ພາງ ພົ່ງ 1977-1982

ప్రతిభకు పట్టంగట్టే... మహిళా కళాశాల

టి. కవిత

మా అక్కయ్య వసంత నిజామాబాదు విమెన్స్ కాలేజీలో బి.ఏ చదువుతున్నందువల్ల - మా పేరెంట్స్ నన్నూ అదే కాలేజీలో చేర్చారు. 1979లో నేను ఇంటర్ హెచ్.ఈ.సీ (గూప్ తీసుకున్నాను.

మా అక్కతో పాటే నేనూ హాస్టల్లో వుండేదాన్ని. ఆ రోజుల్లో డిగ్రీ పిల్లలు ఇంటర్ పిల్లల్ని ర్యాగింగ్ చేసేవాళ్ళు. మా అక్కయ్య బీ.ఏ రెండో సంవత్సరంలో వుండడంవల్ల సీనియర్లెవరూ నన్ను రాగింగ్ చేయడానికి సాహసించేవారు కాదు.

హాస్టల్లో నేను జూనియర్నే అయినా - మా అక్కయ్య మూలంగా నేను తన (ఫెండ్స్ తోనే తిరుగుతూ వుండేదాని).

ఇంటర్ ఫస్టియర్లో నా ఛెండ్ జయలక్ష్మితో కలిసి స్టేజీ మీద 'ఎమ్మెల్యే దోతీకట్టీ, హెచ్చెంటీ వాచీపెట్టీ' అంటూ నేను చేసిన జానపద నృత్యం ఎందర్నో ఆకట్టుకుంది.

రెండో సంవత్సరం మళ్ళీ కాలేజీ డే సందర్భంలో... పద్మామేడమ్ నన్నూ, మా అక్యయ్యనీ మరో జానపద నృత్యానికి ఎంపిక చేశారు. ఈ సారి మా అక్కయ్య హీరోయిన్, నేను హీరో వేషధారణలో - 'బొంబాయికి నేపోతా... డబ్బు నీకు పంపిస్తా...' అనే మరో జానపద నృత్యం చేసాము.

ఇలా ఒకే కాలేజీలో అక్కాచెల్లెల్లిద్దరం కలిసి డ్యాన్స్ చేయడం మాకో తీపి జ్ఞాపకం!

ఓసారి ఒకవైపు సీనియర్స్ అంతా కలిసి బాంగ్రా

డ్యాన్స్ రిహార్సల్స్ చేస్తున్నారు.... మరోవైపు నేనేమో జానపద నృత్యం రిహార్సల్స్ అయిపోయి ఓ ప్రక్కన కూర్చొని... మా ఛెండ్స్త్ కబుర్లలో పడ్డాను.

ఇంతలో... అక్కడికి రిహర్సల్స్ చూడడానికి మీరా మేడమ్ వచ్చారు.

మీరామేడంని చూసి -

'ఒక అమ్మాయి యాబ్సెంట్ మేడం' చెప్పారు పద్మామేడం.

'ఏ బాయ్ కమ్ హియర్!' పిలిచారు మీరామేడమ్. మీరామేడం ఎవర్ని పిలుస్తున్నారో అర్థంగాక మేమంతా ఒకర్పొకరం చూసుకున్నాం.

'ఏయ్ నిన్నే !' అని నాకు సైగ చేశారు.

'ఏమిటా?' అని నేను మీరా మేడమ్ దగ్గరికి వెళ్ళాను.

పద్మా మేడమ్కి నన్ను చూపిస్తూ 'ఈ అమ్మాయి ఫోక్ డ్యాన్స్ బాగా చేస్తోంది. ఈ రోజు ఓ అమ్మాయి రాలేదన్నారు కదా... బాంగ్రా డ్యాన్స్లలో ఆమెకు బదులుగా ఈ అమ్మాయిని అబ్బాయిగా తీసుకోండి!' చెప్పారు మీరామేడమ్.

కాలేజీలో విద్యార్థుల సంఖ్య చాలా ఎక్కువ. ఒక డ్యాన్స్ చేయడానికి అవకాశం రావడమే గొప్ప, అలాంటిది నాకు రెండు అవకాశాలు రావడం చూసి ఆశ్చర్యపోయాను. మా లెక్చరర్స్ ప్రతిభకి పట్టం కడ్తారు అని చెప్పడానికి ఇదో ప్రబల నిదర్శనం.

ముఖ్యంగా ఏక కాలంలో అటు జూనియర్స్తోనూ ఇటు సీనియర్స్తోనూ డ్యాన్స్ చేయడమనేది నా అదృష్టం!

కాలేజీలో కల్చరల్ ట్రోగ్రామ్ తర్వాత మా ఫోటోలను నోటీస్ బోర్డ్మీద పెట్టారు. ఫోటోలన్నింటినీ ఎవరికి వాళ్ళు తీసేసుకున్నారు. నేను కూడా వెళ్ళి నా ఫోటో తీసేసుకున్నాను.

మర్నాడు - నోటీస్బోర్డ్ లో ఒక్క ఫోటో కూడా లేక పోవడంతో... మీరామేడమ్కి చాలా కోపం వచ్చింది! కల్చరల్ (పోగ్రామ్లో పాల్గొన్న విద్యార్థినులందరినీ పిలిచి ఒక మీటింగ్ ఏర్పాటు చేశారు.

'కాలేజీ డే తర్వాత ఫోటోగ్రాఫరిచ్చే ఫోటోలన్నింటినీ

నోటీస్ బోర్డ్ లో పెట్టడం మన కాలేజీ ఆనవాయితీ. నోటీస్ బోర్డ్ లో పెట్టిన ఫోటోలను నచ్చిన వాళ్ళకి పింట్ చేసి ఇస్తాం. ఎవరెవరు ఫోటో తీసుకున్నారో చెప్పండి!' అని గట్టిగా అరిచారు మీరా మేడమ్. ఎవ్వరూ నోరు విప్పలేదు. నేను మాత్రం బుద్ధిగా లేచి నించొని 'నా ఫోటోను మాత్రం నేనే తీసుకున్నాను మేడమ్!' ధైర్యంగా చెప్పాను.

'అందరూ తీసుకుంటూ వుంటే - నేను కూడా తీసు కోవాలి కాబోలు అనుకున్నాను… సారీ మేడమ్' అన్నాను అమాయకంగా.

అందరూ ఫక్కుమన్నారు. మేడమ్ వాళ్ళని గట్టిగా గద్దించి - నన్ను 'అలా చేయకూడదు' అని మంద లించారు.

'నువ్వు జూనియర్వే అయినా… ఎంతో సిన్సియర్గా వున్నావు!' అంటూ సీనియర్స్ని చెడామడా తిట్టి, నాకు తప్ప వాళ్ళందరికీ ఫైను వేసారు.

హాస్టల్లో మేము ఫస్ట్ ఫ్లోర్లో వుండేవాళ్ళం. (పేమా మేడమ్ గ్రౌండ్ ఫ్లోర్లో వుండేవాళ్ళు. స్టడీ అవర్స్ టైమ్లో హాస్టల్లో సీనియర్సంతా నానా అల్లరి చేసే వాళ్ళు.

ఓసారి మా అక్కయ్య వసంత రూమ్లో ఎనిమిది మంది సీనియర్స్తో పాటు నేనూ కూర్చుని టాప్లేచేలా అల్లరి చేస్తున్నాం. ఆ అల్లరి భరించలేక మాకు వార్నింగ్ ఇవ్వడానికి (పేమా మేడమ్ ఫస్ట్ ఫ్లోర్కి వచ్చారు. మా డోర్ ముందు నిలుచుని ఆమె మా డోర్ తడుతూంటే అందరూ భయపడి ఎక్కడి వారక్కడే గప్చుప్పై మంచాలపై చదువుతున్నట్లు కూర్చున్నారు.

మాలో ఒకరు వెళ్ళి డోర్ తెరిచారు. (పేమా మేడమ్ లోపలికి వచ్చి అందర్నీ చెడామడా అరగంట తిట్టి వెళ్ళిపోయారు.

'కవిత ఎక్కడికి వెళ్ళిందబ్బా?' అని అందరూ ఆశ్చర్యంగా చూస్తూంటే - మంచం కిందినుండి నేను మెల్లగా పాములా పాకుతూ బయటికి వస్తూంటే -పొట్ట చెక్కలయ్యేలా నవ్వారు మా సీనియర్స్.

స్కూళ్ళన్నీ తిరిగి - కేవలం ప్రతిభావంతులైన విద్యార్థులకు గాలం వేసి తమ కాలేజీలో చేర్పించు కుంటూ ర్యాంకుల కొరకు పాకులాడే కార్పోరేట్ కాలేజీలు... అన్ని రకాల ఐక్యూ పున్న విద్యార్థుల్ని చేర్చుకొని ఉన్నత ప్రమాణాలతో బోధనను అందిస్తోన్న ఈ కాలేజీని చూసి నేర్చుకోవాల్సింది ఎంతో వుంది!

మారుమూల గ్రామాల్లో వున్న మాలాంటి ఆడపిల్లలకి సకల సదుపాయాలతో కూడిన మంచి కాలేజీని స్థాపించి, ఇతర విద్యాసంస్థలకు ఆదర్శ ప్రాయంగా నిలిచిన కాలేజీ యాజమాన్యాన్ని నేను అభినందిస్తున్నాను.

ఈ కాలేజీలోనే చదువుకోవడం వల్ల నేను ఈనాడు ఆర్మూర్ విజయ్ హైస్కూల్లో ట్రిన్సిపాల్గా నా పదవీ బాధ్యతలను నిర్వహించగలుగుతున్నానని చెప్పడానికి గర్విస్తున్నాను

టి. కవిత, M.A,(Sociology), M.A (Pol.Sci) M.Ed. టిన్సిపాల్, విజయ్ హైస్కూల్, ఆర్మూర్ సెల్:9848868078

బ్యాచ్: 1979-81

పూర్వవిద్యార్థినుల లంబాడీ నృత్యం-2005

(టి. వసంత, పి. సుజాత, గీత, వి. వసుంధరాదేవి, నీరజారెడ్డి, లూయిస్.వై, అలెమ్నీ అధ్యక్షురాలు అమృతలత, టి. కవిత)

ఇష్టమైన కోర్సును అందించిన నిజామాబాద్ మహిళా కళాశాల!

సుజాత సోమ

నేను 1983లో ఇంటర్ పాసయ్యాను. మా బోధన్లో బీఏ, బీకాం వుందిగానీ... బియెస్సీ లేనందున చివరకు నేనూ నా ఛెండ్సందరం నిజామాబాదు విమెన్స్ కాలేజీలో జాయినయ్యాం.

అడ్మిషన్ తీసుకున్నాక - బిక్కుబిక్కు మనుకుంటూ... బిడియంగా... కాలేజీలో అడుగెట్టిన నాకు... నాతో వచ్చిన (ఫెండ్స్ తప్ప, ఒక్కరైనా ఇతర (ఫెండ్స్ తారసపడలేదు.

చుట్టువున్న వాతావరణాన్నీ, కాలేజీ పిల్లల్నీ అర్థం చేసుకోవడానికీ, వాళ్ళందర్తో కలిసిపోవడానికి చాలా రోజులు పట్టింది. ఇంటిమీద బెంగెట్టుకున్నప్పడల్లా - ఈ హాస్టల్లోనే వుండి బి.ఏ పాసైన మా అక్కయ్య కె. విజయలక్ష్మిని తలచుకునేదాన్ని.

ఇంటికి వెళ్ళినప్పడు... నాకు ధైర్యాన్ని నూరిపోస్తూ 'మేము హాస్టల్లో వున్నప్పడు ఎంతబాగా ఎంజాయ్చేసే వాళ్ళమో తెలుసా ? మాకు ఇల్లే గుర్తుకు రానంతగా అమృతలత మమ్మల్ని నవ్వించేది.' అంటూ తాము ఎలా ఎంజాయ్ చేసేవాళ్లో కథలు కథలుగా చెప్పేది.

ఎంజాయ్ చేసేవాళ్లో కథలు కథలుగా చెప్పేది. ఆ తర్వాత - మేము కూడా ఒకర్తోనొకరం అలా కలిసిపోయి (కమేణా ఇంటిమీద బెంగను పోగొట్టు కున్నాము. బీఎస్సీ పాసయ్యాక - నేను ఎమ్మే, బీఎడ్ కూడా పూర్తి చేశాను.

ఒకవేళ నిజామాబాద్లో విమెన్స్ కాలేజీయే లేకపోతే నాకిష్టమైన బీయెస్సీ నేను చదువగలిగేదాన్ని కాదు. ఆ రోజుల్లోనే ఎన్నో వసతులతో కూడిన కాలేజీ నెల కొల్పిన యాజమాన్యం వారికి నా కృతజ్ఞతలు.

సుజాత సోమ, యం.ఏ బి.ఎడ్.

W/o లక్ష్మణ్ సోమ, సూర్య కిరణ్ అపార్ట్మ్ంట్, గగన్ మహల్కాలనీ,దోమల్గూడ, హైదరాబాదు,

ఫ్లోన్: 040-4027666566

బ్యాచ్ : 1982-85

నా చిన్ననాటి జ్ఞాపకాలు

జి. సుజాత

మేము నిజామాబాద్ పట్టణంలో నాందేవ్వాడలో వుండే వాళ్ళం. రావూజీసంఘం హైస్కూల్లో పదో తరగతి చదువుకుని, ఇంటర్ మీడియట్లో విమెన్స్ కాలేజీలో చేరాను.

మొదట్లో కాలేజీకి భయంగా వెళ్ళేదాన్ని. కానీ స్నేహితుల పరిచయం ఉపాధ్యాయుల (పోత్సాహంతో ఎంతో ఆనందంగా గడిచింది. మా బ్యాచ్లలో ఎక్కువగా ముస్లిం అమ్మాయిలు పుండేవాళ్ళు. వాళ్ళంతా బురఖాలో వస్తోంటే నేను లంగా ఓణి వేసుకొని వెళ్ళేదాన్ని. ఆ లంగా వోణీల్లో నేను విజయశాంతిలా పున్నానని అందరూ నన్ను పొగడ్తూంటే చాలా సంతోషంగా పుండేది. క్లాస్రోరూముల్లో మా లెక్చరర్స్ పున్నప్పడు మేము చేసిన అల్లరి అంతా ఇంతాకాదు. మధ్యాహ్న సమయంలో అందరం కలిసి భోంచేసేవాళ్ళం. ఒకరికొకరం తినిపించుకునేవాళ్ళం. నాకు సమాజంపై ఒక అవగాహన ఏర్పడింది అక్కడే.

నేను కాలేజీకి వెళ్ళేటప్పడు కొందరు రిక్షాతొక్కుతూ,

గుడి దగ్గర అడుక్కుంటూ, పేపర్లు ఏరుకుంటూ జీవనం సాగించే వాళ్ళు కనిపించేవాళ్ళు. వారిని చూసి నా మనసులో ఏదో తెలియని బాధ కదలాడేది. అలాంటి వారికి ఏ సహాయమూ చేయలేకపోతున్నానే ఆవేదన నాలో ఎప్పుడూ వుండేది. అలాంటి వారికోసం ఏదైనా చేయాలనే తపన వుండేది. ఆ ఆలోచనల నుంచి పుట్టిందే 'సోనా సొసైటీ' సంస్థ.

ఈ సంస్థ ద్వారా నిరుపేద యువతులకు కుట్టమిషన్, బ్యుటీషియన్, అల్లికలు, చిత్రలేఖనం, జ్యూట్బ్యాగ్ పై శిక్షణ, ఉపాధి అవకా శాలను కల్పిస్తున్నాను. అనాధలకూ, దివ్యాంగులకూ తోచిన సహాయం చేస్తున్నాను. సెంట్రల్ గవర్నమెంట్ నుండి ఎఫ్సీసీ (ఫ్యామిలీ కౌన్సిలింగ్ సెంటర్) ద్వారా భార్యాభర్తల మధ్య తగా దాలకు పరిష్కారం చూపెడుతు న్నాను.

'మేడం! నేను ఈ రోజు ఇలా వున్నానంటే మీరే కారణం' అని ఎవరైనా చెప్పినప్పడు - నాలో కలిగే ఆనందం అంతాఇంతా కాదు. ఎదుటివారికి సహాయం చేయడంలో వున్న ఆనందం మరి ఎందులోనూ వుండదని నా భావన.

నా చిన్ననాటి జ్ఞావకాలను మరోసారి గుర్తుచేసుకోవడానికి అవకాశాన్నిచ్చిన శ్రీ యం. నారా యణరెడ్డిగారికి ధన్యవాదాలు.

జి. సుజాత, అధ్యక్షులు, సోనా సౌసైటీ, సెల్: 8885017417

*ນ*າ ູລົ : 1987-88

రిసార్ట్ లో చదివినట్లుగా... ఆహ్లాదంగా...

ವಿಗ್ಲ ರಾಣಿ

నేను ఈ విమెన్స్ కళాశాలలో ఐదు సంవత్సరాల పాటు చదివాను. తెలంగాణలో మొదటి విమెన్స్ కాలేజీ అని చెప్పడానికి గర్వంగా వుంది. ఈ సంవత్సరం యాభై సంవత్సరాలు పూర్తయినందున 'గోల్డెన్ జూబ్లీ' జరుపుకుం టున్నందుకు చాలా సంతోషంగా వుంది.

విమెన్స్ కాలేజీ నాకు ఎంతో అందమైన అను భూతిని ఇచ్చింది. పచ్చనిచెట్లూ, గులాబీమొక్కలతో ఎంతో ఆహ్లాదంగా, విశాలంగా వుండే మా కాలేజీని చూస్తే నాకేదో రిసార్ట్లో చదివినట్లుగా అనిపిస్తుంది. ఇలాంటి విశాలమైన కళాశాల ఎక్కడా కన్పించదు. విద్య అనేది ఒక వ్యాపారంగా మారిపోయిన ఈ రోజుల్లో... ఎలాంటి ప్లేగ్రౌండ్ లేకుండా ఒక చిన్న బిల్డింగ్లో విద్యార్థినులను కూర్చోబెట్టి చదువుచెప్తు న్నారు. అది తలుచుకున్నప్పడు మా పిల్లలకంటే నేను ఎంతో మంచి కాలేజీలో చదివానని అనిపిస్తుంది.

నేను ఈ కళాశాలలో బి.యస్సీ సైన్స్ చదివాను. మాతో టీచర్స్ చాలా స్నేహంగా వుండేవారు. ట్రిన్సిపాల్ మీరా మేడమ్, విజయలక్ష్మి మేడమ్, కౌసర్జరీన్ మేడం, శాంతికుమారి మేడమ్, రమామేడం, సాదియా బేగం మేడం, సత్య నారాయణసార్, సులోచనామేడమ్ మాతో చాలా స్నేహంగా వుండేవారు. ఈ వయస్సులో కూడా పెద్దలు శ్రీ నారాయణరెడ్డిగారు తాను ముందుండి ఈ కళాశాలను నడిపించడం అభినంద నీయం.

విదియాల రాణి, B.Sc.,(BZC) Flat NO. 1601, Tower-6LH.,LANCO Hills, Manikonda, Hyderabad - 500089

(బ్యాచ్ : 1993-98

ప్రకృతి ఒడిలో...

ఎస్. గాయత్రి

ప్రకృతి ఒడిలాంటి ఈ కాలేజీలో బీకాం వరకు చదివి, ఆ ఒడిలోనే గత ఎనిమిది సంవత్సరాలుగా కంప్యూటర్ ఆపరేటర్గా పని చేయడం నా అదృష్టంగా భావిస్తున్నాను.

నేను నాక్కు సంబంధించిన విషయాలన్నీ టైప్ చేయడం, నాక్ పీర్ టీమ్ కాలేజికి విచ్చేసిన సమయం లో వారు అడిగిన వివరాలు సమర్పించడం, నేను పని చేస్తోన్న కాలంలో కాలేజికి నాక్ 'బి' గ్రేడింగ్ రావటం నా జీవితంలో మరచిపోలేని ఘట్టం. నాక్ పని అనుభవంతో మా కాలేజిలో జరిగిన విజిలెన్స్ తనిఖీ కూడా మాకు సులభ తరం అయింది.

ఈ కళాశాలలో అధ్యాపకులు ఎంతో చక్కగా పాఠా లను బోధిస్తారు. ఈ కళాశాల గ్రంథాలయంతో నాకు మంచి అనుబంధం ఉంది. ప్రతీ రోజు గ్రంథాలయానికి వెళ్ళి పాఠ్యాంశాలకు సంబంధించిన పుస్తకాలనూ, దిన పత్రికలనూ చదువుతాను. ఈ గ్రంథాలయంలో జీకే పుస్తకాలూ, రకరకాల మ్యాగజైనులూ ఉన్నాయి.

ఈ కాలేజీ విద్యార్థిగా ఎన్.ఎస్.ఎస్. క్యాంపులో పాల్గొనడం, ఆ క్యాంపుల్లో పచ్చదనం, పరిశుభత, ఆరోగ్య క్యాంపులనూ, వెల్ బేబిషోలనూ, భూసార పరీక్షలనూ నిర్వహించడం జరిగింది.

డిగ్రీ చివరి సంవత్సరంలో ఎయిడ్స్ డే రోజు ఎయిడ్స్ వ్యాధికి గల కారణాలపై లఘునాటికలను ప్రదర్శించి, అందరి మన్ననులనూ పొందాం, ఆ నాటికకి సంబంధించిన ఫోటో - 'సాహితి' అనే మ్యాగజైన్లో ప్రచురింపబడింది.

ఎక్స్ కర్షన్లో భాగంగా - మమ్మల్ని ఓసారి హైదరా బాదులో మాకు రామోజీఫిల్మ్ సిటీ, గోల్కొండ కోట, బిర్లా మందిర్, చేనేత పరిశ్రమకు సంబంధించిన ఎగ్జిబిషన్ని చూపించారు.

మాకు బోధించిన అధ్యాపకులలో కలిసి నేను కంప్యూ టర్ ఆపరేటర్గా పని చేయ గలగడం అదృష్టంగా భావిస్తు న్నాను.

ఎస్. గాయత్రి బీకాం (కంప్యూటర్స్)

ఇ.నం.6-18-359, ఆదర్శ్నగర్, నిజామాబాదు.

ນາຽນ໌: 2002-05

I AM PROUD OF MY COLLEGE

K. KAMALA REDDY

I, Smt. K. Kamala Reddy, aged 67 years feel very honoured and privileged on this momentous occasion of the Golden Jubilee Celebrations of my college.

I am proud to inform you all that I was one among the privileged 69 students of the first batch of PUC from Women's College, Nizamabad in the year 1965.

On this important occasion I really miss late Dr. Bharathi Rani, Ex-Municipal Chairman of Nizamabad who was my classmate and belonged to the 1st batch of PUC from Women's College.

I am also thankful to Women's College and especially to Shri. M. Narayan Reddy garu for

giving me an award on International Women's Day (8-3-2013) in recognition of bravely and successfully battling with cancer for the past 12 years. I am a Cancer Survivor today.

I am also very happy to be alive and witness the completion of Golden Jubilee of Women's College. Coming from a small village in Nizamabad district, I wouldn't have dreamt of studying in a college but for the establishment of Women's College way back in 1965. I was also a member of NCC (National Cadet Corps) introduced for women for the first time in our college.

Before I conclude, I once again congratulate Women's College and its promoters for their immense efforts in providing opportunities to a large number of underprivileged girls of Nizamabad in the field of quality education.

K. Kamala Reddy

H.No.5-6-501/69

Dwarakanagar, Nizamabad - 503 001

Cell: 9849038978

1st Batch - PUC, 1965

Ms. Louise.Y 1st batch student, Ms. K. Kamala Reddy, Ms. D.P. Shanthi Kumari, Principal

Ms. K. Kamala Reddy, 1st batch student of Women's College has been suffering from breast cancer from many years. She has shown great will power to face her serious illness.

Good wishes from the Staff, Alumnae and Students for speedy recovery.

OUR COLLEGE

SUGUNA ANASUYA

- W Words of a man's mouth are deep waters, the formation of wisdom is a bubbling brook. Proverbs 18:4
- Open your mouth for the mute, for the rights of all who are destitute. Proverbs 31:8
- M My inmost being will exult, when your lips speak what is right. Proverbs 23:16
- E Even the darkness is not dark to you the night is bright as the day. Psalms 139:12
- N No wisdom, no understanding, no counsel can avoid against God. Proverbs 21:30
- So you will walk in the way of the good, and keep to the paths of the righteous. Proverbs 2:20
- C Commit your works unto the Lord, and your thoughts shall be established. Proverbs 16:3
- Oh give thanks to the Lord for he is good, for His steadfast love endures forever. Psalm 118:1
- L Let the favor of the Lord our God be upon us, and establish the work of our hands. Psalm 90:17
- L Let the wise hear and increase in learning, and the one who understands obtains guidance. Proverbs 1:5
- E Even though I walk through the valley of the shadow of death, I will fear no evil for you are with your rod and your staff will comfort me. Psalms 23:4
- G Grand children are the crown of aged, and the glory of the children is their fathers. Proverbs 17:6
- E Enter his gates with thanksgiving and his courts with praise. Give thanks to Him bless His name. Psalms 100:4

- Nor do people light a lamp and put it under the basket, but on a stand and it gives light to all in the house. Matthew 5:15
- Iron sharps iron and one man sharpens another. Proverbs 27:17
- Z Zion hears and is glad, and the daughters of Judah rejoice because of your judgments O Lord. Psalms 97:8
- A wise son makes a glad father; but a foolish man despises his mother.
   Proverbs 15:20
- M May seek the favor of a generous man and everyone is friend to a man who give gifts. Proverbs 15:20
- A glad heart makes a cheerful face, but by sorrow of heart the spirit crushes.
   Proverbs 15:13
- By insolence comes nothing but strife, but with those who take advice is wisdom. Proverbs 13:10
- A truthful witness saves lives, but one who breathes out lives is deceitful.
   Proverbs 14:25
- D Direction will watch over you, understanding will guard you. Proverbs 2:11

SUGUNA ANASUYA, M.A (Economics)

Rtd. Director, Women & Child Welfare H.No. 10-3-139/G2, Teachers' Colony, West Maredpally, Secunderabad - 26

Batch: 1967-72)

BEAUTY OF LIFE- COLLEGE LIFE

SUBBALAKSHMI. K

College life is that part of your life which you re-live in your memories till you breathe. It is also the place where you live your life to the fullest.

I studied in Women's College, Nizamabad and completed my B.Sc. degree here. Those were golden days of my life.

My first day at college was very exciting. New atmosphere, new lecturers, new students everything new. I was thrilled seeing the beautiful campus with big trees all around, spacious classrooms, science labs, library and especially the well maintained rose garden. I felt as though they were all there to welcome me.

Here I have to mention about the speciality of my batch. My batch was well known as an experimental batch. All sorts of educational reforms began with us. Mine was the first SSC batch. We were the first ones to write Board exams in class tenth. (Earlier it was HSC with eleven years of schooling) Mine was the first Intermediate batch with 10+2+3 system.(Earlier it was PUC11+1+3) To your surprise the two year Intermediate course was completed in one year to compensate the one year that we lost during the first Telangana agitation which took place in 1969. Hence we were the first ones to complete the two year Intermediate course in one year.

You will not believe if I say that I escaped

ragging at my college. Our Intermediate classes started in summer holidays to compensate the year that we lost. All our seniors left on vacation and only we were attending the classes. So there were no one to rag. Having said so, I was not so lucky at the hostel though, however I must confess it was great fun and helped me become close and very good friends with my seniors.

As you can imagine, my first year in the college was really very hectic. I had to work hard and concentrate more to cope up with the new syllabus. Lecturers too had tough time to complete the syllabus in the stipulated period. With all my efforts and hard work and with the guidance of my lecturers, I could successfully complete the Intermediate course without any loss of academic year.

Then came the second year, the most special year of my college life. I joined in first year degree. Things were favourable. I became more confident. Lecturers were friendly and helpful. Classmates very good, seniors supportive and friends awesome. We shifted to the new hostel building and that became my second home. Here I have enjoyed my life to the fullest with my best friends for the next three years.

When I was in second year degree, House system was introduced in our college. Students were given the opportunity to name the four Houses. I selected the names of four flowers starting with ABCD. Asters ,Blue bells , Chrysanthemums and Daffodils and these names were finalised for the Houses.

I was selected as House Captain of Asters House. With good understanding among the House members and effective team spirit my House stood first in all Sports and Games and we won the Championship Trophy, which was first of its kind in our college. As House Captain I got the privilege of taking the Trophy

on Sports Day.

Time passed quickly and I came to final year Degree. I was nominated as my Class Representative. This year was very tough. In those days we had to write all three years subjects in final year. So all activities were reduced and instead I had to be more concerned of my studies, preparing for exams with combined studies and night outs. Finally I could come out with flying colours.

How can I forget the Sober white colour College Uniform! Interesting Botanical tours and field trips! Dreadful dissections! Experiments with chemicals! Wonderful NCC camps! Meeting people from different states and adding fascinating friends to the list! Thrilling rifle shootings in the camps! Awesome programmes on Cultural Day and Hostel Day!

Our college motto 'Lighted to Lighten' beautifully depicted on the stage! Participating in Ruthuvulu (seasons) the classical dance, Gangibenga the folk dance on Cultural Day! Marchpast on Sports Day!Excursions! Competitions! Food and

Preservation classes! Inspiring lectures by eminent Personalities! And what not.......I cherished every moment here.

It was a great experience being here for four years. I feel privileged to be a student of this prestigious institution. I met many great people. I have learnt a lot, in terms of organising, problem handling, communication skills, public speaking and so on .... People come and go, we laugh and cry, some moments are very pleasant! some disturbing! That is the Beauty of Life and That is College Life.

Don't miss it and don't ruin it either. Just Live it.

Subbalakshmi.K, M.A.,B.Ed. Retired teacher,

The Hyderabad Public School, Ramanthapur, Hyderabad.

Address:1-1-419/F/13, Swagruha Apartments, Gandhi Nagar, Hyderabad -80.

Cell: 9177779959

Batch: 1970-74

Food & Preservation Classes held in Sep-1973

కాలేజీ డే కోసం 'ఈవ్టీజింగ్' నాటికరాసి, దానికి దర్శకత్వం వహించడమేగాక - అందులో 'హీరో-కమ్ - విలన్' పాత్రని పోషించిన అమృతలత… ఓ జానపద నృత్యాన్ని ప్రదర్శించిన నేనూ -కారిడార్లో ఒకరికొకరం ఎదురైన సందర్భంలో… తీసుకున్న ఫోటో.

MY COLLEGE LIFE

LALITHA JOSHI REDDY

"Education is the most powerful weapon which you can use to change the world."

----Nelson Mandela

Growing up in a small town, I was fortunate to have parents who approved, enabled and motivated me to pursue my dreams of a higher education. The first step to achieve this dream was to join in a college, which would help build a strong base for the career ahead of me.

Joining Women's college at Nizamabad was both a professional and personal choice. Personal, as my father was extensively involved in building the college and also establishing the Botanical gardens in the college. Professional, because the knowledge gained would help to build a foundation for a great career.

I attended college from 1970 to 1975 and got my degree in Biology. Whenever I think of my life in college it brings a warm smile on my face. It was an enriching experience resulting in wonderful memories.

I can picture myself walking to college wearing white saree (uniform at that time) running to classrooms and sitting in the front row and listening intently to wonderful lectures. One of my fondest memories was sharing lunch with friends under the Tamarind trees while looking at beautiful Rose garden.

Our college strongly believed in

comprehensive education. Other than the classes we would also participate in NCC and various cultural activities. As an elected leader of the student union, I was closely involved in organizing these activities. The leadership and organization skills I acquired helped me manage a team of around 75 people later in my career.

I used to and will always cherish the friends, I made while in the college. I have learnt something from each one of them and will treasure these friendships for life.

This five year foundation later helped me complete my Masters in English Literature. It gave me the confidence to build a career after moving to United States of America.

I started my career in the chemical industry and later transitioned to the Bio-tech industry. I currently work in a company that develops and manufactures products that help researchers learn more about cancer, cardio vascular diseases, Diabetes, Alzheimer's, Parkinson's, Autism and other ailments.

When I started this article, I realized that my time in Women's college helped me immensely in tackling the challenges I faced in my career. The degree in Biology helped me build a career in the Bio-tech industry. The cultural activities helped me build my communication skills needed to further build a career, so that I could lead a all-rounded successful life.

In conclusion, I would like to thank Mr. M. Narayana Reddy who had the vision to build a college for women at Nizamabad. He was instrumental in establishing the institution, which helped me be the person I am today. I know that his vision will continue to help many other women, who like me have dreams to be successful and achieve their goals in life.

Batch: 1970-75

MY BEAUTIFUL MEMORIES

JHANSI

Education, experience and memories are three things that no one can take away from us.

I have so many beautiful memories about our college, lecturers and friends. Many of my friends have become very successful in life and have become Doctors, Engineers, Academicians etc.,

Well, I am a home maker, nothing makes us work so well at our best and highest as when all responsibility is thrown upon us.

I believe we only get what we deserve and what best fits us. I am proud to be what I am today. All thanks to my dear lecturers who have shaped my personality so well.

Here I want to share a story which touched my heart.

The Old Violin
The auction room was crowded,
People were pushing to see;
An Old Violin - covered with dust,
Was going for Dollars - Three.
Gently wiping the surface
And tightening up the strings,
A man played a melody pure and sweet;
As sweet as an Angel sings.
From Three Dollars the price went higher,
Three Thousand the final bid.

There were people who cheered and were happy,

But there were those who cried and said:
"What changed the worth of this old Violin?
We do not understand."

The answer to the mystery is:

It was the Touch of the Master's Hand

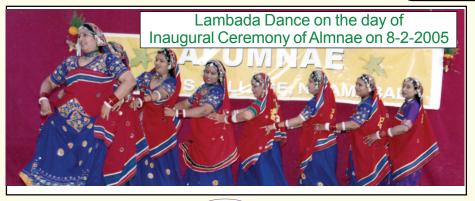
- Handbook of Healing

We owe so much to our lecturers and the college that made us what we are today.

Let us keep ourselves open and aware so that the hand of the Master may touch us-Change us make us worthy to work in the true spirit of service.

JHANSI, M.A (Ling.)
Flat No. 2, 19-14, Abhilash Enclave,
CBM Compound, Vizag.

Batch: 1971-73

MEMORIES THAT I CHERISH

G. Kusumalatha Reddy

Secretary, Alumnae

Born into an agricultural family my parents had no choice but send us all children to a boarding school in Secunderabad.

I was there from KG to tenth class. My parents moved to Nizamabad in 1974, this gave an oppurtunity to us live with our parents and continue our education at Women's College, Nizamabad.

I have a vivid memory of my first day at college, the first thing that caught my attention at the gate entrance was "ENTER TO LEARN" and on the other side "DEPART TO SERVE" which got registered and is still there on my mind.

Inside the campus all students in white uniform were moving like angels in fairyland.

The campus was huge with a lot of shade trees, a botanical garden and a lovely rose garden.

The environment was pleasant and we spent most of our free time under the cool shade of trees.

My elder sister Pushpa, younger Bhagya, cousins Sushma, Nalini and Sheela (Nalini and Sheela, daughters of Mr. M. Narayan Reddy, Secretary, Women's College) would all come together to college everyday.

We had every facility - well equipped labs, library and play grounds. I would be to the library everyday during lunch break to read the journals that were not available outside.

We had good lecturers who were friendly and always ready to guide us.

We had all the co-curricular activities like cultural, literary, sports and games in which we participated with the

encouragement of our lecturers.

I joined the National Service Scheme where we would take up social service activities. We had camps at villages where all the volunteers of NSS would attend and took up laying of roads, educating women and enlightening them on their rights and to uphold their self respect and lead a good life.

An orphanage was adopted by the NSS where the inmates would get guidance and coaching in their school lessons.

This is where I learnt to organise social service programmes and developed team work and to co-ordinate with my college mates.

I studied in this college for four years from 1974 to 1978 (Inter II year and B.Sc I-III Year).

The college was small in strength (about 300 students) but big in all fields. There was no dearth for any thing. We had the best of everything.

"God could not be every where, so he made Mothers'." And these mothers had to be educated to bring up their families and become the pillars of the society. And so has come up the Women's College of Nizamabad.

This college is a gift to all the young women of Nizamabad who have achieved goals in various fields. It is commendable that the founder of this college Mr. M. Narayan Reddy thought of starting this college in his early thirties. He inspired some of the citizens of Nizamabad to join him in this endeavour. It was a great success. The college made a long journey of 50 years sending out hundreds of educated women year after year.

It is a joyous occasion for our alumnae to see the golden jubilee celebrations of our college.

I wish the college would continue its journey for many more years.

May god bless all those people associated with Women's College

Wishing a happy golden jubilee.

G. Kusumalatha Reddy, B.Sc.

Promoter: Apoorva School, Khaleelwadi, Nizamabad

(Batch: 1974,75-78)

REFLECTIONS

Dr. Sushma Reddy
(Alumna)
Director of Population Health &
Endocrinologist, Lake Huron Medical
Center, Port Huron, MI
President, Diabetes Solutions
International

It was 1975 when I joined in BiPC at Women's College. I am thankful that the Women's Education Society had established the college in 1965 as I could complete Intermediate living at home in Nizamabad. It was certainly a different time and a different era. On our first day, all the students were in white - white saris, white bellbottoms, white churidhars, white langas and white skirts. This was soon to change as our batch protested (went on strike in the first month) and we were allowed to wear regular clothes! MPC course was not offered, which was probably a good thing as I might have ended up as an engineer rather than an endocrinologist. I am very pleased at the variety of courses now offered as well as the development of the "Women Empowerment Cell" and the inclusion of the "National Service Scheme".

I congratulate each one of you on joining the college and commend your efforts in pursuing higher education. 'knowledge is power'. It is the one thing that no one can take away from you. Goddess Saraswati always stays with you! Try to learn something new every day from your life, as education is definitely the key to fulfill your dreams and aspirations. Pickup a subject that you are deeply interested in and passionate about and turn this into a professional career that gives you independence and empowerment. Come what may in the future, your knowledge and education will stay with you through every phase of your life and help you rebuild even in the face of adversity.

As an endocrinologist, I see patients with diabetes, thyroid disorders and osteoporosis. Type 2 diabetes is at a pandemic level in India and is totally preventable. If you have a family history of diabetes and are overweight, then walking 30 minutes five days a week and losing 7% of your body weight will reduce the risk of developing diabetes by 58%! Regular exercise reduces the risk of cardiovascular disease, breast cancer and colon cancer. And walking outside in the garden i.e. around nature has been shown to reduce stress levels and depression. Make sure that you are getting 1200 mg of calcium in your diet, which is a glass of milk and having yogurt twice a day, and 2000 IU of vitamin D to strengthen your bones and prevent future spine and hip fractures due to osteoporosis. Do include fruits and vegetable in your diet. And, if you are tired, run down, cold, sleepy and gaining weight, ask your doctor to run a blood test for hypothyroidism.

I have been blessed with a loving family and good friends that have supported me through the ups and downs of life. As women,

we are faced with unique challenges as we go through life with juggling family, friends and career. Surround yourself with individuals that will support and nurture you throughout this journey. Prioritize and balance your life at every step and you will find happiness. I would like each one of you to do well on the thought of community service and things you may have already done. The joy and pleasure one derives from helping others is immense. As Margaret Mead once said "Never doubt that a small group of thoughtful, committed people can change the world. Indeed, it is the only thing that ever has." So, do your part to make your community a better place to live in.

I have fond memories of my time at Women's College, received a good

education and even learned to play table tennis! In closing, I would like each one of you to reflect on this poem by an unknown poet

I SHALL NOT PASS THIS WAY AGAIN

Through this toilsome world, alas!
Once and only once I pass;
If a kindness I may show
If a good deed I may do
To a suffering fellow man,
Let me do it while I can.

No delay, for it is plain
I shall not pass this way again

I wish each one of you Good Luck and "God Bless".

Batch: 1975-77

ఇందూరు అపురూప అవార్డ్ -2014 - పురస్కార గ్రహీతలు

నెల్లుట్ల రమాదేవి (వాఖ్యాత, 'అభినందన' సంపాదకులు), పి. జయలక్ష్మి (నాట్యం), వి. శాంతి ప్రబోధ (నవలారచన), అబుల్ హసన్ (సంఘసేవ), బైస దేవదాసు (జర్నలిజం), యం. నారాయణరెడ్డి (మహిళాభుద్యం), డా.అమృతలత (పురస్కార ప్రదాత), రావు బాలసరస్వతీదేవి (ముఖ్యఅతిథి), అంపశయ్య నవీన్ (విశిష్ఠ అతిథి), ఎనిశెట్టి శంకర్ ('అభినందన' సంపాదకులు), ఏ.సూర్యప్రకాశ్ (కవిత్వం), శ్రీపాద కుమారశర్మ (నాటకరంగం), తుర్లపాటి లక్ష్మి (కథారచన), టేక్మల్ విజయలక్ష్మి (గానం), కళాలలిత (వాఖ్యానం), కిరణ్బాల ('అభినందన' సంపాదకులు)

MY JOURNEY

Bhagya Reddy Annam

Congratulations on the Golden Jubilee celebrations of Women's College, Nizamabad.

I am one of the privileged women to attend the only Women's College in Nizamabad. It gave us women an opportunity to live at home and attend college in our own home town. The women in this town were fortunate to do so because of the vision of a few people.

"It is impossible to think about the welfare of the world unless the condition of women is improved. It is impossible for a bird to fly on only one wing". - Swami Vivekananda.

It was a time when in spite of our Country's independence and having equal rights, women were still mainly homemakers because people were still not comfortable with co-education. At a time like this having

a separate college for women in Nizamabad gave us an opportunity not only to contribute to our families financially but let us be equal partners with household responsibilities.

My advice to all girls is to pursue a career of one's interest. Education is one of the few "Silver bullets" that contributes to meaningful improvement in all areas of our lives and Women's College of Nizamabad was the silver bullet and our stepping stone.

My education path:

1977 - 1980: Bachelor of Arts - Sarojini Naidu Vanitha Maha Vidyalaya, Hyderabad, India.

1980 - 1982: Master of Arts in Sociology - University of Hyderabad, Hyderabad, India.

1987 - 1989: Master in Education - University of Georgia, Georgia, USA.

1994 - 1997: Associate degree in Nursing, Houston, Texas USA.

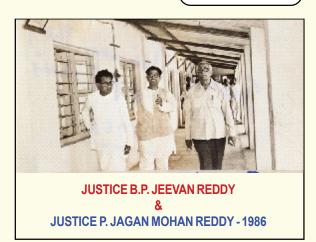
I pursued my education in different areas of interest, but finally chose Nursing as my career. This gives me the greatest satisfaction, and I hope all of you will pursue in a field of your interest too!

Wishing you the very best in your future endeavors!

Batch: 1975-77

Gyanpeeth Awardee Dr.C. NARAYAN REDDY, V.C. Open University - 1986

A BOON TO WOMEN FOLK

T. Vasantha

The day I joined Women's College still lingers in my mind. I passed out my SSC from Madhu Malancha, Shakarnagar in 1976.

I felt lost in the new premises for few days... new atmosphere, new Lecturers, new classmates, new uniform away from parents.

But within a short time everything seemed pleasant and alluring. I was a hostelite I studied from 1976-81 and stayed in the hostel for 5years.

We used to play, sing and dance in the hostel before study hours and also after study hours till mid-night. We never forget Late. Rajaiah, the hostel cook, for his care and concern for hostel students. The amenities provided in the hostel were tremendous and economical, especially the charges were

within the reach of all people.

I still remember every nook and corner of the place, especially Library, Rosary, Canteen. During Sundays we used to spend our time playing silly games in the College bus. We several times irritated the watchman, pretending as if we were stealing roses from rose garden.

We were imparted education by highly qualified, decent and friendly lecturers. Coming to the extracurricular activities, they were splendid, whether in the field of games and sports or in cultural activities. We celebrated sports day, college day, hostel day and participated in NSS and NCC.

I was unanimously elected as cultural secretary of the college committee. I was selected for the National Parade at Delhi but due to my homesickness I didn't participate.

I can proudly say that our college is a golden boon to all the students who hail from rural areas.

My heartfelt thanks and regards to the founders of the college.

T. Vasantha, M.A.,M.Ed.,M.Phil. Principal, Vijay High School, Nizamabad. Cell: 9848868064

Batch: 1976-81

Felicitation to Habeebunnisa, the 1st student admitted in the college

IT'S A PLATFORM

Swaroopa Reddy

In the past the parents of young girls used to send their girls to co-educational colleges due to obvious concerns. Women's College was a boon to the girls of Nizamabad who wanted to persue education.

Nizamabad Women's College was the stepping stone which provided the opportunity and the platform for spreading education among girls.

The college had facilities for the all round development of the students. We had brilliant lecturers and excellent labs. The college had large grounds and the college encouraged its students to actively participate in sports, NCC and fine arts. Thanks to these facilities.

I was an under officer in NCC and was also selected for RD parade (Republic Day Parade) which was held at Delhi, but I could not attend the same due to unavailable circumstances.

I am indebted to late Mrs. Meea Madam who in addition to being a brilliant lecturer was also an excellent NCC instructor.

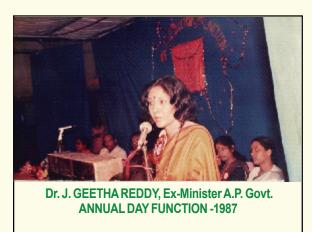
And I also represented Nizamabad district women's volleyball team and cricket team. The irony is even while I was in my 10th standard I played for the Women's College Volleyball team.

In this regard we would be failing in our duty if we fail to thank Mr. Ramana garu, the then District Collector of Nizamabad, late Sri M. Ganga Reddy garu, and Sri. M. Narayan Reddy garu the founder President and all the others who made the Women's College a reality.

I am thankful to the institution for grooming me into a confident person. I am proud to be the alumna of such a great institution.

Batch: 1977-79

THE BEAUTIFUL CAMPUS

M. Rama Rajendar Reddy

The first thing which comes to my mind when I think about my college days at Women's College, Nizamabad, I immediately recollect the sprawling campus with abundant greenery all around. The college boasted of one of the best rose gardens in Nizamabad.

The college was the proper platform for all round activity. We were encouraged in sports,

academics and other activities like NCC and cultural activities.

The teaching staff had some lecturers of repute like Meera madam, Aruna madam, Sujani madam, Dorthy madam and many more.

I got to participate in an educational tour of south India. Travel to distant places was not common then and all the girls on the tour had a really exhilarating tour which was fun, educational and memorable even today.

Even now I always feel pride in being the alumna of such a great institution.

It was no doubt the most happening institution till around a decade back. Hope this momentous occasion rejuvenates the institution and puts it on a path of resurrection to its past glory.

Batch: 1981-86

IT'S A HOME FOR PRACTICAL KNOWLEDGE

P. Latha

I have joined the intermediate Bi.P.C group in Women's College, Nizamabad, immediately after passing the S.S.C examination from Andhra Pradesh Residential School (Girls) Pochampad in the year 1989. In fact.

I have applied only in two colleges for intermediate admission, namely, Government Junior College (Girls), Nizamabad and Women's College, Nizamabad. Although, I got admission in both the colleges, but I have choosen to join in Women's College due to its great reputation about imparting students in Theory and Practical knowledge in equal proportions.

During, my study at the Women's College from 1989 to 1991, apart from Study, I along with my student friends enjoyed the Rose Garden, Plantation and Greenery very much. It's a lovely place to study and enjoy. We the students at that time were very much annoyed.

after comparing with other Colleges, where only few practical knowledge were taught to them in the laboratory; whereas, in Women's College, great emphasis was given to imparting practical knowledge. Therefore, most of our valuable times were spent in the laboratory, learning by doing practicals. But, I feel those practical knowledge we had been taught in the laboratory at Women's College is very much useful to me today, in my profession as a Lecturer in Botany.

In, Women's College, we were given freedom to express our ideas and our lecturers were role models to me. The Women's College inculcated leadership qualities and inspired me. The inspiration and leadership qualities, I had been exposed in Women's College is now helping me in leading "Women Empowerment Cell" and "Haritha Haram Coordinator" in my college at GDC, Armoor, Nizamabad district successfully.

I cherish those moments even today.

P.Latha, M.Sc,B.Ed.M.Phil,(Ph.D)
Head of the Department,
Department of Botany,
Govt.Degree College,Armoor
Cell.no 9440141339
Email ID:lathaperka@gmail.com

Batch:1989-1991

INDEX-3

★ Awarness Articles for Women		
1.	Awarness on Breast Cancer (Dr. J. Sridevi)	92-93
2.	In-vitro Fertilisation (Dr. Papolu Ramadevi)	94-95
3.	Women empowerment (Ms M. Pushpa Reddy)	96-97
4.	The Journey of my life (Ms. Shamantha Nalla)	98
5.	Role of Women in politics (Ms. G. Nalini Rao)	99
6.	ICDS in Telangana (Ms. T.V. Sujatha Kumari)	100
7.	Indian women (Ms. Neeraja Reddy)	101
*	General Articles	
1.	మద్యపానం మన కుటుంబాలకు శాపం (బి. అనుపమ)	102-103
2.	శ్రీ యం. నారాయణరెడ్డిగారు (కిరణ్బాల)	104-105
*	Legends	
3.	సావిత్రిబాయి పూలే	106
4.	రోశమ్మ	106
5.	ಜಯಲಶಿತ	107
*	Golden Jubilee Celebrations	3

AWARNESS ON BREAST CANCER

Dr. Sridevi Juvvadi, M.D. Specialist in Medical Oncology and Hematology, Texas, USA

Breast cancer is the most common cancer in women in India. It is the second leading cause of cancer deaths. According to data in 2012, around 145,000 new breast cancer cases are diagnosed every year. More than 70,000 people die of breast cancer every year in India.

There is rising incidence of breast cancer in India, especially in women younger than 45 years, due to urbanization, environmental and life-style changes like delayed marriage, fewer children, decreasing breast-feeding. Between 1982 and 2005 breast cancer incidence has grown from 10 in 100,000 to 23 in 100,000. More than 30% of the cases are seen in younger women in the age group 20-30. Around 61% of the diagnosed cases are in the women in age group 25-50 years.

The risk of breast cancer increases with age, family history, obesity and alcohol. There is two-fold increase in getting breast cancer if one first degree relative is affected and three-fold increase if two first degree relatives are affected. A patient with breast cancer has increased risk of breast recurrence in the same breast or opposite breast. Hormonal replacement in post menopausal women increases the risk of breast cancer. Increased

rates are seen in women with no children.

Around 5 to 10% of breast cancers are inherited. These patients are typically younger than 40 at diagnosis, tend to have involvement of both the breasts, increased risk of ovarian cancer and multiple family members with breast cancer. BRCA1 and BRCA2 are the most common genes involved. Recently many genes like PALB2, CHEK2, ATM, PTEN and TP53 are identified. Mutations in these genes increase the risk of breast cancer. We can do genetic testing for these families starting with the affected member and test relatives of the patient. Patients who carry these mutations can start mammograms, MRIs of the breast at an earlier age. Some of them undergo prophylactic mastectomy to prevent breast cancer.

Breast cancer can be present as a lump in your breast, breast pain, nipple discharge or retraction. It can also present as redness and infection in the breast or as a swelling in the armpit. When you notice one of these findings it needs prompt medical attention. Not every swelling in breast is malignant. There are many benign conditions like fibroadenoma that present as a lump. Typically your physician does a mammogram and a biopsy to diagnose more accurately.

In United States, deaths from breast cancer have been declining since 1989 due to increased awareness, screening mammograms and improved treatments. In India, more than 60% of the cases are diagnosed in stage three and four. It is seen more commonly in younger patients now than before. Breast cancer tends to be more aggressive in younger patients than older patients. The reason for late detection is lack of awareness of symptoms of breast cancer, lack of mammogram screening. Screening

with Mammograms can help in early detection of breast cancers. It is recommended to get Mammograms and breast exams once a year starting at age 40 and self examination of the breast once a month. An MRI of breast should be taken in younger patients with genetic mutations.

Once diagnosed, based on the stage treatment of breast cancer is given. It involves surgery, chemotherapy, radiation and hormonal treatment. In early stage breast cancer, treatment involves surgery with lymph node evaluation followed by radiation. Systemic treatment is based on stage, Estrogen, Progesterone receptors and HER2 neu status.

In advanced stages, primary modality of treatment is chemotherapy and endocrine therapy.

There has been advances in surgical techniques and radiation to cause less toxicity. We have new chemotherapy drugs,

monoclonal antibodies like Herceptin for Her2neu positive breast cancers. There are Estrogen blocking drugs like Tamoxifen and Aromatase inhibitors. There are new drugs to help with nausea and vomiting associated with chemotherapy.

Oncotype DX is a 21 gene assay and Mammaprint is 70 gene assay which helps us identify patients who would benefit from chemotherapy.

Breast cancer is a common cancer, increasingly seen in younger women now. Breast cancers are aggressive in younger patients. It is curable when diagnosed early. Women should do self breast exams regularly and seek medical attention promptly if any abnormality is noted. Screening mammograms should be started at the age 40. It should be started earlier in women with family history of breast cancer or if they carry genetic mutations.

అలమ్నీ ఇనాగరల్ సెలబ్రేషన్ సందర్భంగా పూర్వవిద్యార్థినుల లంబాడీ నృత్యం-8-2-2005 (టి. కవిత, గీత, లూయిస్.వై, నీరజారెడ్డి, వి. ప్రభాదేవి, వి. వసుంధరాదేవి, పి. సుజాత, టి. వసంత)

IN-VITRO FERTILISATION

Dr.Papolu Rama Devi
(Alumna)
Cheif Consultant & Managing Director
Dr.Rama's Institute For Fertility, Hyd

IN-VITRO FERTILISATION is a process by which an egg is fertilised with sperm outside the body in-vitro (in glass tube), which is why children resulting from this treatment are often referred to as "test tube babies". Nowadays this is being done in the specialized petridishes.

INDICATIONS: If fallopian tubes are irreparably damaged or blocked, IVF can overcome female infertility. It is also used in women with endometriosis, ovulatory dysfunction, IUI failures, immunological problems or unexplained infertility. IVF with ICSI can be done for male-factor infertility with low sperm count, poor motility or morphology or previous fertilisation failure in IVF.

STEPS:

Controlled Ovarian Hyper stimulation - Hormonal Injections are given to the women from D2 or D3 the start of period. The response is monitored by serial ultrasounds and further injections are given accordingly. Once the eggs reach the desired size (18mm), the final injection is given for egg maturation (egg-release injection). Egg Retrieval - Egg retrieval is done 34 - 36 hours after final oocyte maturation injection. It is a transvaginal technique where an ultrasound-guided needle pierces the vaginal wall to reach the ovary. The follicular fluid is aspirated and the embryologist identifies the oocytes

(eggs) in this fluid and keeps it in culture media in petridish which is put inside the incubator.

Sperm & Eggs Preparation - The motile and morphologically normal sperms can be obtained from the semen sample, prepared in the laboratory by Swim-up or density gradient technique and can be used for IVF. In cases with erectile dysfunction, anejaculation (who are not able to ejaculate semen), obstructive azoospermia, congenital absence of vas deferens or spinal cord injury or other medical problems, the sperms are extracted directly from the testes and can be used to fertilise the egg by technique of ICSI.

The sperms to be used for ICSI are centrifuged or washed by Double-density method. The eggs are stripped of the surrounding cells if patient is for ICSI. Coincubation - The eggs and sperms are placed together in a petridish to allow fertilisation to take place. In cases of ICSI, a single sperm is injected directly into the egg. The fertilised egg is passed to a cleavage medium and left for about 40-48 hours until the embryo divides into of 6-8 cells.

Embryo Culture - The duration for which the embryo can be cultured inside the incubator is until the cleavage stage (D3) or blastocyst stage (D5). Embryo culture till the blastocyst stage increases the live birth rate per embryo transfer, but confers a decreased number of embryos for freezing.

Embryo Selection - Laboratories have developed grading methods to judge eggs and embryo quality. The morphological scoring system is the standard strategy for the selection of embryos for transfer to optimise the pregnancy rate. The Time Lapse Microscopy (TLM) system for IVF has shown to improve pregnancy rates.

Embryo Transfer - The embryos judged to be the best are transferred to the patients uterus through a thin, plastic catheter.

Adjunctive Medication - Medication for

luteal phase support are given to increase the success rate of implantation and early embryogenesis, thereby complementing or supporting the function of the corpus luteum. The luteal support medications include Progesterone and Estrogens.

Success Rate - The pregnancy rate per cycle varies between 35-40% depending upon age of the woman. The success rate at our centre, Dr. Rama's Institute For Fertility where 600-700 cycles are done annually is between 45-50 % which is at par with other centres worldwide.

Frozen Embryo Transfer (FET) or IVF with Donor Eggs - Patient can be affined frozen embryo transfer if they have excess embryos in index cycle which were cryopreserved. Patients who do not produce their own oocytes due to premature ovarian failure or diminished ovarian reserve, can use eggs produced by a younger woman (DONOR OOCYTE) which is fertilised by patients or

husbands sperms. The endometrial lining is prepared by giving exogenous estrogens and progesterone and the embryo transfer is done on D18 or 19. The success rate at Dr.Rama's Institute For Fertility with FET or Donor oocyte is as high as 50-60%.

Surrogacy - Surrogacy or womb on rent is another method to assisted reproductive technologies when another woman can carry child of a couple as due to certain reasons the woman is unfit to carry her own pregnancy.

Dr.Papolu RamaDevi

6-3-788/33, Opp. Chandana Brothers, Ameerpet, Hyderabad www.fertilityindia.com ramafertility @gmail.com ramafertility@yahoo.com

Cell: 9989223330, 9848037480

Batch: 1969-70

Audience at the time of Inaugural Ceremony of Alumnae on 8-2-2005

WOMEN EMPOWERMENT -A MYTH OR REALITY

Ms. M.Pushpa Reddy (Alumna)

March 8th, a very significant and momentous day in the life of all the Women all over the Globe, the day the world glorifies, sings paeans of praise - yes I am speaking of the same 8th March, the day we celebrate as Women's Day every year. This year too we have celebrated this day with great hype and media glitz. The print and the electronic media were exploding the success stories of women who have made it big in the arena of Sports, Arts, Literature, Music, Science, Business, Corporate Sector, you name it and we the women have done it. The list of these women achievers is endless.

Through ages women have been waging war against the overwhelming odds within the confines of the domestic walls as well as their work spheres. It is true that women have taken great stride towards progress. We have such sterling examples in women empowerment, like Kalpana Chawla, the first Indian woman to go into the space, Kunjaiani Devi, the first woman to win Arjun Award for weight lifting, Chanda Kocchar, CEO of ICICI Bank and a Padmashree awardee, Sania Mirza, winner of the 3rd Grand Slam in Tennis an Arjun awardee, Padmabhushan Awardee and Rajiv Gandhi Khel Awardee. The list of women achievers is endless and exhaustive.

Indeed these are great achievements by

women who balance their home and their work, making many concessions and personal sacrifices to be where they are today. Of course we have every reason to pat ourselves on the back for this phenomenal success, for these women have broken the traditional barricades and emerged winners and that too in such varied fields that were once thought to be the male bastions.

Before we get seized by paroxysms of ecstasy, become intoxicated with euphoria, let us pause and think; have we really arrived or is it a cleverly created illusion, a fairy tale, a false sense of utopia!!! Let us be realistic and acknowledge that for every women who is successful there are thousand others who sacrifice their dreams at the altar of compromise.

Education is the most powerful tool that has empowered many women but there are many instances where these educated women are deprived of working and exercising their choice. We live in difficult and ambiguous times; while digital technology has set new standards of progress and modernity, our cultural mind set seems to be stuck in misogynistic traditions.

For instance, the prohibition of Hindu women from entering certain temples and the barring of Muslim Women from Dargah's, because they are considered inferior, unclean and a distraction to men!!! This is nothing but an example of regressive society and I am sure we do not want to be identified so.

The rise in sexual violence, the female foeticide, female child trafficking, Dowry harassment, Wife battering, rape murder, honour crimes wherein the women are believed to have shamed their families by associating with unrelated male, are often murdered by their own relatives. The acid

attacks in the name of spurned love or misguided infatuation are rampant in today's Society. All these crimes are a deliberate effort to lower a women's self esteem making her invisible.

The most chilling of these crimes are the misogynistic murders of the female child, which are practiced even today in many parts of Rajasthan, UP, West Bengal etc., Each region has its own established traditional way of killing an infant girl. In the remote villages, it is drowning a baby in a bucket of milk, referred to as Dhood peethi ritual or feeding salt and clamping the mouth till she breaths her last or burying her alive in an earthen pot. In the middle and upper class families more devious methods are practiced, like staging an accident or reporting sickness by exposing the child to cold resulting in pneumonia, in order to avoid legal action. It would not be an exaggeration to state that 75% of the girl child never makes it beyond the age of 5 years.

There is something predictable and banal about such a Society. This is a failure caused by procrastination which is unable to prevent these evils. There is a danger that we are turning into a traditionally rigid and impenetrable Society. This kind of complacency is a death knoll to positive change. There is an urgent need to alter people's attitude and the attitude of the Society at large. It is time that the Global attention is focused on eradicating these evils

in order to prevent female genocide. The Government has made many laws to help women but the chasm between passing of the Laws and their implementation is rather wide. This chasm has to be obliterated. The perpetrators of these crimes remain unpunished, sending wrong signals to the Society. The Law needs to be more stringent and Justice needs to be dispensed quickly.

As a means of changing the Society the Schools and Colleges should integrate Gender sensitizing Courses which should be made compulsory. They need to learn to resist the indoctrination of patriarchial influences, which are often internalised. A compulsory course of Social service and Community service will enable the student to be more empathetic and help build a better Society. Many Governments came and went but the Women's Bill is still in cold storage. It is surprising that justice and equality are completely morphed where women are concerned. They become contentious issues as women are seen as a threat to the Society at large. The day we stop compromising equality in the name of Politics, Society, Religion, Tradition and Culture and the day they cease to become impediments in a women's journey in achieving a life of dignity, only then can we confidently say that women have finally arrived and the women's day celebrations are truly justified.

Batch: 1973-76

Dr. K. Madhusudan Reddy, the then Vice-principal addressing the students

THE JOURNEY OF MY LIFE

Shamantha Nalla, M.A.,B.Ed. (Alumna)

When I look back at the journey of my life, It seems like it was just yesterday when I graduated from college. But in reality it has been almost 33 Years since I graduated from the Women's College.

When I reminiscent the bitter and Sweet experiences of my life, I somehow cannot rule out the importance of education and my college in making me what I am today.

I strongly feel that education is a pillar of support in our lives. Women today are highly educated, unlike the olden days when they were restricted to household activities.

I would like to share some excerpts from the pages of my life.

I started working early in my life. It was a decision made by choice not by chance. My passion and enthusiasm to work never lets me be idle.

After graduation I got married and was blessed with a girl child. Starting a family did not change my focus in life. My inclination was always towards teaching and working with kids. My husband was very supportive and encouraged me to continue my education. He was proud of my career aspirations and

encouraged me to become independent. I completed my P.G and B.Ed.

I started a pre-primary school in KhaleelWadi with 10 students and by the end of the year we had 30 students in the school. That was the happiest phase of my life. Everything started to sail smoothly and suddenly destiny showed its cruelty. My husband met with an accident and I was left all alone with my 10 year old daughter. The sudden demise of him left me desolate. I gathered my strength and determined to move on.

Every human being experiences setbacks in life at different times. But the way we take it determines our fate. We should stay positive and hope for a better tomorrow. You will feel like giving up but the moment you want to give up think again about what made you hold onto it so far. Then, you will get the answer. It's not all about how successful you are, it's about how much effort we put in to succeed. By God's grace, I have managed to run a school and guide many teachers and students. This is what gives me strength to stay positive. I take pride that my school is now considered one of the best schools in Nizamabad. I wish my story gives inspiration to many fellow friends, who have not recognized their hidden talents.

Shamantha Nalla,

Founder:

Presidency High School, Nizamabad

Batch: 1980-83)

ROLE OF WOMEN IN POLITICS

Smt. G.Nalini Rao, M.A. (Literature)
(Alumna)

A new dimension of women emerged in recent years all over the world. More and more women have now been entering into politics. Traditional conventional politics reflected male concerns, hence women were totally absent in politics. Welfare policies had been reinforced and constructed to show their position as wives and mothers. They have struggled over issues affecting them like right to property, vote, equal pay, nursery provision and so on and so forth in the 20th century.

In India reforms before and after independence have helped women to get a foot hold in politics. After independence they have achieved an unprecedented political breakthrough with reservation of seats at panchayats and local bodies, municipalities, corporations which is a good sign and welcome change for them.

It is heartening to note that women in India were among the earliest to get their political right without any political movement unlike the West. They were among the first to take part even in pre-independence times.

Representation of women in the Government can empower women and is necessary to achieve gender parity. Female representation not only advances women's rights but also children's rights because a mother plays a more prominent role in advocating for children resulting in double dividend.

Every human being has a right to participate in the law making. This right argues that since women know their situations best they should participate equally with men to have their perspective effectively incorporated at all levels of decision making from private to public sphere of their lives.

History has stood witness to the brilliance of women in politics time and again and has seen female influential politicians like Bandaranaike, Golda Meir, Mrs. Gandhi Benazir Bhutto, Margaret Thatcher, Aung San Suu Kyi, Theresa May, who shaped their nations and not to forget our very own women leaders who made great sacrifices to the nation.

The stalwarts like Vijayalakshmi Pandit, Sarojini Naidu, Sucheta Kriplani, Mrs. Gandhi, Pratibha Patil, Sushma Swaraj, Mamata Banerjee, also have impacted on the women of this great nation.

More and more women should enter politics which truly strengthens democracies in decision making and transparency in the administration of the Governments.

I have been a student of Women's College for two years and have fond memories especially of the rose garden, the mango groves, the vast expanse of greenery, calmness of the place and the teaching staff ever so ready to help us.

I fondly cherish the memories of the college. I wish all the students to come out with flying colours in their studies and I extend my Congratulations on this grand occasion of the Golden Jubilee celebrations.

Jai Hind.

Smt. G.Nalini, M.A. (Literature) Legend Chimes, Villa No. 188, Kokapet, Hyderabad - 500 075.

Batch: 1974-76

ICDS IN TELANGANA

Dr. T.V. Sujatha Kumari
(Alumna)

Director, Center for Women's Studies
and Dept. of Gender Studies, K.U

The wealth of a nation is its citizens. Optimal growth and development of the human resources of a nation is possible only when adequate nutrition is available for physical and mental growth during the years of childhood and adolescence. Adequate nutrition for children and adults is seen as a basic human right. It is therefore necessary to have a picture of the nutritional status of children as pre-requisite to assess the situation, and plan an effective intervention where required.

The Integrated Child Development Scheme (ICDS) is the most ambitious program launched by the country to promote child welfare. The present study aims at a critical appraisal of the overall performance of ICDS Scheme in the achievement of its objectives. As far as the early childhood care and pre-school education are concerned. there is a need to improve the skills of the AWWs on the concepts and approaches of the joyful learning (play-way methods). Adequate provisions should be made for procuring relevant teaching and learning aids. Provisions should also be made for suitable accommodation along with matting and heating provisions at each Angan Wadi Centre.

There is also a need to develop and strengthen coordination with the local Primary Schools to seek their support and especially with the primary wing of the Extension Officer for monitoring purposes. Human resource issues are crucial for the success of the ICDS. An effective human resource policy must be created for the same.

The Angan Wadi Workers should be selected based on their merit and educational competence, to deliver the Angan Wadi Centre services in an effective and constructive manner. The capacities of the human resource working in the ICDS projects should be regularly improved and any compromise on this issue will affect the quality of performance.

Anganwadi workers should be adequately remunerated and they should be recognized as regular skilled workers. A human resource policy needs to be introduced for anganwadi workers. There is a need to improve the existing workspace and location of the Angan Wadi Centres, either by increasing the rent or encouraging communities to donate a required place or by constructing space. This will help in improving its services.

There is a need to make adequate provision of material resources such as infrastructure, weighing scales / growth / immunization cards / Growth charts etc., at the Angan Wadi Centres. Nutrition and health education are very important components of the ICDS in educating and involving communities for the intervention at the Angan Wadi Centres. Family support, recognition of the services of the lower level by the higher authorities and community and creating conducive atmosphere in work place are all the more important to motivate the functionaries at the grassroot level.

Thus, the Department of Women and Child Welfare or for that matter any institution needs to initiate and practice these measures. These efforts would ensure empowerment of women and children both economically and socially to enable them to be equal partners in national development along with others. Further, the study concludes that theory of behavioural and socio-psychological approaches advocated by Elton Mayo, Douglass McGregor and others remain to be relevant even till date.

Batch: 1976-79

INDIAN WOMEN-CHANGING SCENERIO

Ms. Neeraja Reddy, B.A.,LL.B (Alumna) Advocate and Legal Counselor Sakhi (One Stop) Centre

"Violence against women is perhaps the most shameful violation of human rights". It knows no boundaries of geography, culture or wealth. As long as it continues we cannot claim to be making real progress towards equality, development and peace.

Violence disturbs the whole psychology of women and it results in complete destruction of the aspiration of women. So it is the duty of the government to protect rights of women, which they are not aware of. Police records in India, show high incidences of violence against Women.

Ours is a patriarchal society. Firstly the woman depends on her parents, her husband and then her sons. Due to this dependence the women have become the object of various abuses within the four walls of her own home. She is abused physically, sexually, emotionally and economically.

For many women home is a place of pain and humiliation. Everyone is aware that different crimes perpetrated through different forms on women. The print and electronic media are full of such reports.

In the present scenario the Indian women are becoming assertive in their stature. They

are now the "managers" of their own home, and make their presence felt in various spheres of human activity be it in education, administration, health, politics, science, social work law, police, army space etc. Even after this transition, the discrimination of women and atrocities on them within and outside the family still continue.

Legislation plays a major role to bring about the progress in lives of women. The principle of gender equality is enshrined in the Indian constitution in its preamble, fundamental Rights, fundamental duties and Directive principles. The constitution not only grants equality to women but also empowers the state to adopt measures of positive discrimination in favor of women. Criminal law Amendments have been made in recent years to curb atrocities and violence against women in the wake of Nirbhaya Sexual assault case.

A civil remedy was brought into picture in 2005. This was called the "Protection of women from Domestic violence Act" This act empowers the lower court to issue "protection order". This protection order inculdes restraining orders on the husband and others and monetary, compensation and residence orders.

The Indian judicial system has independently and effectively intervenes on the issues of women emancipation.

"Law is only an instrument which must be effectively used. And this effective use depends as much on a supportive judiciary as on the social will to change. An active social reform movement, if accompanied by legal reforms that are properly enforced, can transform society"

"Laws will be nothing if the same are not backed by strong public opinion".

I extend my congratulations on the Golden Jubilee Celebrations.

Batch: 1978-79

మద్యపానం మన కుటుంబాలకు శాపం

1st Prize winner in the Open Competition to all women of Nizamabad

బి. అనుపమ B.Sc 1st Year (BZC) విమెన్స్ కాలేజీ, నిజామాబాద్

పూర్వం మన దేశంలో మద్యాన్ని సేవించే వారి సంఖ్య చాలా తక్కువగా ఉండేది. పాశ్చాత్య సంస్కృతి కారణంగా - ట్రస్తుతం చిన్నా పెద్దా అనే వయసు తేడా లేకుండా అందరూ మద్యానికి బానిసలుగా మారుతున్నారు. మద్యం సేవించడం వలన అనేక ఆరోగ్య సమ స్యలు తలెత్తుతాయి. ముఖ్యంగా కాలేయ క్యాన్సర్, కిడ్నీలు సరిగ్గా పనిచేయకపోవడం వంటి రకరకాల రోగాలతో బాధపడతారు, వారి జీవిత కాలం తగ్గి పోతుంది.

మధ్యపానం సేవించడం వల్ల ఆరోగ్యానికి చాలా నష్టం జరుగుతుంది. కుటుంబ పెద్దలు తమ కుటుంబాన్ని ముందుకు నడిపించాల్సింది పోయి మద్యానికి బానిస కావటం వల్ల వారి భవిష్యత్తు చాలా దయనీయంగా మారుతుంది. సంపాదన సరిపోక, తమ రోగాలకు తగిన వైద్యం అందక, చావుకు దగ్గరవుతారు. వారి పిల్లలు అరకొర డబ్బుతో సరియైన తిండి దొరకక, ఆకలితో అలమటిస్తారు. తమ విద్యాభ్యాసాన్ని పూర్తి చేయలేక నిరక్షరాస్యులుగా మారుతారు. కుటుంబం మొత్తం కష్టాలకు గురవుతుంది. మద్యానికి అలవాటు పడినవారు తమని నమ్ము కున్న కుటుంబ నభ్యులను కూడా కష్టాలపాలుచేస్తారు.

మద్యానికి బానినలు కావటం వలన అమ్మా నాన్నలతో, భార్యాపిల్లలతో అనుక్షణం తగాదాలు పడుతూ వారికి దూరమవుతారు. మద్యం వలన నష్టాలూ, అనర్థాలూ ఎన్నో ఉన్నాయికాబట్టి వాటికి దూరంగా ఉండాలి. ముందుగా కుటుంబ పెద్దలు ఇంట్లో వాళ్ళను వాటికి దూరంగా ఉండేటట్లు అలవాటు చేయాలి. అప్పడే పెద్దల్ని ఆదర్భంగా తీనుకుని పిల్లలందరూ (కమశిక్షణతో నడుచు కుంటారు.

మధ్యపాన వ్యసనమున్న వ్యక్తి ఆస్తి, భూతగాదా లకు కూడా వెనకాడడు. కలిసి ఉండాల్సిన అన్న దమ్ముల మధ్య గొడవలు ప్రారంభమవుతాయి. మధ్యపాన ప్రియుల శరీరానికి మధ్యం చాలా హాని చేస్తుంది. వారి జ్ఞాపక శక్తిని తగ్గించడమే కాకుండా వారు చేయాల్సిన పనిని చేయనివ్వదు. తమ పని సక్రమంగా పూర్తి కాకపోవడంతో వారి బాధ అంతకంతకీ ఎక్కువై, వాళ్ళని మరింత మద్యానికి బానిసలుగా చేస్తుంది.

మద్యపాన ప్రియులకి నమాజంలో గౌరవం ఉండదు. వాళ్ళని అందరూ చాలా చులకనగా చూస్తారు. వారు ఇంకొకరిపై ఆధారపడి జీవించాల్సి వస్తుంది. అందరి (పేమకీ, నమ్మకానికీ వాళ్ళు దూరవవుతారు. నమాజంలో అందరూ వాళ్ళని నీచులుగా పరిగణిస్తారు. చాలా అవమానాలు పడాల్సి వస్తుంది. ఇన్ని నష్టాలు తెలిసినా మద్యానికి అలవాటు పడటమనేది వారి మూర్ఖత్వమే అవుతుంది. మద్యం అనేది మనిషికి తాత్కాలిక ఆనందాన్నీ, మత్తునీ ఇస్తుంది. కాని దానికి దూరంగా ఉండటం వలన మనిషి తన జీవితకాలం ఆనందంగా ఉండవచ్చు -ఏ రోగాలూ దరిచేరవు.

మద్యపానానికి దూరంగా వుండే మనుషులు విద్యాపరంగా, వ్యాపారపరంగా, వృత్తి పరంగా చాలా అభివృద్ధి పొందుతారు. ఎంతోమంది తండ్రులు మద్యానికి బానిసలు కావడం వల్ల ఎందరో పిల్లలు చదువులో రాణించలేకపోతున్నారు. దేశాభివృద్ధి కొరకు ఏమీ చేయలేకపోతున్నారు. మద్యం, మద్యపాన ట్రియుల బాధను పోగొడు తుంది అనుకోవడం కేవలం భ్రమ. అది బాధను పోగొట్టదు, తాత్కాలిక ఆనందాన్ని ఇస్తుంది. జీవితకాలం ఆనందం కలిగించే మంచి పనులను ఆచరించాలో - తాత్కాలిక ఆనందాన్ని ఇచ్చే మద్యం స్వీకరించాలో ఎవరికివారే నిర్ణయించుకోవాలి. ప్రభుత్వం కూడా ప్రజలని మద్యానికి బానిసలు కాకుండా చూడాలి. వుద్యం చాలా వుంది కుటుంబాలలో విషాదాన్ని కలిగిస్తోంది. ఎందరో వారి కుటుంబసభ్యులను మార్చలేక ఎన్నో బాధలూ, కష్టాలూ అనుభవిస్తున్నారు.

మొక్కై వంగనిదే మానై వంగదు కాబట్టి తలి

దండులు తమ పిల్లల్ని మొదటి దశలోనే మద్యానికి దూరంగా ఉండేటట్లు చూడాలి. ముఖ్యంగా - చిన్న వయసు వారు మద్యానికి ఆకర్షితులు కాకుండా జాగ్రత్త వడాలి. మద్యపానానికి దూరంగా ఉంటూ, గొడవలనూ, తగాదాలనూ తగ్గించుకుంటూ, కుటుంబ సభ్యులతో (పేమగా వుండాలి. అందరూ సంతోషంగా, ఆరోగ్యంగా ప్రశాంతంగా జీవించాలి. ఎవరికీ ఇబ్బంది కలిగించ కూడదు.

'మద్యపానాన్ని దూరం చేయండి, భవిష్యత్తును ఉన్నతంగా, గొప్పగా ఉంచుకోండి'. ముఖ్యంగా పదిేవాను సంవత్సరాల వయస్సు నుండి ఇరవై సంవత్సరాల యువకులు మద్యంపట్ల ఆకర్షితుల పుతున్నారు. చిన్న వయసులోనే అన్నీ కోల్పోతూ, జీవితాన్ని నాశనం చేసుకుంటున్నారు.

మద్యపాన మత్తులో మునిగిపోయే తండ్రులు 'నేటి బాలలు రేపటి పౌరులు' అనే సందేశం మర్చిపోయి వారి పిల్లలకు ఉన్నత భవిష్యత్తును అందించలేకపోతు న్నారు. పిల్లలు తండ్రుల అడుగుజాడల్లో నడిచే అవకాశాలు ఉన్నాయి. ఇంకొందరు మిత్రుల వల్లనో,

పాశ్చాత్య సంస్కృతుల ప్రభావం వల్లనో మద్యాన్ని సేవిస్తున్నారు.

మధ్యం సేవించి వాహనాలు నడపడం వల్ల వారికే కాకుండా, ఎదుటివారికి కూడా ప్రాణనష్టం సంభవి స్తుంది. ఎందరో తమ కుటుంబనభ్యులను పోగొట్టుకుని బాధపడుతున్నారు. మన ఆనందం కోసం మధ్యం సేవించి ఇతరుల ప్రాణాలకు నష్టం కలిగించడం భావ్యంకాదు. ప్రతి ఒక్కరూ మద్యానికి దూరంగా ఉండాలి. వారి పిల్లలకు మంచి విద్య, భవిష్యత్తును అందించాలి. వారిని గొప్పగా తీర్చిదిద్ది మద్య పానానికి దూరంగా ఉంటూ, మద్యాన్ని (పేరేపించేవాళ్ళను శిక్షించేలా కృషి చేయాలి. గ్రామాల్లో మద్యపానానికి దూరంగా ఉంటామంటూ ప్రమాణాలు చేయాలి. ఇలా చేయడం వల్ల అన్ని గ్రామాలూ అభివృద్ది సాధిస్తాయి.

మన దేశ భవిష్యత్తు మంచి మనుషుల చేతుల్లో వుండాలిగానీ మద్యపాన ప్రియుల చేతుల్లో కాదు.....

ధన్యవాదాలు....

అతి తక్కువ వ్యవధిలో... యుద్ధ ప్రాతిపదికన కేవలం ఇరవై రోజుల్హో.. ఈ సావనీర్ తీసుకొని రావడం నిజానికి అనితర సాధ్యం!

ఈ ప్రయత్నం వెనకాల ఎంతోమంది కృషి ఎన్నో రకాలుగా దాగివుంది!

అడ్వర్టయిజ్మెంట్స్ సేకరణలో కొందరు, ఆర్టికల్స్ సేకరించడంలో కొందరు, ఫోటోలు కలెక్ట్ చేయడంలో మరికొందరు, స్కానింగ్లో ఇంకొందరు సహకరిస్తే… ఆర్టికల్స్ రాయడంద్వారా కొందరూ, పూఫ్ రీడింగ్, ఎడిటింగ్ చేయడం ద్వారా ఇంకొందరూ సహకరించారు!

పోతే... ఇవన్నీ ఒక ఎత్తయితే - వీటిని డీటీపీని చేస్తూ, ఆర్టికల్స్ అన్నింటినీ ఒక క్రమపద్ధతిలో అరేంజ్ చేయడమనేది మరో బృహత్తర కార్యక్రమం!

ఈ కార్యాలన్నీ రాత్రింబవళ్ళు చిత్తశుద్ధితో నిర్వహించడంలో మా యాజమాన్యం, టీచింగ్, నాన్టీచింగ్ స్టాఫ్, పూర్వవిద్యార్థినుల కృషి, తోడ్పాటూ ఎంతోవుంది.

అయితే పైవాళ్ళందరూ కాలేజీని నిర్వహించడమో, కాలేజీలో పనిచేయడమో, అందులో చదువు కోవడమో జరిగింది! కానీ - ఈ కాలేజీతో తనకు ఎలాంటి సంబంధం లేకున్నా - ఒక చిన్న ఆదేశంతో ట్రతి రోజూ రాత్రి పన్నెండు గంటల దాకా డీటీపీ చేసి, ఈ పుస్తకం ఇంత అందంగా తయారయ్యేందుకు తన సమయం వెచ్చించిన కృష్ణపతి శ్రమ వెలకట్టలేనిది! కృష్ణపతికీ, ట్రూఫ్ రీడింగ్ విషయంలో తమ సేవలందించిన శ్రీ శంకర్, శ్రీమతి తుర్లపాటి లక్ష్మి, కిరణ్బాలగార్లకు మా ట్రత్యేక ధన్యవాదాలు!

మా కాలేజీ మీద అభిమానంతో మేము కోరిన వెంటనే అడ్వర్ట్ యిజ్మెంట్ రూపంలోనూ, ఫండ్స్ రూపంలోనూ తమ సహాయ సహకారాలు అందించిన మా శ్రేయోభిలాషులకు మా కృతజ్ఞతలు… අවර්ත්ථා මාන්ථ්ව මාන්ද්ධා 2014

ಯಂ. ನಾರಾಯಣರಡ್ಡಿ

'కొన్ని పనులు కొందరే చేయగలరు!' అలా నిరూపించుకోవడం కొందరి ప్రత్యేకత!

ఎదుగుదలను నిరోధించే ప్రతికూల పరిస్థితుల్లో సైతం ఎదిరించి నిలదొక్కుకుంటూ అనుకున్న లక్ష్యాన్ని సాధిస్తారు వాళ్ళు! ఓ దేశభక్తుడు నుడివినట్లు... 'దేశం నాకేమిచ్చిందని కాదు - దేశానికి నేనేమిచ్చా'నని ఆలోచించటం వారి నైజం. ఆ కోవకు చెందినవారే శ్రీ యం. నారాయణరెడ్డి గారు.

వృత్తిరీత్యా న్యాయవాది అయినా వీరి ప్రవృత్తిలో మాత్రం భిన్న కోణాలను దర్శిస్తాం మనం. పుస్తక పఠనం, ಮರ್ಪಿಳ್ಭ್ಯುದಯಂ, ಸಂಘಾನವ, ರಾಜಕಿಯ ರಂಗಾಲೆ కాకుండా నాటి స్వాతంత్ర్యోద్యమం నుండి నేటి తెలంగాణా ఉద్యమం వరకూ వివిధ రంగాల్లో వారు చేసిన కృషి బహుధా ప్రశంసనీయం!

నిజామాబాదు జిల్లా మోర్తాడ్ మండలం సుంకెట్ గ్రామంలో ఎనభైనాలుగేళ్ళక్రితం జన్మించిన శ్రీ నారాయణ రెడ్డిగారు బి.కామ్, ఎల్.ఎల్.యమ్ చేసి న్యాయవాద వృత్తినెంచుకున్నారు.

విద్యార్థి నాయకుడిగా భారత స్వాతంత్రోద్యమంలో పాలుపంచుకున్నారు. నిజామాబాదు జిల్లా నుండి పార్లమెంట్ సభ్యునిగానూ, బోధన్ నియోజకవర్గం నుండి శాసనసభ్యునిగానూ జిల్లా అభివృద్ధికి ఎంతో కృషిచేశారు.

1969 తెలంగాణా ప్రత్యేకర్నాష్ట్రోద్యమం సందర్భంలో నిజామాబాద్జిల్లా పార్లమెంట్ మెంబర్గా తెలంగాణా సమస్యల గురించి.... ఆనాడే పార్లమెంట్లో మొట్టమొదటి సారిగా గళమెత్తి తన వాణి వినిపించిన తెలంగాణవాది! నాటినుండి - నేటి స్వరాష్ట్రసిద్ధి వరకు అవిశాంతంగా ఉద్యమ యాత్రని కొనసాగించిన అలుపెరుగని ధీశాలి!

రెండేళ్ళపాటు కాంగ్రెస్ శాసనసభా పార్టీకీ, మూడేళ్ళ పాటు శాసనసభ అసెంబ్లీ హాజ్ కమిటీలకు చైర్మన్గానూ, మూడుసంవత్సరాల పాటు 'నేషనల్ ఫెడరేషన్ ఆఫ్ అగ్రో ఇండ్రస్ట్రీస్ కార్పోరేషన్'కు అధ్యక్షుడిగానూ, మరో మూడేళ్ళపాటు ఉస్మానియా విశ్వవిద్యాలయం సెనెట్ మెంబర్గానూ తమ సేవల్ని అందించారు.

ఇండియన్ ఇనిస్టిట్యూట్ ఆఫ్ లా, న్యూఢిల్లీ మెంబర్ గానూ, ఇండియన్ ఇనిస్టిట్యూట్ ఆఫ్ పార్లమెంటరీ అఫెయిర్స్ మెంబర్గానూ తమ దక్షతను చాటుకున్నారు.

ఏ.పి స్పోర్ట్స్ కౌన్సిల్ మెంబర్గా, ఆలిండియా హెవీ ఎల్మక్టికల్ డెవలప్మాంట్ కౌన్సిల్ మెంబర్గా, ఆలిండియా ముగర్కేన్ డెవలప్పెుంట్ కౌన్సిల్ పెుంబర్గా... నిజామాబాద్ మార్కెట్ కమిటీ సభ్యులుగా, నిజామాబాద్ జిల్లా గ్రంథాలయ సమీతి అధ్యక్షులుగా, నిజామాబాద్ బార్ అసోసియేషన్కు సెక్రెటరీగా, భారత స్కౌట్స్ అండ్ గైడ్స్ చైర్మన్గా... ఆయా సంస్థలకి తగిన సలహాలూ, సూచనలూ అందించిన నారాయణరెడ్డిగారు ప్రస్తుతం విమెన్స్ కాలేజీ వ్యవస్థాపక సెక్రెటరీగా... తమ బాధ్యతల్ని నిర్వర్తిస్తున్నారు!

ఎవరెస్టుని అధిరోహించిన మాలావత్ పూర్ణని సత్కరిస్తూ...

రెండేళ్ళపాటు తెలంగాణా ప్రాంతీయ విద్యా కమిటీ చైర్మన్గా బాధ్యతలను చేపట్టిన వీరు విద్యావిషయికంగా వెనుకబడ్డ తెలంగాణ ప్రాంతాన్ని, తమ శక్తియుక్తుల్ని ధారపోసి అభివృద్ధిచెందే దిశగా నడిపించారు.

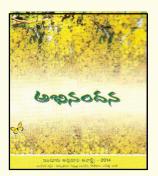
విద్యావేత్త, మేధావియైన వీరు తమ జీవితకాలంలో ఎన్నో అంతర్జాతీయ సమావేశాల్లోనూ, స్టడీటూర్స్ లోనూ భాగస్వాములై... అమెరికా, మెక్సికో, ఫ్లాన్స్, చైనా, జర్మనీ, జపాన్, మలేషియా, సింగపూర్, థాయ్లాండ్, ఫిలిప్పైన్స్ దేశాల్స్తి పర్యటించి వచ్చారు.

భారత రాజ్యంగం - చట్టాలు - శాసనాలు... వీరికి కొట్టినపిండి! ఆరోజుల్లో వీరి ఉపన్యాసాలు సందర్భోచిత హాస్యాక్తులతో సభారంజకంగా సాగేవి!

నిజామాబాద్ జిల్లాకి మకుటాయమానంగా వెలుగొం దుతోన్న కంఠేశ్వర్లోని 'మహిళా కళాశాల' - జిల్లా మహి ళలకి నారాయణరెడ్డిగారు అనుగ్రహించిన వరం! వారు కనుక మహిళా కళాశాలని స్థాపించి వుండకపోతే - ఈ నాడు ఇంతమంది మహిళలు టీచర్లూ, డాక్టర్లూ, ఇంజనీర్లూ, విద్యావేత్తలూ, పారిశ్రామికవేత్తలు, రాజకీయ వేత్తలుగా కీర్తి గడించి... జిల్లా చరిత్ర పుటల్లో నిలిచివుండే వారు కాదు!

'నిజామాబాద్ విమెన్స్ కాలేజీలో చదువుకున్నాం' అని సగర్వంగా చెప్పుకునే నాటి తరం స్త్రీమూర్తులకీ-'చదువుకుంటున్నాం' అని చెప్పే నేటితరం యువతీమణు లకీ... నారాయణరెడ్డిగారు భీష్మపితామహులు!

ఒక్కసారి 'విమెన్స్ కాలేజీ'లోకి వెళ్ళి చూస్తే -విశాలమైన ప్రాంగణం... చక్కటి లైబరీ, అన్ని వసతులతో కూడిన ల్యాబ్స్... ఎక్కడా ఏ చిన్ని కొరతా కనిపించదు! ఇక నలువైపులా కలయ చూసామంటే... వివిధ రంగాలలో

ఇందూరు అపురూప అవార్డ్స్ - 2014 అభినందన సంచిక నుండి

నిష్ణాతులైన వనితారత్నాల చిత్రపటాలు గోడలపై దర్శనమిచ్చి, ఏ చారిత్రక ప్రాధాన్యతగల మ్యూజియంలో వున్నామేమోనని క్షణకాలం మనల్స్టి భమింపజేస్తాయి!

ఈ సందర్భంగా మరో ముఖ్యవిషయాన్నికూడా ఇక్కడ మనం ప్రస్తావించక తప్పదు! తెలంగాణాలోని ఏ జిల్లా వారైనా సరే... ఏదైనా ఓ విజయం సాధించిన స్త్రీలైతే... వారిని సాదరంగా ఆహ్వానించి, సగౌరవంగా నన్మానిస్తారు నారాయణరెడ్డిగారు. ఇది వారి ఉత్తమాభిరుచికీ, స్త్రీల వట్ల వారికున్న గౌరవాభిమానాలకు తార్కాణం!

నిరంతరం మహిళాభ్యుదయానికై కృషిచేసే నారాయణరెడ్డిగారి లాంటి వారు సమాజంలో చాలా అరుదుగా కనిపిస్తారు. మహిళాభ్యుదయం అంటూ పెద్ద పెద్ద ఉపన్యాసాలిస్తూ గొప్పలు చెప్పుకునే పురుషులకు కనువిప్పు - నేటితరం మరియు భావితరం యువతకి ఆదర్శం మన నారాయణరెడ్డిగారి జీవన ప్రస్థానం!

ఇలాంటి అపురూప వ్యక్తి నేడు 'అపురూప' అవార్డును అందుకుంటోన్నవేళ ముకుళిత హస్తాలతో….

వినమ్రంగా...

మొట్ట మొదటి మహిళా ఉపాధ్యాయిని... సావ్మితిబాయి

స్త్రీ సాధికారత కోసం, వారి మా క్కుల కోనం కృషి చేసిన సావిత్రబాయి జీవితం ఆదర్శ ప్రాయం. దేశంలో సామాజిక చైతన్యాన్ని, స్త్రీ చైతన్యాన్ని కలిగించిన వారిలో సావిత్రబాయి పూలే అతి ముఖ్యులు.

దేశంలో వెనుట్టవెనుదటి ఉపాధ్యాయురాలు, సామా జిక ఉద్యమకారిణి సావిత్రిబాయి పూలేకి తొమ్మిదేళ్ళ వయస్సులోనే జ్యోతిరావు పూలేతో వివాహం జరిగింది.

సావిత్రిబాయి పూలే

సావిత్రిబాయి పెళ్ళికి ముందు మూడవ తరగతి వరకే చదువుకున్నారు. పెళ్ళి తర్వాత జ్యోతిబాపూలే చొరవతో తిరిగి చదువు కొనసాగించారు. అలా సావిత్రిబాయి తాను విద్య నేర్చుకొని, పదిమందికి నేర్పించి తద్వారా ఈ దేశ తొలి మహిళా ఉపాధ్యాయు రాలు అయ్యారు.

సమాజంలో స్ట్రీలు అన్నిరంగాల్లో ముందుండటానికి - స్ట్రీలు చదువగలరు, రాయగలరు, పోరాటం చేయగలరని నిరూపించిన దార్శనికురాలు సావిత్రి బాయి పూలే.

అట్టడుగు వర్గాలకు చదువు చెప్పటానికి వెళ్ళేటప్పడు ఆమె ఎన్నో అవమానాలు ఎదుర్కొన్నారు. ఆమె పై కోడీగుడ్లు, బురద, రాళ్ళు విసిరేవారు.

చేదువు చెప్పటానికి బడికి వెళ్ళేటప్పడు ఒక సంచీలో తన దుస్తులను వెంటతీసుకొని వెళ్ళేవారు. చీర మార్చు కొన్న తరవాత తన విధులకు హాజరయ్యే వారు. ఏ సమాజం సంకెళ్ళు విధించిందో, వాటిని తెంపి ట్ర్తీ విద్య, వారి హక్కులకోసం నిరంతరం ఉద్య మించారు. సావిత్రిబాయి అణగారిన వర్గాల వారినే కాకుండా బ్రాహ్మణ స్ట్రీలను కూడా ఆదరించారు. అగ్రవర్ణాల్లోని వితంతువులను చేరదీసారు. వారికి కొత్త జీవితాలను ప్రసాదించారు.

జ్యోతిరావు పూలే స్థాపించిన 'సత్యశోధక సమాజం'లో సావిత్రిబాయి క్రియాశీలంగా పాల్గొన్నారు. వితంతువులకోసం, వారి పిల్లల కోసం శరణాలయా లను స్థాపించి ఎనలేని సేవచేసారు.

1876-77 & 1896-97లో మహారాష్ట్రలో కరువు కాటకాలు సంభవించినప్పడు ఉచిత భోజనవసతి, హాస్టళ్ళు ఏర్పాటు చేయాలని, కరువు నివారణ కోసం తక్షణ చర్యలు చేపట్టాలని ట్రిటీష్ డ్రుభుత్వాన్ని డిమాండ్ చేసారు. ఆ సమయంలో సత్యశోధక్ సమాజ్ చేసిన సేవ, ముఖ్యంగా ఆమె చేసిన సేవలు చిరస్మ రణీయం.

తనభర్త జ్యోతిబాపూలే 1890లో మరణించినా - ఆయన ప్రారంభించిన కార్యక్రమాలను కొనసాగిం చారు. ేప్లగు వ్యాధిగ్రస్తులకు సేవచేస్తూ ఆ వ్యాధి బారిన పడిన సావిత్రిబాయి 1897 మార్చి 10న మరణిం చారు.

సమాజంలో ఉన్న అసమానతలు రూపుమాపాలంటే విద్య ద్వారానే అది సాధ్యమౌతుందని పూలే దంపతులు భావించారు.

నాడు సమాజంలో గూడుకట్టుకున్న అనేక మూఢనమ్మకా లను పార్మదోలాలంటే విద్య ఒక పరిష్కారం అని చాటి చెప్పారు. తన రచనల ద్వారా సమాజంలో నెలకొన్న మూఢనమ్మకాలను బద్దలుకొట్టారు. స్త్రీ సాధికారత కోసం, వారి హక్కుల కోసం కృషి చేసిన సావిత్రిబాయి జీవితం ఆదర్భపాయం.

ఆమె మార్గదర్శి.

ఆమె ఉపాధ్యాయిని.

ఆమె నాయకురాలు.

ఆమె వెన్సెల.

ఆమె మార్గంలో నడుద్దాం.

LEGENDS

ನಾರಾವ್ಯತಿರೆಕ ಹದ್ಯಮ ನಾರಧಿ - ರೇಸಮ್ಮ

వర్థినేని రోశమ్మ సారా వ్యతిరేక ఉద్యమ సారథి. నెల్లూరు జిల్లా కలిగిరి మండలంలోని దూబగుంట ఈమె న్వగ్రామం. దూబగుంట నుండి ప్రారంభమైన సారా వ్యతిరేక ఉద్యమం వెల్లువలా విస్తరించడంతో ఈమె పేరు దూబగుంట రోశమ్మగా స్థిరపడింది.

్ ఈమెకు ఇద్దరు కొడుకులు. భర్త చనిపోవడంతో ఆమె తన ఇద్దరు

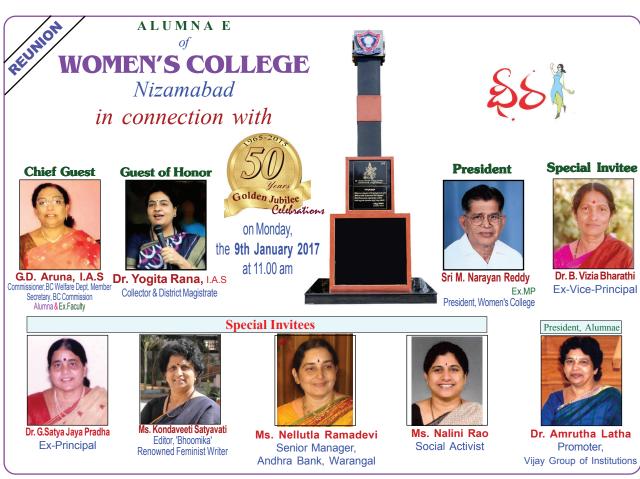

దూబగుంట రోశమ్మ

కొడుకులను కష్టపడి పెంచి పెద్దచేసారు. వారు ప్రయోజకులు కావాలనీ ఎన్నో కలలు కన్నారు. కానీ కొడుకులిద్దరూ సారాకు బానిసలవడంతో ఆమె కలలన్నీ కల్లలయ్యాయి. సారాకు అలవాటుపడ్డ కుటుంబ సభ్యుల నుంచి తనకు ఎదురైన చేదు అనుభవాలు మరే మహిళలకూ రాకూడదనుకున్నారు. అక్షరదీపం కార్యక్రమంలో తాను చదివిన సీతమ్మకథ ద్వారా స్ఫూర్తి పొంది సారా వ్యతిరేక ఉద్యమానికి ఆమె నడుం బిగించారు.

గ్రామంలో తనకు తోడు వచ్చిన పదిమంది మహిళ లతో ఉద్యమాన్ని ప్రారంభించిన రోశమ్మ దాన్ని జిల్లా వ్యాప్తంగా విస్తరింపజేశారు. రాష్ట్ర మొత్తాన్ని కదిలించింది. దాదాపు మూడు దశాబ్దాల పాటు సారా వ్యతిరేక ఉద్యమానికి నాయకత్వం వహించారు. రోశమ్మ ఉద్యమానికి స్వాతంత్ర్య సమర యోధులతో పాటు నెల్లూరు జిల్లాలోని ప్రముఖులు, మహిళల మద్దతు లభించడంతో ఆమె రాష్ట్రవ్యాప్తంగా పర్య టించి సారా నిర్మూలనకు ఉద్యమించారు. ఉద్యమం తీద్ర రూపం దాల్చి, సారా ఉద్యమం కాస్తా సంపూర్ణ మద్యపాన వ్యతిరేకోద్యమంగా మారింది

రోశమ్మ నేతృత్వంలో ఉవ్వెత్తున ఎగిసిన సంపూర్ణ మద్యపాన వ్యతిరేక మహోద్యమం నాటి టీడీపి అధినేత ఎస్.టి.ఆర్ హృదయాన్ని కదిలించింది. ఎస్.టి. రామారావు తిరిగి అధికారంలోకి రాగానే మధ్యపాన నిషేధం ఫైల్ఫ్ మొదటి సంతకం చేశారు. తన ఉద్యమం సఫలం కావడంతో రాష్ట్ర మహిళలకు రోశమ్మ ఆదర్శ మహిళగా మారింది. గ్రామాల నుంచి రాజధాని వరకు ప్రముఖులు రోశమ్మను సన్మానాలతో ముంచెత్తారు. అవార్మలూ, బహుమనాలతో సత్కరించారు. రోశమ్మ మహిళా శక్తికి ప్రతీక అంటూ ప్రశంసలు కురిపించారు.

Teaching faculty to be honored on the day of Golden Jubilee Celebrations by ALUMNAE on 09-01-2017

ಡಾವಿ. ವಿಜಯಭಾರತಿ Ex-Vice-Principal

్రీమతి ఉమా గరిమెల్ల

Ex-Principal

ုံစီသမီ ုစီပမ

్రశీమతి భగవతి దేవి

్రశీమతి భాను కుమారి

్శీమతి రత్స

్రశీమతి పద్మావతి

Demonstrators

్రశీమతి వీణాకుమారి

డా။ వి.శోభ

్మశీమతి హబీబున్ని~~సా~~

శ్రీమతి విప్లవకుమారి

Smt. Padmini Damodara Raja Narsimha (Alumna) visited the college in connection with Freshers Day

Late: Ms. Vijaya Lakshmi, Alumna and Ex.Faculty received memento from Sri R.P. Meena, S.P, Nizamabad

Infrastructure facilities in the college

Office Block

Library

Reading Room

Botany Lab

Zoology Lab

Chemistry Lab

Physics Lab

Computer Lab

Commerce Lab

English Language Lab

Canteen

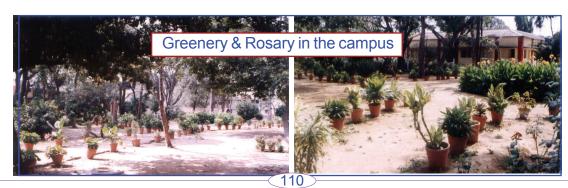

Hostel Building Inauguration by Sri K. Achuta Reddy, Hon'ble Minister for Revenue, Govt. of A.P in 1971, Sri Suraya, Collector, Sri K.R. Raja Reddy, Sri M. Narayan Reddy, Smt. D. Uma, Dr. Amrutha Latha & Sri V.K. Reddy

1st Batch of NCC students with the then Principal Ms. Indu Dixit and Cadet Officer Ms. Premsita (1965-66)

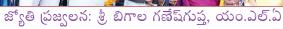

GOLDEN JUBILEE CELEBRATIONS (21.12.2016)

Cultural Programme connection with Golden Jubilee Celebrations (21.12.2016)

'స్వయంసిద్ధగా తెలంగాణ మహిళ' వ్యాసరచన పోటీలో గెలుపొందిన ఆర్. నిఖిత, విమెన్స్ కాలేజీ, నిజామాబాదు.

'మద్యపానం మన కుటుంబాలకు శాపం' వ్యాసరచన పోటీలో గెలుపొందిన టి. సరిత, గవర్నమెంట్ టీచర్

'మూఢనమ్మకాలు' వ్యాసరచన పోటీలో గెలుపొందిన జి.విజయలక్ష్మి, విమెన్స్ కాలేజీ, నిజామాబాదు.

JUO - Susmitha Benarji NCC Gold Medalist

మూఢనమ్మకాలు' వ్యాసరచన పోటీలో గెలుపొందిన అంజలి, విమెన్స్ కాలేజీ, నిజామాబాదు.

GOLDEN JUBILEE CELEBRATIONS
JENSC LEC NU. 1917

'మద్యపానం మన కుటుంబాలకు శాపం' వ్యాసరచన పోటీలో గెలుపొందిన ఆర్. జ్యోత్స్క, గవర్నమెంట్ పాలిబెక్నిక్ కాలేజీ

'మద్యపానం మన కుటుంబాలకు శాపం' వ్యాసరచన పోటీలో గెలుపొందిన నిఖత్, గవర్నమెంట్ పాలిటెక్నిక్ కాలేజ్

'మద్యపానం మన కుటుంబాలకు శాపం' వ్యాసరచన పోటీలో గెలుపొందిన ఏ. శృతి, గవర్నమెంట్ పాలిటెక్నిక్ కాలేజీ

'మద్యపానం మన కుటుంబాలకు శాపం' వ్యాసరచన పోటీలో గెలుపొందిన యం. అఖిల, విమెన్స్ కాలేజీ

'మూఢనమ్మకాలు' వ్యాసరచన పోటీలో గెలుపొందిన బి.సోని, విమెన్స్ కాలేజీ, నిజామాబాదు.

'మూఢనమ్మకాలు' వ్యాసరచన పోటీలో గెలుపొందిన కె. అనూజ, విమెన్స్ కాలేజీ, నిజామాబాదు.

'స్వయంసిద్ధగా తెలంగాణ మహిళ' వ్యాసరచన పోటీలో గెలుపొందిన ఆర్. సమత, నరేంద్ర డిగ్రీ కాలేజీ

GOLDEN JUBILEE CELEBRATIONS (21.12.2016) Presentation of Gold Medals

Dist. Collector & Magistrate Dr. Yogita Rana

Smt. Aakula Sujatha, Mayor, Nizamabad Muncipal Corporation

Smt. Aakula Lalitha, MLC

Principal, Smt. D. Shanti Kumari

Sudershan Reddy on behalf of Late: Dr. Bharathi Rani, Ex.Muncipal Chair-person, Nzb

Dr. Amrutha Latha

Smt. G. Kusumalatha Reddy & Smt. N. Shamantha

Smt. Pavani, Ammamaya Founder

GOLDEN JUBILEE CELEBRATIONS (21.12.2016)

Dist. Collector & Magistrate Dr. Yogita Rana

Nizamabad Muncipal Corporation

Sri Bigala Ganesh Gupta, MLA (Nizamabad Urban)

Sri Bhupathi Reddy, MLC

Smt. Aakula Lalitha, MLC

Smt. Aruna Tara, Ex.MLA

Sri M. Narayan Reddy, Ex-MP President, Women's College

College Report by the Principal: Šmt. D.Shanthi Kumari